

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Opolu

LOP.410.004.02.2020

Pan
Ryszard Markowski
Prezes Zarządu Fundacji Ex Bono
Fundacja Ex Bono
ul. Św. Anny 4
45-117 Opole

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/037 – Realizacja zadań Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej –
Funduszu Sprawiedliwości

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Fundacja Ex Bono w Opolu, ul. Oświęcimska 88/423, 45-641 Opole ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Ryszard Markowski, Prezes Zarządu Fundacji od 12 stycznia 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Uzyskiwanie dofinansowania ze środków Funduszu. Wykonywanie zawartych na lata 2019-2021 umów: nr DFS-II.-7211-220.2019 na realizację zadań Funduszu Sprawiedliwości, dotyczącej prowadzenia ośrodka pomocy pokrzywdzonym w Opolu oraz 11 punktów lokalnych i nr DFS-II.-7211-279.2019 na realizację zadań Funduszu Sprawiedliwości, dotyczącej prowadzenia ośrodka pomocy pokrzywdzonym w Tychach oraz czterech punktów lokalnych
Okres objęty kontrolą	Od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych, z wykorzystaniem dowodów powstałych przed lub po tym okresie, o ile mają one związek z kontrolowaną działalnością
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu
Kontrolerzy	1. Agnieszka Roszczak-Fedorowicz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOP/35/2020 z 2 czerwca 2020 r. i nr LOP/60/2020 z 26 sierpnia 2020 r. 2. Piotr Mastalerz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOP/34/2020 z 2 czerwca 2020 r. i nr LOP/58/2020 z 26 sierpnia 2020 r. 3. Grażyna Stalska, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LOP/59/2020 z 26 sierpnia 2020 r. (akta kontroli str. 1-2, 1706-1708, 6305-6309)

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie realizację przez Fundację Ex Bono zadań finansowanych ze środków Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości⁴. Brak przygotowania Fundacji do świadczenia pomocy oraz niezgodna z umowami dotacji realizacja zadań przyczyniły się do pogorszenia sytuacji osób pokrzywdzonym przestępstwem na terenie województwa opolskiego (umowa nr DFS-II.7211.220.2019⁵). Skutkowało również stworzeniem zagrożenia dla życia i zdrowia niektórych osób, na rzecz, których świadczone pomoc oraz niegospodarnym wydatkowaniem

¹ Dalej: Fundacja. Adres siedziby Fundacji w dniu 19 listopada 2020 r. został zmieniony przez Fundację w KRS na adres 45-117 Opole, ul. Św. Anny nr 4.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: ustawa o NIK.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej zwany Funduszem Sprawiedliwości lub Funduszem.

⁵ W ramach umowy dotacji Fundacja miała udzielać osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz osobom im najbliższym w latach 2019-2021 kompleksowego wsparcia m.in. w formie pomocy materialnej, pomocy w celu podnoszenia kwalifikacji oraz pomocy: psychologa, psychiatry, prawnika i terapeuty. Pomoc miała być świadczona na terenie województwa opolskiego w Okręgowym Ośrodku Pomocy Pokrzywdzonym Przesłpstwem w Opolu oraz w 11 Lokalnych Punktach Pomocy (zwanym dalej: LPP).

części otrzymanych środków publicznych (umowa nr DFS-II.7211.279.2019⁶).

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Przeprowadzona kontrola wykazała, że Fundacja nie była przygotowana kadrowo i organizacyjnie do realizacji zadań zleconych jej przez dysponenta Funduszu Sprawiedliwości. Nie miała również żadnego doświadczenia w udzielaniu pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem. W rezultacie, przystąpiła z opóźnieniem do wykonywania zadań na terenie województwa opolskiego i prowadziła je w zawężonym, w stosunku do zobowiązań umownych, zakresie⁷. Okoliczności te zostały stwierdzone przez Dysponenta Funduszu⁸, który zdecydował o wypowiedzeniu umowy dotacji nr DFS-II.7211.220.2019.⁹ Skutkiem powyższego było przerwanie realizacji świadczeń na rzecz osób pokrzywdzonych przestępstwem¹⁰.

Pozostałe nieprawidłowości stwierdzone w związku z realizacją umowy dotacji nr DFS-II.7211.220.2019 dotyczyły w szczególności:

- zawyżenia kosztów administracyjnych pobranych ze środków dotacji o kwotę 43,5 tys. zł;
- nieprzestrzegania wynikających z umowy dotacji oraz ustawy o rachunkowości¹¹ wymogów dotyczących opisywania dowodów księgowych, co powinno skutkować uznaniem wydatków poniesionych w ramach umowy (w kwocie 192,7 tys. zł¹²) za niekwalifikowalne;
- przekazania innej fundacji środków w kwocie 18,9 tys. zł na realizację zadań stanowiących przedmiot umowy dotacji, bez uzyskania wymaganej pisemnej zgody Dysponenta Funduszu;
- braku wywiązywania się z obowiązków sprawozdawczych i rozliczeniowych na rzecz Dysponenta Funduszu.

W przypadku umowy dotacji dotyczącej realizacji zadań na terenie województwa śląskiego (nr DFS-II.7211.279.2019¹³), kontrola wykazała przede wszystkim nieprawidłowości przy organizacji turnusu profilaktycznego dla dzieci z rodzin pokrzywdzonych przestępstwem, co skutkowało stworzeniem zagrożenia dla życia i zdrowia jego uczestników, a także niegospodarne wydatkowanie łącznej kwoty 54,5 tys. zł, tj. na realizację zadań, których koszty zostały istotnie zawyżone, lub też takich, które nie były niezbędne w ramach umowy dotacji.

Pozostałe nieprawidłowości ustalone w związku z realizacją umowy DFS-II.7211.279.2019 dotyczyły w szczególności:

- braku uzyskania akceptacji Dysponenta Funduszu na dokonanie zmiany rachunku bankowego, na którym gromadzone były środki dotacji, co skutkowało poniesieniem w okresie od 18 sierpnia do 26 listopada 2019 r. wydatków w kwocie 393,6 tys. zł w sposób niezgodny z umową dotacji;
- dokonania płatności w kwocie łącznej 4,6 tys. zł (za zakupy udokumentowane fakturami VAT wystawionymi na Fundację) gotówką lub kartami niepowiązanymi z rachunkiem właściwym dla dotacji, a następnie przelewania środków

⁶ W ramach umowy pomoc miała być świadczona na terenie województwa śląskiego w Okręgowym Ośrodku Pomocy Pokrzywdzonym Przesłpstwem w Tychach oraz w czterech LPP (umowa kontynuowana w 2020 r.).

⁷ M.in. cztery LPP były zamknięte, w dwóch nie był pełniony dyżur osobisty przez osobę pierwszego kontaktu, a w kolejnym nie był pełniony w zadeklarowanych godzinach, nie zaangażowano specjalistów do udzielania pomocy psychiatrycznej oraz do przeprowadzania mediacji, a w trzech LPP nie zaangażowano osób świadczących pomoc prawną.

⁸ W wyniku przeprowadzonej w maju 2019 r. kontroli doraźnej w Fundacji.

⁹ Ze skutkiem od 26 czerwca 2019 r.

¹⁰ Pierwszy konkurs po wypowiedzeniu umowy przez Dysponenta Funduszu został unieważniony. Kolejny konkurs rozstrzygnięto dopiero w czerwcu 2020 r.

¹¹ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, ze zm.). Dalej: uor.

¹² Na realizację przedmiotu umowy nr DFS-II.7211.220.2019 na terenie województwa opolskiego Dysponent Funduszu udzielił dotacji celowej w kwocie 5 124,7 tys. zł. Z kwoty tej wykorzystano jedynie 300,4 tys. zł, co wynikało z wypowiedzenia tej umowy przez Dysponenta. Z kwoty dotacji 300,4 tys. zł wydatkowano 192,7 tys. zł na wydatki inne niż koszty administracyjne (107,7 tys. zł).

¹³ Na realizację przedmiotu umowy nr DFS-II.7211.279.2019 na terenie województwa śląskiego Dysponent Funduszu udzielił dotacji celowej w wysokości 3 987 tys. zł. Z kwoty tej wykorzystano do 31 sierpnia 2020 r. 1 809,3 tys. zł.

pieniężnych dotacji na pokrycie kosztów ww. zakupów na rachunki bankowe pracownika lub pokrzywdzonych, co stanowiło naruszenie zasad dokonywania wydatków wynikających z umowy dotacji;

- nieprzestrzegania wynikających z umowy dotacji i ustawy o rachunkowości wymogów dotyczących opisywania dowodów księgowych, co powinno skutkować uznaniem wydatków w kwocie 89,4 tys. zł za niekwalifikowalne;
- przekazania innemu stowarzyszeniu środków w kwocie 10 tys. zł na realizację zadań stanowiących przedmiot umowy dotacji, bez uzyskania wymaganej pisemnej zgody Dysponenta Funduszu;
- nieterminowego wywiązywania się z obowiązków sprawozdawczych i rozliczeniowych na rzecz Dysponenta Funduszu;
- naruszenia zasad prowadzenia dokumentacji rzeczowej realizowanego zadania.

Przedstawiając powyższe oceny NIK wskazuje, że ograniczona była możliwość przeprowadzenia kompleksowej kontroli obu objętych badaniem umów dotacji. Powyższe wynikało z działań osób zarządzających Fundacją, które utrudniały wykonywanie czynności służbowych przez kontrolerów NIK¹⁴ (m.in. poprzez nieprzedstawianie żądanej do kontroli dokumentacji lub przekazywanie jej niekompletnej i ze znacznym opóźnieniem) oraz trwającej pandemii COVID (brak możliwości przeprowadzenia oględzin części lokalnych punktów pomocy). Dodatkowymi utrudnieniami były: brak faktycznej siedziby Fundacji, nieprzekazanie pełnej ewidencji księgowej oraz nieprecyzyjne i niezgodne z obowiązującymi przepisami opisywanie dokumentów finansowo-księgowych, co utrudniało jednoznaczne powiązanie dowodu księgowego i udokumentowanej nim operacji gospodarczej z wydatkiem poniesionym na rzecz pomocy udzielonej konkretnemu pokrzywdzonemu. Ponadto, Zarząd Fundacji oraz jej współpracownicy konsekwentnie odmawiali udzielania wyjaśnień oraz zeznań w charakterze świadka, wskazując w szczególności na grożącą im odpowiedzialność karną i/lub majątkową. Jednocześnie, co należy podkreślić, zebrany materiał dowodowy oraz skala zidentyfikowanych w nim nieprawidłowości, w pełni potwierdzają przedstawioną powyżej ocenę kontrolowanej działalności¹⁵.

Ustalony w trakcie kontroli stan faktyczny, w ocenie NIK, wskazuje również na niewykonywanie przez Zarząd Fundacji ustawowych zadań tego organu w zakresie kierowania działalnością Fundacji i reprezentowania jej na zewnątrz. Ze składanych w toku kontroli zeznań i wyjaśnień wynikało, że zarówno pracownicy Fundacji, jak i koordynatorzy umów zawartych z Ministrem Sprawiedliwości (będący pełnomocnikami Prezesa) nie mieli z nim żadnego kontaktu w trakcie realizacji przypisanych im obowiązków. Wyciągi bankowe z rachunku dotacji nie były przekazywane Prezesowi Fundacji, lecz Pani [...]¹⁶, która formalnie nie pełniła w Fundacji żadnych funkcji [...]¹⁷ natomiast od sierpnia 2019 r. została ustanowiona pełnomocnikiem do dwóch rachunków bankowych Fundacji, w tym rachunku

¹⁴ Zgodnie z przepisami ustawy o NIK zachowanie polegające na utrudnianiu kontroli jest kwalifikowane jako występki (art. 98 tej ustawy). W razie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa, NIK jest zobowiązana do skierowania stosownego zawiadomienia do organu powołanego do ścigania przestępstw.

¹⁵ Należy także podkreślić, że w związku z brakiem uprawnień NIK do zastosowania wszystkich ustawowych kryteriów kontroli, nie dokonano oceny celowości oraz rzetelności realizacji tych przedsięwzięć. Kontrola w Fundacji została przeprowadzona na podstawie art. 2 ust. 3 w zw. z art. 5 ust. 3 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli.

¹⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

bankowego, na który przekazywane były środki umowy dotacji dotyczącej realizacji zadań na terenie województwa śląskiego. Powyższe może wskazywać na jedynie formalny charakter pełnionej przez Pana Ryszarda Markowskiego funkcji Prezesa Fundacji. Sporządzona na potrzeby kontroli opinia biegłego grafologa wykazała, m.in., że podpisy złożone na trzech pismach, których adresatem był Dysponent Funduszu Sprawiedliwości, jak również na dwóch fakturach dokumentujących usługi zorganizowanych w sierpniu 2019 r. wyjazdów prawdopodobnie nie zostały nakreślone przez Pana Ryszarda Markowskiego.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Wykonanie umowy nr DFS-II.7211.220.2019¹⁹ na realizację zadań Funduszu Sprawiedliwości, dotyczącej prowadzenia ośrodka pomocy w Opolu i 11 punktów lokalnych

Opis stanu faktycznego

1.1. Fundacja, będąca beneficjentem dotacji ze środków Funduszu Sprawiedliwości, została wpisana do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego²⁰ w dniu 12 stycznia 2018 r.²¹

(akta kontroli str. 719-754)

Opłatę sądową za wpis Fundacji do KRS uiszczyła w dniu 22 września 2017 r. Pani [...] ²², która zeznała, że Prezes Fundacji jest jej [...] ²³.

(akta kontroli str. 720, 740, 3166)

Zgodnie z treścią wpisów w KRS, w skład organu uprawnionego do reprezentacji podmiotu wchodził: Ryszard Markowski – Prezes Zarządu oraz Natalia Obrocka – Wiceprezes Zarządu²⁴, przy czym każdy z członków Zarządu uprawniony był do samodzielnego składania oświadczeń woli w imieniu Fundacji.

Pismem z 4 października 2019 r. Natalia Obrocka poinformowała Dysponenta Funduszu, że z dniem 16 września 2019 r. złożyła na ręce Prezesa Zarządu i Rady Fundacji rezygnację z funkcji Wiceprezesa, lecz Prezes nie złożył stosownego wniosku o jej wykreślenie z KRS.

Zgodnie z danymi ujawnionymi w KRS od dnia 15 czerwca 2020 r. Zarząd Fundacji pozostawał jednoosobowy, a siedziba Fundacji (według stanu na 30 października br.) mieściła się pod adresem: Opole (45-641), ul. Oświęcimska 88/423.

Pod ww. adresem znajdował się lokal mieszkalny w wielorodzinnym budynku. Osoba przebywająca w tym lokalu poinformowała, że nie ma żadnego związku

¹⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁹ Dalej: umowa DFS-II.7211.220.2019 lub umowa dotacji Opole.

²⁰ Dalej: KRS.

²¹ Numer KRS: 0000709722. Wniosek o rejestrację podmiotu w KRS Fundator Ryszard Markowski złożył w Sądzie Rejonowym w Opolu w dniu 22 września 2017 r.

²² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

²³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie stopnia pokrewieństwa. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

²⁴ 28 sierpnia 2017 r. uchwałą nr 2/1017 powołano na członków Zarządu Fundacji: Ryszarda Markowskiego – Prezesa Zarządu Fundacji i Natalię Obrocką – Wiceprezesa Zarządu Fundacji.

z Fundacją, lokal jest wynajęty, a pod ww. adresem Fundacja nigdy nie działała. Z informacji uzyskanej w trybie art. 29 ust. 1pkt 2 lit. f ustawy o NIK od Zarządcy Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Oświęcimskiej 88 w Opolu wynikało, że od 2011 r. właścicielem lokalu mieszkalnego jest Pani [...] ²⁵, tj. osoba, która według KRS jest Członkiem Rady Fundacji ²⁶.

(akta kontroli str. 3-20, 738-739, 1610-1617, 3171, 3201)

W informacji przekazanej w trybie art. 29 ust. 1pkt 2 lit. f ustawy o NIK Prezydent Miasta Opola wskazał, że pismem z 13 lutego 2019 r. Fundacja zwróciła się do Urzędu Miasta Opola z wnioskiem o wynajem wolnego lokalu użytkowego położonego w Opolu przy ul. Niemodlińskiej 3A, z przeznaczeniem na siedzibę Fundacji. W dniu 1 marca 2019 r. zawarta została umowa najmu ww. lokalu użytkowego. Poinformował również, że: *opłaty z tytułu użytkowania lokalu nie były wnoszone na bieżąco, w związku z czym pismem z 13 lutego 2020 r. wezwano najemcę do uregulowania należności (...) wobec braku spłaty zadłużenia umowa najmu lokalu została rozwiązana z powodu zaległości czynszowych pismem z dnia 16 czerwca 2020 r. (pisma nie podjęto w terminie). Począwszy od dnia 9 lipca 2020 r. przedmiotowy lokal zajmowany jest bezumownie, a z tytułu jego użytkowania naliczane jest odszkodowanie. Jednocześnie informuję, że saldo kartoteki finansowej lokalu przy ul. Niemodlińskiej 3A w Opolu (...) na dzień 15 września 2020 r. wykazuje zadłużenie w kwocie 2 060,4 zł. Obecnie trwają czynności zmierzające do skierowania sprawy o zapłatę oraz o eksmisję na drogę postępowania sądowego.*

(akta kontroli str. 2263, 3425)

Prezes Fundacji wyjaśnił m.in., że adres ul. Oświęcimska 88/423 w Opolu został wskazany jako siedziba Fundacji na etapie rejestracyjnym podmiotu w KRS. *Zamiarem moim było złożenie do KRS o dopisanie adresu ul. Niemodlińskiej, jako adresu biura Fundacji, niestety z różnych przyczyn zamiar ten nie został zrealizowany. Jednocześnie zobowiązuję się do złożenia stosowanego wniosku do KRS.*

(akta kontroli str. 19-20)

Prezes Fundacji, któremu w dniu 16 czerwca 2020 r. w lokalu przy ul. Niemodlińskiej 3A w Opolu kontrolerzy NIK okazali upoważnienia do kontroli ²⁷, upoważnił do reprezentowania Fundacji w zakresie prowadzonej przez NIK kontroli Pana [...] ²⁸ koordynatora umowy nr DFS-II.7211.220.2019 zawartej w dniu 13 lutego 2019 r. pomiędzy Fundacją a Ministrem Sprawiedliwości, będącym dysponentem Funduszu Sprawiedliwości ²⁹.

(akta kontroli str. 3-20)

1.2. W rozdziale II Statutu Fundacji z dnia 12 stycznia 2018 r. określono cele,

²⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

²⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

²⁷ Pierwsza nieskuteczna próba okazania Prezesowi upoważnień do kontroli miała miejsce 3 czerwca 2020 r.

²⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

²⁹ Dalej: Koordynator umowy dotacji Opole.

zadania oraz zakres działania Fundacji. Wymienione w § 3 Statutu cele Fundacji obejmowały m.in. udzielanie pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem, świadkom oraz osobom im najbliższym, poprawę sytuacji życiowej osób pokrzywdzonych przestępstwem, a także udzielanie pomocy prawnej i psychologicznej świadkom przestępstw i osobom najbliższym.

Cele te były zbieżne z celami Funduszu Sprawiedliwości, określonymi w § 36 i § 37 rozporządzenia w sprawie Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 września 2017 r. w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości³⁰ i przewidywały realizację zadań będących przedmiotem umowy dotacji nr DFS-II.7211.220.2019 zawartej w dniu 13 lutego 2019 r. pomiędzy Fundacją, a dysponentem Funduszu Sprawiedliwości³¹.

(akta kontroli str. 47-56, 564-600)

1.3. Na dzień 23 listopada 2018 r., tj. dzień złożenia oferty do Ministerstwa Sprawiedliwości³² na powierzenie Fundacji realizacji zadań ze środków Funduszu, Fundacja nie posiadała doświadczenia w zakresie realizacji zadań o zbliżonym zakresie tematycznym.

(akta kontroli str. 19-20, 74-84, 90-401, 705-708)

W złożonej ofercie³³ Fundacja wskazała realizację jednego zadania publicznego, pn. *Zajęcia praktyczne z bezpieczeństwa w ruchu drogowym*, realizowanego na podstawie umowy zawartej w dniu 29 marca 2018 r. z Miastem Opole. Na realizację tego zadania Fundacja otrzymała dotację celową z budżetu Miasta Opola w kwocie 3 965 zł.

(akta kontroli str. 19-20, 74-84, 90-401, 705-708)

W informacji przekazanej w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK, Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Opolu poinformował, że Fundacja złożyła zeznanie podatkowe CIT-8 za rok 2018. Ze złożonego zeznania wynikało, że przychody Fundacji w 2018 r., tj. w roku poprzedzającym podpisanie umowy dotacji wyniosły 3 965 zł, koszty 4 057,89, a strata 92,89 zł.

(akta kontroli str. 2665, 3433-3437)

W związku z odmową złożenia zeznań przez Prezesa Fundacji³⁴ nie ustalono, czy osoba ta miała doświadczenie w wykonywaniu w przeszłości zadań tożsamyh lub o zbliżonym zakresie tematycznym do zadań zleconych Fundacji przez Dysponenta Funduszu.

W złożonych zeznaniach Pani [...] ³⁵ wyjaśniła, że nie jest pewna, czy wie jakie jest wykształcenie Prezesa Fundacji [...] ³⁶ oraz jakie jest jego doświadczenie związane z zadaniami związanymi z udzielaniem pomocy osobom pokrzywdzonym. Zeznała także: *nie ma żadnych przepisów prawnych nakładających na osobę zakładającą*

³⁰ Dz. U. z 2019 r., poz. 683: dalej: rozporządzenie w sprawie Funduszu.

³¹ Dalej: umowa dotacji Opole.

³² Dalej: MS, albo Ministerstwo.

³³ Oferta suma kontrolna 6cFa-bcc2-e8b4, oferta do umowy 8bfc-cec4-014f.

³⁴ [...]Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nałożonych kar. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

³⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie stopnia pokrewieństwa. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

³⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

fundację lub stowarzyszenie wymogu posiadania kierunkowego wykształcenia lub doświadczenia zawodowego (...).

(akta kontroli str. 2669, 3169)

1.4. W dniu złożenia oferty Fundacja nie dysponowała wskazanym w ofercie zasobem kadrowym, merytorycznym i organizacyjnym. Badanie dokumentacji ofertowej, zawartych umów na realizację zadań, oraz dokumentów rozliczeniowych (list płac, rachunków, list obecności) wykazało, że Fundacja:

- w okresie od dnia 23 listopada 2018 r. do 13 lutego 2019 r. (tj. w okresie od złożenia oferty do zawarcia umowy) nie posiadała tytułów prawnych do dysponowania nieruchomościami, wskazanymi w ofercie jako miejsca lokalizacji Ośrodka Pomocy w Opolu i LPP,

- nie posiadała wskazanych w ofercie zasobów kadrowych, tj. nie zawarła umów ani nie uzyskała promes ich zawarcia ze wskazanymi w ofercie osobami.

(akta kontroli str. 19-20, 91-401, 714-716, 1376-1603)

Zatrudnione w Fundacji na stanowisku osoby pierwszego kontaktu dwie pracownice³⁷ zeznały m.in., że: w listopadzie i grudniu 2018 r. kontakt z nimi nawiązał [...] ³⁸ - koordynator umowy dotacji Opole i zaproponował im pracę. Umowy o pracę (od 1 marca 2019 r.) podpisała Pani Wiceprezes Fundacji, z którą kontakt był później wyłącznie drogą telefoniczną lub mailową. Zeznały również, że nigdy nie miały kontaktu w jakiegokolwiek formie z Prezesem Fundacji, a kontakt z koordynatorem umowy dotacji Opole opierał się na jego wizytach w Opolu, przy ul. Niemodlińskiej 2-3 razy w tygodniu.

(akta kontroli str. 19-20, 91-401, 705-716, 1171-1178)

1.5. Fundacja złożyła ofertę na powierzenie realizacji zadań ze środków Funduszu na lata 2019-2021³⁹ w dniu 23 listopada 2018 r. w punkcie podawczym MS. Pismem z dnia 6 grudnia 2018 r. Fundacja została wezwana przez MS do uzupełnienia braków formalnych w złożonej ofercie. W dniu 14 grudnia 2018 r. braki te Fundacja uzupełniła, poprzez dostarczenie podpisanego w sposób czytelny i potwierdzonego za zgodność z oryginałem Statutu Fundacji. W dniu 2 stycznia 2019 r. na stronie internetowej Ministerstwa⁴⁰ zamieszczono wyniki ww. konkursu.

Pismem z 8 stycznia 2019 r. MS poinformowało Fundację o przyznaniu dotacji celowej i jednocześnie wezwało ją do skorygowania oferty, poprzez uzupełnienie tabeli rezultatów i przedstawienie liczby osób pokrzywdzonych, świadków i osób im najbliższych, które mają uzyskać wsparcie ze środków dotacji. Oferta Fundacji została zmodyfikowana, odpowiednio w dniach 11 i 30 stycznia 2019 r.

(akta kontroli str. 418-419, 684-701, 1363)

1.6. Przedmiotem umowy dotacji była realizacja zadań w zakresie udzielania pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem, świadkom i im najbliższym, określonych w złożonej ofercie z dnia 30 stycznia 2019 r. Zgodnie z treścią § 4 ogłoszenia o konkursie, Fundacja była zobowiązana zapewnić realizację co najmniej ośmiu z 17 świadczeń wymienionych w § 4 ust. 1 punkt 1-17 ogłoszenia

³⁷ Pierwotnie w LPP przy ul. Niemodlińskiej w Opolu, a obecnie w Tychach.

³⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

³⁹ Ogłoszenie w sprawie przeprowadzenia XX otwartego konkursu ofert na powierzenie realizacji zadań ze środków Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej - Funduszu Sprawiedliwości w zakresie udzielania pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz osobom im najbliższym, udzielania pomocy świadkom i osobom im najbliższym dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku, w tym stowarzyszeń, fundacji, organizacji i instytucji na lata 2019-2021 nr DFS-II-7211-2402/18. Dalej: XX otwarty konkurs ofert, konkurs ofert lub ogłoszenia o konkursie.

⁴⁰ <https://arch-bip.ms.gov.pl/pl/dzialalnosc/fundusz-sprawiedliwosci/pomoc-pokrzywdzonym/konkursy-2019---2021/news.14030.xx-otwarty-konkurs-ofert-na-lata-2019-2021-pomoc.html>

o konkursie, dotyczących udzielanej pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz osobom im najbliższym. Obejmowały one obligatoryjne udzielanie czterech świadczeń (pomocy prawnej⁴¹, pomocy psychologicznej⁴², pomocy udzielanej przez osobę pierwszego kontaktu⁴³ i pomocy w podnoszeniu kwalifikacji⁴⁴) oraz: a/ pokrywanie kosztów czasowego zakwaterowania⁴⁵ lub pokrywanie okresowych dopłat do bieżących zobowiązań⁴⁶, b/ pokrywanie kosztu zakupu żywności⁴⁷ lub odzieży⁴⁸.

W okresie obowiązywania umowy Fundacja realizowała ww. świadczenia, z wyjątkiem jednego z obligatoryjnych świadczeń określonych w § 4 ust. 1 pkt 9 ogłoszenia o konkursie, tj. udzielania pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem, poprzez pomoc w podnoszeniu kwalifikacji. Ustalenia te opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 564-602)

Zgodnie z treścią § 4 ust. 2 ogłoszenia o konkursie, Fundacja była również zobowiązana zapewnić realizację świadczeń dotyczących udzielanej pomocy świadkom oraz osobom im najbliższym, polegających na organizowaniu i finansowaniu pomocy tłumacza języka migowego⁴⁹ (świadczenie fakultatywne) oraz pokrywaniu kosztów związanych z pomocą psychologiczną, w tym organizowaniu i finansowaniu pomocy udzielanej przez osobę pierwszego kontaktu (świadczenie obligatoryjne). Fundacja zapewniła pokrywanie kosztów związanych z pomocą psychologiczną, w tym poprzez organizowanie i finansowanie pomocy udzielanej przez osobę pierwszego kontaktu.

Zgodnie z treścią § 5 ogłoszenia o konkursie, Fundacja była zobowiązana realizować powierzone jej zadania od dnia podpisania umowy do 31 grudnia 2021 r. Fundacja nie dotrzymała ww. warunku, o czym świadczy wypowiedzenie przez Ministra Sprawiedliwości, pismem z dnia 19 czerwca 2019 r.⁵⁰, umowy dotacji Opole. Wypowiedzenie to nastąpiło w wyniku przeprowadzonej przez Dysponenta Funduszu, w dniach od 13 do 17 maja 2019 r., kontroli w Fundacji.

(akta kontroli str. 564-602, 1604-1605)

1.7. W ofercie z dnia 30 stycznia 2019 r. wskazane zostały 22 produkty/zadania, obejmujące m.in.: organizowanie i finansowanie pomocy prawnej, pokrywanie kosztów związanych z psychoterapią, organizowanie i finansowanie pomocy udzielonej przez osobę pierwszego kontaktu oraz pokrywanie kosztów świadczeń zdrowotnych, zakupu urządzeń i wyposażenia.

Ze środków dotacji nie były nabywane ruchomości stanowiące wyposażenie Fundacji. Tym samym nie istniał w tym zakresie obowiązek zapewnienia trwałości produktów wytworzonych ze środków dotacji.

(akta kontroli str. 90-401, 601-602, 1604-1605)

1.8. Minister Sprawiedliwości w Programie Pomocy Osobom Pokrzywdzonym na lata 2019-2021 z dnia 24 października 2018 r., jako cele programu wskazał: 1/ udzielanie pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz osobom

⁴¹ Pkt 1 Organizowanie i finansowanie pomocy prawnej, w tym alternatywnych metod rozwiązywania konfliktów.

⁴² Pkt 4 Pokrywanie kosztów związanych z psychoterapią, pomocą psychiatryczną lub psychologiczną.

⁴³ Pkt 5 Organizowanie i finansowanie pomocy udzielanej przez osobę pierwszego kontaktu.

⁴⁴ Pkt 9 Organizowanie i finansowanie szkoleń i kursów podnoszących kwalifikacje zawodowe oraz pokrywanie kosztów egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe.

⁴⁵ Pkt 10 Pokrywanie kosztów czasowego zakwaterowania lub udzielania schronienia.

⁴⁶ Pkt 11 Finansowanie okresowych dopłat do bieżących zobowiązań czynszowych i opłat za energię cieplną, energię elektryczną, gaz, wodę, opał, odbiór nieczystości stałych i płynnych za lokal mieszkalny lub dom jednorodzinny, do którego osoba uprawniona posiada tytuł prawny, proporcjonalnie do liczby osób stale zamieszkujących w tym lokalu lub domu.

⁴⁷ Pkt 14 Pokrywanie kosztów żywności lub bonów żywnościowych.

⁴⁸ Pkt 15 Pokrywanie kosztów zakupu odzieży, bielizny, obuwia, środków czystości i higieny osobistej.

⁴⁹ Pkt 1 Organizowanie i finansowanie pomocy tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika w celu udzielenia pomocy psychologicznej.

⁵⁰ Pismo Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 2019 r. nr DFS-I.0912.1.2019, doręczone 25 czerwca 2019 r.

im najbliższym,

2/ udzielanie pomocy świadkom i osobom im najbliższym,

3/ wsparcie i rozwój instytucjonalnego systemu pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem i świadkom poprzez utworzenie Sieci Pomocy Osobom Pokrzywdzonym.

Zadania te były realizowane przez Fundację w okresie od 1 marca 2019 r. (tj. od daty zawarcia pierwszej umowy najmu na lokal będący siedzibą Ośrodka Pomocy w Opolu) do 25 czerwca 2019 r.⁵¹ w następujący sposób: a/ udzielono pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz osobom im najbliższym oraz udzielono pomocy świadkom i osobom im najbliższym (z tej formy wsparcia pomoc uzyskało 150 osób), b/ utworzono Ośrodek Pomocy w Opolu oraz LPP na terenie powiatów województwa opolskiego.

W ramach realizacji umowy dotacji Opole, Fundacja zawarła umowy najmu dla siedmiu z 11 LPP, które zgodnie z tą umową dotacji powinny działać od dnia jej zawarcia, tj. 13 lutego 2019 r.

(akta kontroli str. 601-602, 1206-1212, 1383-1385, 1604-1605)

Stosownie do § 6 umowy dotacji Opole, Fundacja była zobowiązana do zamieszczania na wszystkich udostępnianych publicznie materiałach klauzuli *Współfinansowane ze środków Funduszu Sprawiedliwości*⁵² oraz zamieszczania logotypu Funduszu na materiałach drukowanych⁵³. Ponadto, przygotowane materiały, przed ich dystrybucją, miały być zaakceptowane przez Dysponenta Funduszu. Zgodnie z § 7 umowy dotacji Opole, Dysponent Funduszu zastrzegł sobie prawo do rozpowszechniania w dowolnej formie, czasie i środkach przekazu informację o nazwie, adresie Wykonawcy, przedmiocie i celu, na który przekazano środki z Funduszu.

Stosownie do ustaleń kontroli przeprowadzonej w dniach od 13 do 17 maja 2019 r. przez Dysponenta Funduszu, Fundacja nie stosowała się do ww. zapisów umowy. W wystąpieniu pokontrolnym MS z dnia 23 maja 2019 r., w punkcie 3 wskazano m.in., że okleina szyb Okręgowego Ośrodka, różniła się od zaakceptowanej przez Dysponenta Funduszu, ponadto nie zawierała opisu *Współfinansowane ze środków Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości*, jak też informacji o aktualnych stronach internetowych Funduszu i Ministra.

Według ustaleń ww. kontroli Fundacja nie zgłosiła również do zatwierdzenia m.in.: plakatu z godzinami otwarcia Ośrodka Pomocy w Opolu i LPP, materiałów promocyjnych dostępnych na stronie internetowej⁵⁴ Fundacji, jak też wizytówek, ulotek i plakatów LPP w Namysłowie, Nysie, Krapkowicach, Głubczycach, Strzelcach Opolskich, Oleśnie, Kluczborku, Kędzierzynie-Koźlu oraz Prudniku.

(akta kontroli str. 564-600, 1069-1094)

1.9. Zgodnie z treścią umowy dotacji Opole, Fundacja była zobowiązana do utworzenia Ośrodka Pomocy w Opolu i LPP na terenie wszystkich powiatów województwa opolskiego. Pierwsze umowy najmu/porozumienia zostały zawarte przez Fundację w dniu 1 marca 2019 r. i dotyczyły utworzenia Ośrodka Pomocy w Opolu i LPP na terenie powiatów opolskiego i prudnickiego. Umowy dotyczące LPP w pozostałych powiatach zawarto w dniach: 1, 9 i 29 kwietnia 2019 r. odpowiednio dla powiatów nyskiego, kluczborskiego, oleskiego i krapkowickiego oraz 20 maja 2019 r. dla powiatu brzeskiego.

Fundacja nie przedłożyła do kontroli dokumentów poświadczających tytuł prawny do lokali, w których miały znajdować się ww. punkty w powiecie namysłowskim,

⁵¹ Do dnia rozwiązania umowy dotacji w wyniku kontroli MS.

⁵² Współfinansowane ze środków Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości.

⁵³ Drukowanych, powielanych i internetowych.

⁵⁴ www.exbono.pl.

strzeleckim, kędzierzyńsko-kozielskim i głubczyckim. Brak dysponowania potencjałem organizacyjnym wymaganym do realizacji zleconych zadań opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1376-1416)

Pierwsza osoba pokrzywdzona zgłosiła się do Ośrodka Pomocy w Opolu w dniu 18 marca 2019 r., tj. po upływie 32 dni od zawarcia umowy dotacji Opole. Do LPP pierwsze osoby zgłaszały się w dniach od 1 marca 2019 r., tj. po upływie 14 dni od zawarcia tej umowy (LPP w Namysłowie) do 5 czerwca 2019 r., tj. po upływie 111 dni od zawarcia umowy (LPP w Brzegu). W pozostałych LPP pierwsi pokrzywdzeni zgłosili się odpowiednio 12 i 27 marca 2019 r. (Prudnik i Niemodlin), 4, 6 i 10 kwietnia 2019 r. (Kluczbork, Kędzierzyn-Koźle i Głubczyce) oraz 8, 9 i 29 maja 2019 r. (Strzelce Opolskie, Olesno i Nysa).

(akta kontroli str. 601-602, 1218-1220b, 1238-1246c, 1361)

W trakcie prowadzenia czynności kontrolnych przez NIK, Fundacja z uwagi na wypowiedzenie umowy dotacji Opole, nie realizowała objętych nią zadań. Uniemożliwiało to przeprowadzenie oględzin pomieszczeń i wyposażenia poszczególnych LPP, w których miała być udzielana pomoc pokrzywdzonym.

(akta kontroli str. 14, 1069-1098)

Fundacja nie informowała o świadczonej pomocy (lub poinformowała po terminie) właściwe miejscowo jednostki sądownictwa, Prokuratury i Policji, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 652-655)

Fundacja udzielała następujących świadczeń pokrzywdzonym: a/ organizowanie i finansowanie pomocy udzielanej przez osobę pierwszego kontaktu, b/ organizowanie i finansowanie pomocy prawnej, c/ pokrywanie kosztów związanych z pomocą psychologiczną, d/ pokrywanie kosztów świadczeń zdrowotnych, e/ pokrywanie kosztów związanych z kształceniem w szkołach i przedszkolach, f/ pokrywanie kosztów związanych z opieką nad dziećmi w żłobkach, g/ pokrywanie kosztów czasowego zakwaterowania, h/ finansowanie okresowych dopłat do bieżących zobowiązań czynszowych i opłat, i/ pokrywanie kosztów żywności lub bonów żywnościowych, j/ pokrywanie kosztów zakupu odzieży i środków czystości, k/ zakup urządzeń dla osób pokrzywdzonych.

(akta kontroli str. 826-1020, 1154-1170)

Nadzór nad udzielaniem świadczeń i ich dokumentowaniem został powierzony przez Prezesa Fundacji koordynatorowi, tj. osobie prowadzącej działalność gospodarczą. Z osobą tą Fundacja, w dniu 2 stycznia 2019 r., zawarła umowę zlecenia koordynacji zadań objętych umową dotacji Opole. Koordynator odpowiedzialny był m.in. za całość zadania w zakresie organizacyjnym, merytorycznym i finansowym (zgodność wydatku z budżetem zadania), w tym m.in. za poprawność przekładanych Dysponentowi Funduszu sprawozdań, bieżące dostosowywanie oferowanych świadczeń do potrzeb pokrzywdzonych oraz prowadzenie działań promocyjnych i informacyjnych.

W celu realizacji zobowiązań podjętych wobec Dysponenta Funduszu, Fundacja zatrudniła także dwie inne osoby, które udzielały pomocy jako osoby pierwszego kontaktu.

(akta kontroli str. 85-87, 1474-1523)

[...] ⁵⁵ - koordynator umowy dotacji Opole, w sprawie sposobu prowadzenia nadzoru nad udzielaniem świadczeń przez osoby pierwszego kontaktu, psychologów

⁵⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony

i prawników wyjaśnił: *weryfikacji merytorycznej dokonywałem na podstawie załącznika nr B, w którym pokrzywdzony poświadczał opis udzielonej pomocy, tam zwymiarowane były godziny oraz wskazane dni i podany rodzaj udzielonego wsparcia (...) Weryfikowałem dyżur telefoniczny m.in. w celu sprawdzenia jak przedstawiają się Panie, czy przekazują informacje o przetwarzaniu danych, czy odbierają telefon (...).*

(akta kontroli str. 1101-1103)

Pracownice Fundacji, którym powierzono zadania osób pierwszego kontaktu, w złożonych zeznaniach wskazały, że po godzinach pracy pełniły dyżur telefoniczny i ten sam numer telefonu obsługiwały w biurze, a później na dyżurze. Zeznały też, że w całym okresie realizacji umowy dotacji Opole realizowały swoje zadania w Ośrodku Pomocy w Opolu i LPP w Namysłowie, Brzegu, Niemodlinie i Krapkowicach, a w pozostałych LPP do czasu zaangażowania innych osób pierwszego kontaktu.

(akta kontroli str. 1171-1178)

W okresie obowiązywania umowy dotacji Opole, tj. do 25 czerwca 2019 r. Fundacja udzieliła pomocy 150 osobom (w tym: czterem świadkom przestępstwa, trzem osobom im najbliższym i 143 osobom pokrzywdzonym przestępstwem). Osoby te otrzymały łącznie 260 świadczeń. Udzielone świadczenia obejmowały: organizowanie i pokrywanie kosztów pomocy prawnej (89), pomoc psychologiczną (56), zakup żywności (55), zakup odzieży (31), czasowe zakwaterowanie (18), finansowanie okresowych dopłat m.in. do czynszu (5), świadczenia zdrowotne (2), kształcenie w szkołach i przedszkolach (2), opłaty za opiekę nad dziećmi w żłobkach (1) i zakup urzędzeń (1).

(akta kontroli str. 601-602, 1689)

Szczegółowe badanie 15 ze 150 wniosków osób pokrzywdzonych (stanowiących załącznik nr 3 do umowy: część A i Część B), którym Fundacja udzieliła wsparcia ze środków Funduszu Sprawiedliwości⁵⁶ wykazało, że Fundacja we wszystkich objętych badaniem przypadkach objęła pomocą osoby uprawnione do uzyskania tej pomocy. Stwierdzono, że:

- wszystkie objęte badaniem wnioski w część A były wypełnione i zawierały podpisy osób odbierających pomoc (stosownie do treści § 8 ust. 2 pkt 5 umowy dotacji),
- do wszystkich wniosków dołączono wypełnione i podpisane *Informacje dotyczące przetwarzania danych osobowych przez MS*, tj. oświadczenia o prawdziwości przekazanych danych przez osobę pokrzywdzoną oraz potwierdzające wyrażenie zgody na przetwarzanie przez Fundację i Fundusz danych osobowych osoby pokrzywdzonej (stosownie do treści § 8 ust. 2 umowy dotacji),
- wszystkie wnioski w części B zawierały podpisy osób udzielających pomocy, podpisy beneficjenta oraz podpis koordynatora umowy dotacji Opole, jak również informację o dacie, rodzaju, kwocie lub czasie udzielonej pomocy, co odpowiadało wymogom określonym w § 8 ust. 4 umowy dotacji.

Przypadki udzielenia wsparcia w sposób nieuprawniony i udzielenia wsparcia, którego nie odnotowano w ww. dokumentacji opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 826-1020, 1154-1170, 1250-1332)

1.10. Na realizację przedmiotu umowy dotacji Opole Dysponent Funduszu udzielił dotacji celowej w łącznej kwocie brutto 5 124,7 tys. zł⁵⁷, która miała być przekazana

osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

⁵⁶ Dalej: wnioski.

⁵⁷ 5 124 689,19 zł.

Fundacji w latach 2019-2021 (§ 2 ust. 1 i 2 umowy). Na realizację zadań zaplanowanych na rok 2019 dotacja wynosiła 1 669,6 tys. zł brutto. Współfinansowanie przez Fundację przedmiotu umowy z innych źródeł określone zostało na kwotę 16 864,89 zł brutto (§ 2 ust. 4 lit a) umowy dotacji. Środki na współfinansowanie (tzw. wkład własny Fundacji na rok 2019) w wymaganej kwocie⁵⁸ zostały w dniu 7 lutego 2019 r. przekazane na wyodrębniony rachunek dotacji.

(akta kontroli str. 421-439, 564-600, 566-567, 858)

1.11. Dysponent Funduszu w § 2 ust. 7 umowy dotacji Opole zobowiązał się do przekazywania na wyodrębniony rachunek bankowy kwot dotacji w czterech transzach (każda w kwocie 417 405,65 zł). Transze te miały zostać przekazane odpowiednio: w terminie 14 dni od daty zawarcia umowy (pierwsza transza), do 31 marca 2019 r. (druga transza), do 30 czerwca 2019 r. (trzecia transza) i do 30 września 2019 r. (czwarta transza).

W okresie obowiązywania umowy, tj. od dnia 13 lutego 2019 r. do dnia jej rozwiązania 25 czerwca 2019 r.⁵⁹, Fundacja otrzymała środki w łącznej kwocie 834 811,31 zł. Zostały one przekazane w dwóch transzach: 417 405,66 zł (20 lutego 2019 r.) oraz 417 405,66 zł (27 marca 2019 r.).

(akta kontroli str. 564-600, 858, 956-957, 1087-1098)

1.12. Kwota wydatków poniesionych przez Fundację w ramach realizacji umowy dotacji Opole wyniosła 317,4 tys. zł (w tym wkład własny na rok 2019, wykazany w saldzie początkowym na dzień 13 lutego 2019 r. w kwocie 17 tys. zł).

Wydatki poniesione do 10 lipca 2019 r., według dokumentacji księgowej i wyciągów bankowych, dotyczyły:

a/ kosztów administracyjnych (107,7 tys. zł),

b/ kosztów zatrudnienia osób pierwszego kontaktu oraz pełnienia przez nie dyżurów (50,8 tys. zł),

c/ kosztów pomocy prawnej (45,3 tys. zł),

d/ kosztów pomocy psychologicznej (33,1 tys. zł),

e/ kosztów zakupu bonów żywnościowych (23 tys. zł),

f/ kosztów współfinansowania pobytu w Domu Matki i Dziecka (18,9 tys. zł),

g/ pokrycia pozostałych kosztów wsparcia, tj.: opłat za pobyt dzieci w przedszkolach i żłobkach, opłat za rehabilitację, za czynsz, prąd oraz zakup lodówki i kuchenki (8,9 tys. zł),

h/ refundacji pochodnych od wynagrodzeń, tj. składek ZUS i podatku dochodowego od osób fizycznych (29,7 tys. zł).

Stwierdzone nieprawidłowości, wskazujące na brak kwalifikowalności wydatków, opisano szczegółowo w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1690-1698)

Na podstawie przekazanych do kontroli dokumentów finansowo-księgowych oraz wyciągów bankowych rachunku umowy dotacji Opole, dotyczących wydatków poniesionych w ramach tej umowy stwierdzono, że żaden dokument źródłowy finansowo-księgowy wykazany do rozliczenia dotacji nie został opisany na jego odwrocie. Do każdego dokumentu księgowego dołączony był natomiast, na osobnej kartce, opis merytoryczny tożsamy z załącznikiem nr 6 do umowy (*wzór opisu dokumentu finansowo-księgowego*). Powyższe opisano szczegółowo w sekcji

⁵⁸ Na dzień 7 lutego 2019 r. saldo początkowe na rachunku umowy dotacji wynosiło 51 319,33 zł (minimalnej kwoty wkładu własnego Fundacji na lata 2019-2021, wymaganej przy złożeniu oferty zgodnie z §§ 5 i 10 Programu Pomocy Pokrzywdzonym na lata 2019-2021 DFS-II-7211-2402/18. W tym samym dniu Fundacja wypłaciła środki własne w dwóch przelewach 14 015 zł i 20 304 zł, pozostawiając kwotę 17 000,33 zł wkładu własnego na 2019 rok.

⁵⁹ Data odbioru przez Fundację pisma/oświadczenia Ministra Sprawiedliwości o wypowiedzeniu umowy. W dniu 19 czerwca 2019 r. Minister Sprawiedliwości pismem nr DFS-I.0912.1.2019 przekazał oświadczenie o rozwiązaniu umowy. Za termin wypowiedzenia umowy przyjęto datę odbioru pisma przez Fundację (art. 61 § 1 kodeksu cywilnego), tj. 25 czerwca 2019 r.

Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 755-759, 957, 798-1068)

1.13. Wszystkie wydatki na realizację zadania wynikającego z umowy nr DFS-II.-7211-220.2019 zostały poniesione przez beneficjenta za pośrednictwem wyodrębnionego do obsługi umowy dotacji rachunku bankowego, a wyłączną formą płatności był przelew bankowy.

(akta kontroli str. 1154b-1170)

1.14. Fundacja prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową otrzymanych od dysponenta Funduszu środków dotacji oraz dokonywanych z tych środków wydatków związanych z realizacją umowy nr DFS-II.-7211-220.2019. Ewidencja ta była prowadzona na koncie księgowym zespołu 1 - *Środki pieniężne, rachunki bankowe i inne krótkoterminowe aktywa finansowe*⁶⁰.

(akta kontroli str. 798-825, 755-757)

1.15. W treści § 8 ust. 11 umowy dotacji Opole stwierdzono m.in., że dowody księgowe związane z realizacją zadań muszą spełniać wymagania określone dla dowodu księgowego, zgodnie z art. 21 i art. 22 uor. Załącznik nr 6 tej umowy określał wzór opisu dokumentu finansowo-księgowego.

Badanie dowodów księgowych na kwotę 192,7 tys. zł (dowody dokumentujące wydatki inne niż dotyczące kosztów administracyjnych - 107,7 tys. zł) wykazało, że dokumenty te nie spełniały wymagań określonych w treści § 8 ust. 11 oraz w treści art. 21 i art. 22 uor. Nie odpowiadały też wytycznym zawartym w *Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów księgowych* Fundacji, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 564-600, 758-797, 857-1020, 1099)

1.16. Kwota wydatków administracyjnych pokrytych przez beneficjenta ze środków dotacji wyniosła 107,7 tys. zł. Prezes Fundacji wyjaśnił, że wydatki związane z kosztami administracyjnymi poniesione zostały na zadania wskazane w umowie. Postanowienia umowy dotacji Opole nie obligowały Fundacji do dokumentowania ponoszonych wydatków administracyjnych.

(akta kontroli str. 564-600, 755-757)

W treści § 4 ww. umowy wskazano m.in., że: 1/ nie więcej niż 25% wartości kosztów kwalifikowalnych realizacji przedmiotu umowy może być przeznaczonych przez Wykonawcę na koszty administracyjne związane z realizacją przedmiotu umowy; 2/ koszty administracyjne mogą obejmować w szczególności: wynagrodzenie koordynatora umowy, usługi księgowe, koszty najmu i utrzymania Ośrodka Pomocy oraz LPP (w tym czynsz), opłaty za media, usługi pocztowe i kurierskie, koszty korzystania z telefonu (stacjonarnego, komórkowego), Internetu, koszty bankowe, materiały biurowe, materiały promocyjne, w tym koszt wykonania tablic informacyjnych; 3/ w rocznym rozliczeniu końcowym koszty administracyjne nie mogą przekraczać wskazanego w ww. ust. 1 odsetka wartości wydatków poniesionych w ramach realizacji przedmiotu umowy i uznanych za kwalifikowalne przy rozliczaniu dotacji; 4/ w trakcie realizacji zadań składających się na przedmiot umowy nie ma możliwości zwiększenia kosztów administracyjnych. W przypadku przekroczenia ustalonego limitu środków na koszty administracyjne, koszty te, przy rozliczeniu dotacji zostaną uznane za niekwalifikowalne i powinny zostać pokryte przez Wykonawcę z innych źródeł finansowania jego działalności. Przyjęto też, że z uwagi na ryczałtowy sposób rozliczania kosztów administracyjnych, wydatki te traktowane są jako wydatki poniesione, z zastrzeżeniem weryfikacji poziomu kosztów administracyjnych do zatwierdzonych przez Dysponenta Funduszu

⁶⁰ Konto syntetyczne 139-02 Rachunki bankowe - Projekt Opole.

wydatków kwalifikowalnych w ramach realizacji zadań.

Ww. zapisy umowy nie przewidywały możliwości weryfikacji, czy koszty administracyjne zostały poniesione na realizację przedmiotu umowy, czego dotyczyły i w jakich kwotach były ponoszone.

Nieprawidłowości w zakresie przekroczenia dopuszczalnej wartości procentowej wydatków administracyjnych opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 564-600, 758-797, 857-1020, 1100, 1154-1170)

1.17. Fundacja nie była zobowiązana do stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁶¹, ponieważ wydatki na zakup towarów i usług poniesione w ramach umowy dotacji Opole nie przekraczały wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 tys. euro netto.

(akta kontroli str. 826-1020, 1154-1170)

1.18. Fundacja była zobowiązana, zgodnie z § 10 ust. 2 umowy dotacji Opole, do przekazywania Dysponentowi Funduszu informacji kwartalnych, o których mowa w § 34 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie Funduszu, *w terminie, odnoszącym się do daty nadania korespondencji za pośrednictwem operatora pocztowego do MS: a) do dnia 15 kwietnia danego roku (za I kwartał) i do dnia 15 lipca danego roku (za II kwartał), (...) e) w terminie 15 dni od wygaśnięcia umowy (np. na skutek jej wypowiedzenia lub rozwiązania), jeśli umowa wygasa przed terminem jej realizacji*. Ww. sprawozdania zgodnie z zapisami § 10 ust. 9 i ust. 10 ww. umowy, Fundacja przekazała za pomocą elektronicznego systemu składania sprawozdań dostępnego na stronie witkac.pl z dochowaniem wymaganych terminów, tj.: 15 kwietnia 2019 r. za I kwartał (obejmujący okres od 1 stycznia do 31 marca 2019 r.) i 10 lipca 2019 r. za II kwartał (15 dni od daty wypowiedzenia umowy, za okres od 1 kwietnia do 25 czerwca 2019 r.). Fundacja przekazała też dokument potwierdzenia złożenia ww. informacji kwartalnych.

Fundacja nie przedłożyła do kontroli dokumentu potwierdzającego przesłanie ww. sprawozdań w wersji papierowej wraz z załącznikami, tj. dokumentu potwierdzającego spełnienie wymogu określonego w § 10 ust. 10 umowy dotacji Opole, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 603-614, 1215)

Fundacja była również zobowiązana do przekazania Dysponentowi Funduszu półrocznego sprawozdania z wykonania umowy *w terminie, odnoszącym się do daty nadania korespondencji za pośrednictwem operatora pocztowego do MS: (...) w terminie 15 dni od wygaśnięcia umowy (np. na skutek jej wypowiedzenia lub rozwiązania), jeśli umowa wygasa przed terminem jej realizacji*.

Do kontroli przedłożono wydruk dokumentu elektronicznego (numer 15c3-3434-16a6) – sprawozdanie za I półrocze 2019 r.

(akta kontroli str. 615-645, 1215)

Koordynator umowy dotacji Opole wyjaśnił, że sprawozdanie półroczne zostało złożone 18 lipca 2019 r. i nie było korygowane oraz, że umowa nie została rozliczona pod kątem finansowym i rzeczowym przez Dysponenta Funduszu.

Nieprawidłowości w zakresie półrocznego sprawozdania z wykonania umowy dotacji Opole opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 21-25, 755-757)

Zgodnie z postanowieniami § 10 ust. 1 ww. umowy Fundacja była zobowiązana do dostarczania drogą elektroniczną Dysponentowi Funduszu na adres e-mail opiekuna zadania pełnego wyciągu bankowego z rachunku właściwego

⁶¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 ze zm.

dla uzyskanej dotacji za każdy miesiąc: a/ do 10 dnia następnego miesiąca oraz b/ w terminie od dnia zakończenia realizacji przedmiotu umowy (w tym, w terminie 15 dni od wygaśnięcia umowy, np. na skutek jej wypowiedzenia lub rozwiązania, jeśli umowa wygasła przed upływem terminu jej realizacji).

Fundacja dostarczyła ww. wyciągi bankowe w terminie odpowiednio: 8 kwietnia, 9 maja, 10 czerwca i 10 lipca 2019 r.

(akta kontroli str. 1215, 1606-1609)

1.19. W dniu 25 czerwca 2019 r. w Biurze Projektu Fundacji w Opolu przy ul. Niemodlińskiej osoba pierwszego kontaktu/pracownik Fundacji odebrała pismo⁶²/oświadczenie o wypowiedzeniu umowy dotacji. W uzasadnieniu tego oświadczenia Dysponent Funduszu wskazał, że *wobec nienależytego wykonania umowy stron, przejawiającego się w licznych nieprawidłowościach stwierdzonych w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 23 maja 2019 r.*⁶³ oraz *dalszym nierealizowaniu w pełni zaleceń pokontrolnych zostały spełnione przesłanki złożenia jednostronnego oświadczenia o wypowiedzeniu umowy określone w jej § 14 ust. 1.*

Dysponent Funduszu wskazał też na obowiązek zwrotu niewykorzystanej części dotacji (§ 11 ust. 2 umowy) w terminie 15 dni od daty wygaśnięcia umowy dotacji oraz konieczność wypełnienia obowiązków sprawozdawczych określonych w § 10 tej umowy. Ponadto Dysponent Funduszu poinformował Fundację, że *początek biegu powyżej określonych terminów następuje w chwili wypowiedzenia umowy, to jest z datą odbioru niniejszego pisma (art. 61 § 1 kodeksu cywilnego)*, tj. od dnia 25 czerwca 2019 r.

Pracownik pierwszego kontaktu pełniący dyżur w Biurze Projektu w Opolu przy ul. Niemodlińskiej, w złożonych zeznaniach potwierdziła, że po odebraniu ww. pisma/oświadczenia o rozwiązaniu umowy zostało ono przekazane koordynatorowi umowy dotacji Opole.

(akta kontroli str. 1021-1025, 1069-1098, 1175-1177)

Z treści § 11 ust. 2 ww. umowy dotacji wynikało, że (...) *w przypadku wygaśnięcia umowy, np. na skutek jej wypowiedzenia lub rozwiązania, przed upływem terminu realizacji przedmiotu umowy, Wykonawca jest zobowiązany do zwrotu niewykorzystanej kwoty dotacji w terminie 15 dni od dnia wygaśnięcia umowy (...).* Fundacja w dniu 10 lipca 2019 r. (tj. z dochowaniem ww. 15 dniowego terminu) dokonała zwrotu niewykorzystanych środków dotacji w kwocie 534,4 tys. zł (z 834,8 tys. zł przekazanych przez dysponenta Funduszu Sprawiedliwości).

(akta kontroli str. 1021-1025)

Pracownica Fundacji w sprawie kontynuacji działalności tego podmiotu na terenie województwa opolskiego, po wypowiedzeniu umowy dotacji, zeznała: (...) *po zakończeniu pracy Fundacji w Opolu, teczki osób którym udzielono wsparcia i cała dokumentacja realizacji umowy została w biurze. Klucze do biura przekazałyśmy Panu [...]*⁶⁴ *Z własnej inicjatywy informowałyśmy telefonicznie osoby, które mogły potrzebować dalszego wsparcia, że Fundacja działała też w Tychach. Tych osób było około piętnastu i rzeczywiście osoby te obecnie korzystają ze wsparcia Fundacji w Tychach. Działalność Fundacji w Opolu po rozwiązaniu umowy została zakończona. Od października pracę podjęłam w Fundacji w Tychach.*

(akta kontroli str. 1171-1178)

1.20. Fundacja do dnia zakończenia kontroli NIK nie przekazała Dysponentowi

⁶² Pismo DFS-I.0912.1.2019 z dnia 19 czerwca 2019 r.

⁶³ DFS-I.0912.1.2019.

⁶⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

Funduszu kompletnego sprawozdania z wykorzystania dotacji (rozliczenia dotacji w zakresie rzeczowo-finansowym) oraz nie dokonała stosownych korekt i uzupełnień, wymaganych przez Dysponenta Funduszu w piśmie z 12 września 2019 r., co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 757, 1215, 1216)

1.21. Fundacja nie przedłożyła dokumentu potwierdzającego rozliczenie umowy dotacji Opole przez dysponenta Funduszu Sprawiedliwości pod względem rzeczowym i finansowym. Koordynator umowy dotacji Opole wyjaśnił: *umowa jest w trakcie rozliczania pod kątem finansowym i rzeczowym przez Dysponenta Funduszu*.

(akta kontroli str. 755-757, 1215,1216)

W treści § 10 ust. 6 ww. umowy przewidziano, że Dysponent Funduszu dokona rozliczenia dotacji w zakresie rzeczowym i finansowym w terminie 30 dni od dnia przedstawienia sprawozdania z wykonania Umowy. W uzasadnieniu do oświadczenia o wypowiedzeniu umowy dotacji Opole Dysponent Funduszu poinformował Fundację, że stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia stanowią podstawę naliczenia kar umownych określonych w § 15 ust. 1 i 2 tej umowy. Wyliczenie kary umownej wraz z notą księgową miało być przekazane Fundacji odrębnym pismem.

Do dnia zakończenia kontroli NIK Fundacja nie przekazała NIK informacji, czy takie pismo i nota wpłynęły do tej jednostki.

(akta kontroli str. 564-600)

1.22. W dniach od 13 do 17 maja 2019 r. Dysponent Funduszu przeprowadził kontrolę realizacji umowy dotacji Opole, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym bez zastrzeżeń z datą 17 maja 2019 r. oraz wystąpieniu pokontrolnym z dnia 23 maja 2019 r.

W treści ww. wystąpienia, w pkt II ustalenia kontroli wykazano, że 1/ Wykonawca dokonał zawężenia zakresu rzeczowego i ilościowego realizowanych zadań oraz realizuje je w sposób niezgodny z ofertą i umową, 2/ Fundacja nie prowadzi dokumentacji realizacji zadania w sposób rzetelny, bieżący i kompletny oraz 3/ Fundacja nie zgłosiła Dysponentowi Funduszu do zatwierdzenia treści, o których mowa w § 6 ust. 2 pkt b umowy i nie wykonała zaleceń Dysponenta Funduszu w tym zakresie.

W związku z ww. nieprawidłowościami Dysponent Funduszu sformułował 37 zaleceń pokontrolnych oraz zobowiązał Fundację, do przekazania (w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego) pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń i wniosków pokontrolnych.

(akta kontroli str. 1069-1086)

Fundacja nie przekazała kontrolującemu dokumentu potwierdzającego przekazanie Dysponentowi Funduszu informacji o realizacji zaleceń i wniosków pokontrolnych. Koordynator umowy dotacji Opole zeznał m.in., że dokumenty z kontroli zaginęły.

(akta kontroli str. 1101-1102)

W trakcie kontroli NIK, pismem z dnia 14 września 2020 r. Dysponent Funduszu zawiadomił Fundację o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie kontroli prawidłowości wydatkowania środków dotacji.

(akta kontroli str. 3131-3132)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Stosownie do treści § 1 umowy nr DFS-II.7211.220.2019 przedmiotem jej była realizacja zadań określonych w złożonej ofercie z dnia 30 stycznia 2019 r.

(stanowiącej załącznik do umowy). Miały one na celu stworzenie ogólnopolskiej sieci pomocy osobom pokrzywdzonym, świadkom oraz osobom im najbliższym, w sposób zgodny z warunkami realizacji zadania umieszczonymi w ogłoszeniu z dnia 30 października 2018 r. o XX otwartym konkursie ofert na powierzenie realizacji zadań ze środków Funduszu.

Zgodnie z treścią § 1 ust. 5 zdanie drugie ww. umowy, Wykonawca zobowiązany był w pełni dostosować realizację przedmiotu umowy do jej warunków, począwszy od dnia jej zawarcia. Również stosownie do treści § 1 ust. 4 ww. umowy, przedmiot umowy miał być realizowany w terminie od dnia jej zawarcia (tj. od 13 lutego 2019 r.).

Fundacja w dniu zawarcia umowy dotacji Opole nie posiadała potencjału kadrowego i organizacyjnego zapewniającego pełną jej realizację. Na dzień zawarcia umowy Fundacja nie dysponowała tytułami prawnymi do nieruchomości stanowiących siedzibę wskazanych w ofercie miejsc prowadzenia Ośrodka Pomocy w Opolu i LPP. Nie posiadała również wskazanych w ofercie zasobów kadrowych, tj. nie zawarła umów, ani nie uzyskała promes ich zawarcia ze wskazanymi w ofercie osobami.

(akta kontroli str. 18-30, 1376-1597)

Prezes Fundacji wyjaśnił: (...) *Fundacja nie musiała mieć żadnego tytułu prawnego do wskazanych w ofercie planowanych miejsc prowadzenia Ośrodka i Lokalnych Punktów Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem. Na potrzeby przygotowania oferty Fundacja przeprowadziła rozmowy z osobami dysponującymi nieruchomościami pod wskazanymi adresami i uzyskała ustne oświadczenie woli o chęci nawiązania współpracy w zakresie wynajmu powierzchni biurowej (...) Fundacja przeprowadziła rozmowy z osobami spełniającymi kryteria formalne opisane w ogłoszeniu o konkursie i uzyskała ustne oświadczenie woli o chęci nawiązania współpracy w zakresie opisanym w ofercie (...). Fundacja jako młody podmiot nie miała środków na wynajem biura, które mogłoby zostać wskazane jako siedziba Fundacji, a początkowa działalność Fundacji nie wymagała posiadania biura (nie było pracowników, niewielka ilość dokumentów).*

(akta kontroli str. 19-20, 91-401, 705-716)

Braki lokalowe uzupełniano dopiero w trakcie realizacji umowy. I tak, pierwsze umowy najmu/porozumienia zostały zawarte przez Fundację w dniu 1 marca 2019 r. i dotyczyły utworzenia Ośrodka Pomocy w Opolu i LPP na terenie dwóch powiatów⁶⁵, natomiast umowy dotyczące LPP w pozostałych powiatach zawarto w kwietniu (4) i w maju 2019 r. (1).

Fundacja nie przedłożyła do kontroli dokumentów poświadczających tytuł prawny do lokali, w których miały znajdować się cztery LPP⁶⁶.

(akta kontroli str. 1376-1416)

Pracownicy zatrudnione na stanowisku osoby pierwszego kontaktu zeznały, że część ujętych w ofercie LPP nie było otwartych od 1 marca 2019 r. W złożonych zeznaniach wskazały też, że (...) *wykaz punktów z oferty do umowy MS znacznie się różnił. Nic na początku rozpoczęcia działalności Fundacji nie było przygotowane (...).*

(akta kontroli str. 1171-1178)

Brak pełnego przygotowania Fundacji do realizacji umowy dotacji Opole potwierdzają również ustalenia Dysponenta Funduszu. W treści wystąpienia pokontrolnego z 23 maja 2019 r. stwierdzono bowiem, że nie funkcjonowały LPP w Strzelcach Opolskich, Głubczycach, Brzegu i Krapkowicach.

⁶⁵ Powiatów: opolskiego i prudnickiego.

⁶⁶ W powiecie namysłowskim, strzeleckim, kędzierzyńsko-kozielskim i głubczyckim.

(akta kontroli str. 1069-1098)

Zasoby kadrowe Fundacji organizowano dopiero w trakcie realizacji ww. umowy. Osoby zatrudnione jako osoby pierwszego kontaktu zeznały, że *po rozpoczęciu pracy w dniu 1 marca 2019 r. zaczęłyśmy organizację biura, korzystając z własnych doświadczeń i nawiązując kontakty z psychologami, prawnikami i osobami, które znałyśmy i miały do nich zaufanie oraz, że miałyśmy bardzo utrudniony kontakt z władzami Fundacji i trudno było cokolwiek wyjaśnić.*

(akta kontroli str. 19-20, 91-401, 705-716, 1171-1178)

W trakcie kontroli NIK⁶⁷, Dysponent Funduszu wystawił notę księgową i wezwał Fundację do zapłaty kary umownej w kwocie 834,8 zł z tytułu: a/ zawężenia zakresu rzeczowego i ilościowego realizowanych zadań, b/ nieprowadzenia dokumentacji realizacji zadania w sposób rzetelny, bieżący i kompletny, c/ niezgłoszenia Dysponentowi Funduszu do zatwierdzenia materiałów promocyjnych projektu i nie wykonania zaleceń w tym zakresie, d/ niewykonania zaleceń pokontrolnych łącznie w 21 przypadkach.

(akta kontroli str. 1087-1098, 3133-3135)

Kontrola wykazała także, że w chwili przystąpienia do konkursu ofert, Fundacja nie miała żadnego doświadczenia w udzielaniu pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem. W ofercie Fundacji na powierzenie realizacji zadania ze środków Funduszu⁶⁸ nie wskazano opisu skali dotychczasowych działań na rzecz osób pokrzywdzonych przestępstwem oraz świadków lub ewentualnie innych działań obejmujących nieodpłatne wsparcie dla osób w trudnej sytuacji życiowej na obszarze realizacji zadania.

W ww. ofercie Fundacja wskazała, że *Ex Bono realizuje projekt na terenie miasta Opole w województwie opolskim. Członkowie fundacji Ex Bono oraz wolontariusze realizują działania w województwach: małopolskim, śląskim, wielkopolskim, pomorskim, zachodniopomorskim, mazowieckim i opolskim.*

(akta kontroli str. 19-20, 74-84, 90-401, 705-708)

Prezes Fundacji wyjaśnił: *zadanie pod nazwą „Zajęcia praktyczne w ruchu drogowym” było jedyną umową realizowaną przez Fundację przed złożeniem oferty w ramach konkursu zadań realizowanych ze środków Funduszu Sprawiedliwości (...). Ponadto, wyjaśnił, iż Fundacja opisała całe swoje doświadczenie w sposób zgodny z prawdą. Dysponent Funduszu nie wskazał, aby któreś punkty w złożonej przez Fundację ofercie nie były opisane.*

(akta kontroli str. 19-20, 74-84, 91-401)

Skutkiem opisanej powyżej nieprawidłowości było przedterminowe rozwiązanie przez Dysponenta Funduszu umowy dotacji oraz nagłe przerwanie i brak dostępności przez okres jednego roku świadczeń realizowanych na rzecz osób pokrzywdzonych przestępstwem ze środków Funduszu Sprawiedliwości na terenie województwa opolskiego.

Przekazane, na podstawie art. 29 ust. 1 pkt lit. f ustawy o NIK, informacje innych podmiotów zajmujących się działalnością m.in. na rzecz osób pokrzywdzonych przestępstwem potwierdzają, że w związku z odstąpieniem od realizacji zadań przez Fundację Ex Bono miało miejsce pogorszenie sytuacji tej grupy osób na terenie województwa opolskiego. W informacjach tych wskazywały one w szczególności, że Fundacja zakończyła swoją działalność na terenie województwa opolskiego, a osoby korzystające ze świadczeń udzielanych przez ten podmiot pojawiały się w ich placówkach, informując o zaskoczeniu zamknięciem punktów i biura Fundacji

⁶⁷ 16 września 2020 r.

⁶⁸ W pkt 5 Doświadczenie Podmiotu.

na terenie województwa opolskiego i zgłaszały brak możliwości uzyskania wsparcia w Ex Bono.

(akta kontroli str. 1133-1153)

Z ww. przekazanych informacji wynikało, że nagłe przerwanie wsparcia miało negatywne konsekwencje dla pokrzywdzonych, co opisywano w następujący sposób:

- przerwanie już udzielonej pomocy w trakcie procesu psychoterapeutycznego oraz pomocy interwencyjnej dla ok. 60 osób: (...) *osoby te ponownie doświadczyły opuszczenia, co wpływa na poczucie bezradności (...)*;

- przerwanie już udzielanej pomocy prawnej dla ok. 70 osób: (...) *niejednokrotnie odbieraliśmy telefony od kobiet (...) po pobiciu (...). Osoby te nie mogły uzyskać pomocy w innym miejscu;*

- przerwana pomoc materialna (...) - *część osób powróciło do sprawcy, jako jedyne „żywiciela” rodziny. Wiele osób pokrzywdzonych straciło możliwość fizycznego uniezależnienia się od sprawcy. Część osób, które zgłosiły się do Fundacji Ex Bono mówiły, że musiały „prosić się” o pomoc materialną (...).*

Po wygranym konkursie przez Fundację Ex Bono zgłosiły się do nas trzy osoby po wypadku komunikacyjnym z obrażeniami, które wymagały pomocy medycznej, rehabilitacji. Fundacja Ex Bono wtedy jeszcze nie rozpoczęła swojej działalności. Jedna osoba zrezygnowała z ubiegania się o pomoc, dwie próbowały skontaktować się z pracownikami Fundacji i odbijały się od drzwi prywatnego mieszkania. Do dnia dzisiejszego osoby te nie uzyskały pomocy z Funduszu Sprawiedliwości.

W lipcu 2019 r. uzyskaliśmy informację od dwóch kobiet pokrzywdzonych przemocą domową, że Fundacja Ex Bono obiecała im pokrycie kosztów przedszkola i zostawiła te osoby ze zobowiązaniami finansowymi. Żadna z tych osób nie została poinformowana o zakończeniu działalności Ośrodka w Opolu, prowadzonego przez Fundację Ex Bono.

Warte uwagi jest również to, że żeby skutecznie pomagać potrzebne jest zaangażowanie innych osób i innych instytucji pomocowych (...). Fundacji Ex Bono nikt w Opolu nie znał (...). Podsumowując (...) pewne jest, że kilkaset osób pokrzywdzonych przestępstwem zostało bez pomocy.

(akta kontroli str. 3845-3852)

Podmiot, który realizował zadania związane z udzieleniem pomocy pokrzywdzonym w ramach wcześniejszych umów z Dysponentem Funduszu, w oświadczeniu złożonym przez Prezesa tego podmiotu wskazano także na to, że *pozbawienie mieszkańców województwa opolskiego dostępu do punktów świadczących pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem powoduje negatywne konsekwencje na wielu płaszczyznach. W tym zakresie wskazano na przerwanie pomocy prawnej lub brak dostępu do takiej pomocy, przerwanie pomocy psychiatrycznej, psychologicznej lub psychoterapeutycznej lub brak dostępu do takiej pomocy, a także przerwanie pomocy materialnej lub brak dostępu do takiej pomocy. Prezes podkreśliła, że osoba pokrzywdzona często nie zna swoich praw, a przerwanie pomocy prawnej oznacza, iż osoba pokrzywdzona przestępstwem jest pozostawiona sama sobie w gąszczu przepisów, których nie rozumie i nie potrafi się wśród nich poruszać. Wskutek przerwania pomocy psychologicznej, psychoterapeutycznej u osób doświadczających przemocy dochodzi do sytuacji, że (...) osoby te często powracają do oprawcy, z braku alternatywy, tracą wiarę w to, że sytuacja może ulec zmianie, powraca poczucie bezradności, osamotnienia, powraca przekonanie, że nie da się zmienić swojego życia i uwolnić się od sprawcy przemocy. A także, że osoba taka często traci nadzieję na normalne życie i stwierdza, że nikogo już nie obchodzi jej los, że znowu jest sama. Szereg trudności związanych z brakiem możliwości udzielania pomocy osobom pokrzywdzonym*

przestępstwem może spowodować ogromny problem, jakim jest wiktyalizacja ofiary w społeczeństwie. Należy nadmienić, iż punkty pomocy osobom pokrzywdzonym wspierają, pomagają i przeciwdziałają, a zatem oddziałują na wielu płaszczyznach, pomagając pokrzywdzonym wielopłaszczyznowo.(...) Powody dla których lekarz, psycholog, psychoterapeuta nie może prowadzić dalszego leczenia powinny być omówione z pacjentem w sposób zrozumiały, pozwalający na zachowanie szacunku.(...)

Prezes w ww. oświadczeniu wskazała również na kwestię udzielania pomocy przez podmioty bez doświadczenia w tym zakresie (...) Sytuacja wygrania konkursu przez Fundację Ex Bono i brak dostępu do punktów pomocy spowodowała, że osoby pokrzywdzone przestępstwem zostały bez możliwości kontynuowania leczenia. Zakończenie leczenia w sytuacji kryzysowej, gdy u pacjenta pojawiły się myśli lub tendencje samobójcze nie powinno mieć miejsca. Nagłe przerwanie leczenia w takich okolicznościach może przynieść negatywny skutek. Przerwanie leczenia jest wycofaniem się z użycia własnych kompetencji, w sytuacji kiedy są one najbardziej potrzebne. W sytuacji niebezpiecznej terapeuta ma obowiązek prowadzić pacjenta do momentu zapewnienia leczenia alternatywnego, pozostaje na nim obowiązek zapewnienia jak najlepszej opieki. Prezes oświadczył, że jego podmiot prowadził niektóre procesy leczenia pacjentów pokrzywdzonych przestępstwem bez dofinansowania ze środków funduszu Ministerstwa Sprawiedliwości, z uwagi na brak możliwości zapewnienia bezpłatnego leczenia alternatywnego (...) osoby, które decydują o przyznaniu środków na pomoc dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, biorąc pod uwagę fakt wygrania konkursu przez organizację bez doświadczenia i kadry specjalistycznej, uczyniły wielką szkodę dla społeczeństwa, osoby te nie zadały sobie trudu pomyślenia o przyszłości i ogromnych konsekwencjach swoich decyzji. (...)

(akta kontroli str. 3847-3852)

Trzy osoby pokrzywdzone w złożonych oświadczeniach stwierdziły, że przerwanie udzielanego wsparcia przez podmiot, który udzielał im wcześniej wsparcia było dla nich ogromnym zaskoczeniem i bardzo źle wpłynęło na ich funkcjonowanie. Jedna z ww. osób w złożonym oświadczeniu wskazała też, że przerwanie dotychczasowego wsparcia, było krzywdzące dla jej rodziny, a przede wszystkim dla dzieci, które były w trakcie ważnej dla nich terapii, pomocy psychologicznej (...). Osoba ta oświadczyła: szukałam pomocy w innej organizacji, jednak nie udało mi się nawiązać żadnego kontaktu. Ex Bono nie udzieliło nam żadnego wsparcia, telefon nie odpowiadał, zdarzało się że rozmowa była przekierowywana (...). Ex Bono nigdy nam nie pomogło, nigdy nikogo z tej organizacji nie spotkałam. Nikt nie nawiązał z nami kontaktu. Zostaliśmy pozbawieni pomocy.

(akta kontroli str. 3808, 6277-6278, 6292-6293)

2. Stosownie do treści § 4 ust. 1 umowy nr DFS-II.7211.220.2019 Fundacja mogła przeznaczyć na koszty administracyjne związane z realizacją przedmiotu umowy nie więcej niż 25% wartości kosztów kwalifikowalnych realizacji przedmiotu umowy. Fundacja, jako koszty kwalifikowane rozliczyła ze środków dotacji kwotę 192,7 tys. zł⁶⁹, które winny stanowić 75% wszystkich kosztów pokrytych ze środków dotacji. Tym samym koszty całkowite pokryte ze środków dotacji mogły wynieść nie więcej niż 256,9 tys. zł⁷⁰, w tym koszty administracyjne maksymalnie 25%, tj. 64,2 tys. zł.⁷¹ Tymczasem Fundacja jako koszty administracyjne rozliczyła i pobrała ze środków dotacji kwotę 107,7 tys. zł⁷² (kwotę zawyżoną o 43,5 tys. zł⁷³).

⁶⁹ 192 711,88 zł.

⁷⁰ 256 949,18 zł.

⁷¹ 64 237,30 zł.

⁷² 107 747,33 zł.

⁷³ 43 510,03 zł, tj. różnica pomiędzy kwotą 107 747,33 zł i kwotą 64 237,30 zł.

(akta kontroli str. 1100, 1154, 1155-1170)

Prezes Fundacji wyjaśnił: *zgodnie z umową na realizację zadania Fundacja zobowiązana była do pobierania 1/12 kosztów administracyjnych każdego miesiąca co czyniła. Koszty administracyjne są również kosztami kwalifikowalnymi.*

Była Wiceprezes Fundacji wyjaśniła: (...) *nie umiem stwierdzić czy przytoczone nieprawidłowości miały miejsce i w jakim zakresie, tym samym wyjaśnić ewentualne przyczyny ich powstania (...).*

(akta kontroli str. 1189c, 1193b)

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że postanowienia § 4 ust. 3 ww. umowy przewidują, że w rocznym rozliczeniu końcowym koszty administracyjne nie mogą przekroczyć wskazanego odsetka wartości wydatków poniesionych w ramach realizacji przedmiotu umowy. Dysponent Funduszu rozwiązał w dniu 25 czerwca 2019 r. ww. umowę dotacji, co wymagało dokonania przez beneficjenta końcowego rozliczenia kosztów administracyjnych.

3. Stosownie do treści § 8 ust. 11 umowy nr DFSF-II.7211.220.2019 dowody księgowe związane z realizacją zadań *powinny być opisane w sposób trwały na odwrocie dowodu księgowego.*

Żaden z dowodów księgowych dokumentujących wydatki poniesione na realizację ww. umowy w kwocie łącznej 192,7 tys. zł⁷⁴ nie został opisany w sposób trwały na odwrocie dowodu księgowego.

Prezes Fundacji wyjaśnił przyczynę ww. nieprawidłowości następująco: *decyzja o opisywaniu dokumentów księgowych na osobnym załączniku została podjęta po przeprowadzeniu analizy możliwości umieszczenia takiego opisu bezpośrednio na fakturach, listach płac lub innych dokumentach księgowych. Uzasadnieniem takiego opisywania dokumentów były: możliwość zniszczenia dokumentu (...), różne rozmiary i kształty przekazywanych dokumentów przez kontrahentów, zbyt cienki papier faktur (...), powstawało ryzyko, że opisy mogą być nieczytelne ze względu na charakter pisma osoby opisującej.*

(akta kontroli str. 798-825, 858-893, 955-957, 974-976, 1021-1025, 1100, 1154-1170, 1189b)

Zgodnie z § 8 ust. 14 ww. umowy wydatki, do których odnoszą się dokumenty niespełniające kryteriów określonych w § 8 ust. 11, zostaną uznane za niekwalifikowalne.

4. Stosownie do treści § 8 ust. 11 umowy nr DFS-II.7211.220.2019, dowody księgowe związane z realizacją zadań muszą spełniać wymagania dla dowodu księgowego, zgodnie z treścią art. 21 i art. 22 uor oraz zawierać inne szczegółowo określone w tej umowie zapisy.

We wszystkich objętych badaniem dowodach księgowych, dokumentujących poniesienie wydatków w kwocie 192,7 tys. zł⁷⁵ (100% wydatków ze środków dotacji innych niż koszty administracyjne): a/ nie wskazano, czy w przypadku danego wydatku stosowane były przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych, do czego obligowała treść § 8 ust. 11 pkt 2 umowy, b/ nie wskazano przez osobę upoważnioną, że dokument potwierdza faktyczny przebieg i zakres dokonanej operacji gospodarczej, do czego obligowała treść § 8 ust. 11 pkt 3 umowy.

W kontroli stwierdzono również inne niżej opisane przypadki braku spełniania wymogów przez dowody księgowe. I tak:

a/ w objętych badaniem dowodach księgowych, dokumentujących poniesienie wydatków w kwocie 12,1 tys. zł, stwierdzono nieprawidłowo sporządzony

⁷⁴ Wydatkowane 192,7 tys. zł na wydatki inne niż koszty administracyjne (107,7 tys. zł).

⁷⁵ 192 711,88 zł.

szczegółowy opis operacji gospodarczej, o którym mowa w § 8 ust. 11 pkt 2 umowy; opisy dokonane na dowodach księgowych były bowiem błędne i nie zgadzały się z treścią tych dowodów⁷⁶;

b/ w objętych badaniem dowodach księgowych, dokumentujących poniesienie wydatków w kwocie 5,6 tys. zł⁷⁷ stwierdzono brak potwierdzenia dokonania ich kontroli formalno-rachunkowej przez upoważnione osoby, do czego obligowała treść § 8 ust. 11 pkt 4 umowy;

c/ w objętych badaniem dowodach księgowych na kwotę 2 tys. zł (wystawionych przez Fundację notach księgowych) brak było podpisu wystawcy dowodu⁷⁸, do czego obligował przepis art. 21 ust. 1 pkt 5 uor oraz treść § 2 ust. 5 pkt 5 *Instrukcji kontroli i obiegu dokumentów księgowych* Fundacji.

(akta kontroli str. 564-600, 758-797,857, 858-1020,1099)

Prezes Fundacji wyjaśnił m.in., że: stwierdzone nieprawidłowości powstały w wyniku omyłek pisarskich lub z powodu niedopatrzenia.

(akta kontroli str. 1186-1193)

Wiceprezes wyjaśniła, że (...) *nie jestem związana z Fundacją od września 2019 r. (...) nie byłam odpowiedzialna za kwestie finansowo rachunkowe (...).*

(akta kontroli str. 1190-1193)

Księgi rachunkowe Fundacji prowadził [...] ⁷⁹, który oświadczył, że prowadzi je na podstawie umowy cywilno-prawnej zawartej pomiędzy Fundacją a [...] ⁸⁰ Spółka z o.o., w której jest Prezesem.

[...] ⁸¹, na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 2 ustawy o NIK, odmówił złożenia zeznań i na tę okoliczność złożył pisemne oświadczenie, w którym poinformował, że odmawia ich składania *ze względu na fakt, że złożenie zeznań może narazić mnie oraz reprezentowaną przeze mnie [...] ⁸² Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością na*

⁷⁶ Faktura nr S171/F005851/04/2019 z 30.04.2020 - zakup lodówki, kuchenki mikrofalowej, pralki, kuchenki elektrycznej, w opisie merytorycznym pokrywanie kosztów związanych z kształceniem w szkołach Monika L. w roku 2019 – 1 599,96 zł; Faktura nr FVS/1/04/2019 z 30.04.2019 za osobę I kontaktu, w opisie za świadczenia psych – 1 080 zł; Faktura nr FR/03/05/2019 z 31.05.2019 – za osobę I kontaktu, w opisie zapłała dotyczyła pomocy psychologa – 1 080 zł; Faktura FR/05/06/2019 z 28.06.2019 - faktura za osobę I kontaktu, opis za świadczenia psychologa – 1 440 zł; Faktura 05/06/2019 z 30.06.2019 - faktura za osobę I kontaktu, opis za świadczenia psychologa – 135 zł; Nota księgową 01/05/2019/FS z 7.05.2019 – w nocy wykazano zapłatę za 420 osobodni w opisie dokumentu za 150 osobodni za marzec – 2 814 zł, Nota nr 01/06/2019/FS z 7.06.2019, w nocy wykazano 483 osobodni za maj, w opisie za marzec i za 152 osobodni – 3 236 zł.

⁷⁷ Faktura 6/2019 z dnia 30.04.2019 r – w opisie faktury tj. załączniku, brak zaakceptowania wydatku do wypłaty, przelew 9.05.2019 r. – 1 200 zł, Faktura FS 12/2019 z 29.04.2019 r - w opisie faktury, tj. załączniku, brak zaakceptowania wydatku do wypłaty, przelew 9.05.2019 r. – 3 974,97 zł, Nota księgową 11/PPP-0/19 z 15.05.2019 r. – nota niepodpisana, brak w opisie sprawdzenia dowodu pod względem formalno-rachunkowym, brak podpisów, brak numeru ewidencyjnego dokumentu – 420,91 zł

⁷⁸ Nota Fundacji Ex Bono nr 13/PPP-O/19 z 6.06.2019 – brak podpisu osób wystawiających notę, tj.: gł. księgowego, Prezesa lub osoby upoważnionej – 110 zł; nota Fundacji Ex Bono nr 12/PPP-O/19 z 6.06.2019 – brak podpisu osób wystawiających notę, tj. gł. Księgowego, Prezesa lub osoby upoważnionej – 550 zł; nota Fundacji Ex Bono nr 11/PPP-O/19 z 15.05.2019. – brak podpisu osób wystawiających notę, tj.: gł. księgowego, Prezesa lub osoby upoważnionej – 420,91 zł; nota Fundacji Ex Bono nr 16/PPP-O/19 z 25.06.2019 – brak podpisu osób wystawiających notę, tj. gł. księgowego, Prezesa lub osoby upoważnionej – 309 zł, nota Fundacji Ex Bono nr 15/PPP-O/19 z 25.06.2019 – brak podpisu osób wystawiających notę, tj.: gł. księgowego, Prezesa lub osoby upoważnionej – 650 zł.

⁷⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

⁸⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwy Spółki. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

⁸¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

⁸² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz

odpowiedzialność majątkową.

(akta kontroli str. 2714-2715)

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że postanowienia § 8 ust. 14 umowy nr DSF-II.7211.220.2019 przewidywały, że wydatki, do których odnoszą się dokumenty niespełniające kryteriów określonych w § 8 ust. 11 umowy zostaną uznane za niekwalifikowalne.

5. Stosownie do treści § 8 ust. 11 pkt 6 umowy nr DFS-II.7211.220.2019 dowody księgowo winny być opisane w sposób trwały i zawierać zapis, z jakich środków został sfinansowany wydatek.

Będące dowodami księgowymi listy płac nr: U2/2019/04⁸³, U2/2019/06⁸⁴ i E2/04/2019/E, E2/05/2019/E, E2/06/2019/E⁸⁵ zawierały opis, z którego wynikało, że dowody te odnoszą się do wydatków na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi) w kwocie łącznej 50,2 tys. zł⁸⁶ i stanowią wynagrodzenia sfinansowane w ramach projektu "Sieć pomocy pokrzywdzonym w województwie śląskim", realizowanego na podstawie umowy nr DFS-II.7211.279.2019 z dnia 13.02.2019 r.

Tymczasem prawidłowym powinien być zapis, że wydatki te stanowią wynagrodzenia w ramach projektu "Sieć pomocy pokrzywdzonym w województwie opolskim" i zostały sfinansowane ze środków przekazanych na podstawie umowy nr DSF-II.7211.220.2019 z dnia 13.02.2019 r.

(akta kontroli str. 798-825, 826-856)

Prezes Fundacji wyjaśnił: *nastąpiła jedynie pomyłka w opisach do dokumentów księgowych i nieuprawnionym jest wyciąganie tak daleko idących wniosków o nieprawidłowym źródle finansowania.*

(akta kontroli str. 1179-1185b)

Natalia Obrocka - Wiceprezes Fundacji wyjaśniła: (...) *nie umiem stwierdzić czy przytoczone nieprawidłowości miały miejsce i w jakim zakresie, tym samym wyjaśnić ewentualne przyczyny ich powstania (...).*

(akta kontroli str. 1194-1200b)

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że postanowienia § 8 ust. 14 umowy nr DSF-II.7211.220.2019 przewidują, że wydatki, do których odnoszą się dokumenty niespełniające kryteriów określonych w § 8 ust. 11 umowy zostaną uznane za niekwalifikowalne.

W związku z nieprzekazaniem pełnej dokumentacji dla umowy w Tychach, nie udało się jednoznacznie potwierdzić, które umowy te wydatki faktycznie dotyczyły.

6. Stosownie do treści § 3 ust. 3 lit c) umowy nr DFS-II.7211.220.2019, wydatki na realizację przedmiotu umowy, winny być dokonywane m.in. w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Stwierdzono, że wydatki na kwotę 33,8 tys. zł⁸⁷ dokonane zostały z przekroczeniem terminów wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Płatności tych

uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwy Spółki. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

⁸³ Dokumentujące wydatki w kwocie łącznej 7 429,90 zł (5 569,90 zł i 1 860 zł).

⁸⁴ Dokumentujące wydatki w kwocie łącznej 6 586,77 zł (5 326,77 zł i 1 260 zł).

⁸⁵ Dokumentujące wydatki w kwocie łącznej 36 144 zł (tj. 12 048 za każdy miesiąc).

⁸⁶ 50 160,67 zł.

⁸⁷ Faktura nr FS/17/2019 z 29.04.2019 r., termin płatności 6.05.2019 r., zatwierdzona do wypłaty 4.05.2019, zapłacona po terminie 3.06.2019 r. – 2 699,97 zł, Nota księgowa 03/05/2019/FS z 07.05.2019 – termin płatności 14 dni od daty wystawienia noty, zatwierdzona do wypłaty 8.05.2019 r., zapłacona po terminie 3.06.2019 r. – 1 890 zł, nota księgowa 02/05/2019/FS z 07.05.2019 r. – termin płatności 14 dni od daty wystawienia noty, zatwierdzona do wypłaty 8.05.2019 r., zapłacona po terminie 3.06.2019 r. – 2 814 zł, nota księgowa 01/05/2019/FS z 07.05.2019 r. – termin płatności 14 dni od daty wystawienia noty, zatwierdzona do wypłaty 8.05.2019 r., zapłacona po terminie 3.06.2019 r. – 2 814 zł, Faktura nr 1/05/2019 z 8.05.2019 - termin płatności 15.05.2019 r., zatwierdzona do wypłaty 11.05.2019 r., zapłacona po terminie 3.06.2019 r. – 480 zł, Faktura nr FR/04/05/2019 z 31.05.2019 r. – termin płatności 15.05.2019 r., zatwierdzona do wypłaty 11.05.2019 r., zapłacona po terminie 3.06.2019 r. – 1 920 zł, Faktura nr 01/06/2019 z 5.06.2019 r. – zatwierdzona do wypłaty 08.06.2019 r., zapłacona po

dokonano bowiem po upływie od 4 do 28 dni od wskazanego w umowie/fakturze terminu płatności.

(akta kontroli str. 564-600, 758-797, 857, 858-1020, 1099)

Prezes Fundacji wyjaśnił, że stwierdzone nieprawidłowości powstały z powodu konieczności weryfikacji wydatków.

(akta kontroli str. 1186-1193)

7. Stosownie do treści § 8 ust. 2 umowy nr DFS-II.7211.220.2019 Fundacja była zobowiązana do bieżącego i kompletnego prowadzenia dokumentacji rzeczowej i księgowej dotyczącej realizowanych zadań. W kontroli stwierdzono, że Fundacja nie dysponowała dokumentem/ewidencją rozchodu bonów na kwotę 23 tys. zł, tj. wydatku wykazanego do rozliczenia jako wydatek kwalifikowalny.

Ponadto stosownie do § 36 ust. 1 pkt 14 i 15 rozporządzenia w sprawie Funduszu, pomocy pokrzywdzonym przestępstwem udziela się w szczególności przez: a/ pokrywanie kosztów żywności lub bonów żywnościowych (§ 36 ust. 1 pkt 14 rozporządzenia), b/ pokrywanie kosztów zakupu odzieży, bielizny, obuwia, środków czystości i higieny osobistej (§ 36 ust. 1 pkt 15 rozporządzenia). Tym samym możliwość udzielania pomocy przez pokrywanie kosztów bonów może dotyczyć wyłącznie realizacji zadania nr 14.

Stwierdzono natomiast, że bony na kwotę 3 tys. zł wydatkowano na realizację zadania nr 15.

(akta kontroli str. 564-602, 642-643, 855-1068, 1215-1216)

[...] ⁸⁸ - koordynator umowy dotacji Opole zeznał m.in., że rozdysponowaniem i ewidencją ww. bonów żywnościowych i na zakup środków higienicznych – sieci Biedronka, Tesco, Kaufland zajmowały się osoby pierwszego kontaktu (...). Bony po zamknięciu biura projektu w Opolu przekazałem do Fundacji w Tychach. Nie mam dokumentów przekazania i odbioru bonów, nie wiem jak zostały te wydatki rozliczone i kto obecnie jest w ich posiadaniu. Nie mam rozliczenia tych bonów.

Ponadto w wyjaśnieniu potwierdził, że do rozliczenia dotacji wykazany był koszt zakupu bonów, a nie ich rozchód (tj. wydanie bonów osobom pokrzywdzonym).

(akta kontroli str. 1101, 1246)

Pracownik Fundacji, zatrudniona (w okresie obowiązywania umowy) jako osoba pierwszego kontaktu w Opolu zeznała, że była prowadzona lista/ewidencja bonów, które były przekazywane do punktów i wydawane pokrzywdzonym. Lista została w biurze projektu przy ul. Niemodlińskiej i z tego co wiem została przekazana w ramach Fundacji do Tychów.

(akta kontroli str. 1171-1174)

terminie 09.07.2019 r. – 6 960 zł, Faktura nr FR/06/06/2019 z 28.06.2019 r. - termin płatności 5.07.2019 r., zatwierdzona do wypłaty 06.07.2019 r., zapłacona po terminie 9.07.2019 r. – 1 440 zł, Faktura nr FR/01/06/2019 z 27.06.2019 r. - termin płatności 4.07.2019 r., zatwierdzona do wypłaty 06.07.2019 r., zapłacona po terminie 9.07.2019 r. – 600 zł, nota księgowa 03/06/2019/FS z 07.06.2019 r. - termin płatności 14 dni od daty wystawienia noty, zatwierdzona do wypłaty 6.07.2019 r., zapłacona po terminie 9.07.2019 r. – 2 173 zł, nota księgowa 02/06/2019/FS z 07.06.2019 r. – termin płatności 14 dni od daty wystawienia noty, zatwierdzona do wypłaty 6.07.2019 r. zapłacona po terminie 9.07.2019 r. – 3 236,1 zł, nota księgowa 01/06/2019/FS z 7.06.2019 r. – termin płatności 14 dni od daty wystawienia noty, zatwierdzona do wypłaty 6.07.2019, zapłacona po terminie 9.07.2019 r. – 3 226,1 zł, Faktura nr 03/06/2019 z 28.06.2019 r. - termin płatności 5.07.2019 r., zatwierdzona do wypłaty 6.07.2019, zapłacona po terminie 9.07.2019 r. – 750 zł, Faktura nr FR/05/06/2019 z 28.06.2019 r. – termin płatności 5.07.2019 r., zatwierdzona do wypłaty 6.07.2019, zapłacona po terminie 9.07.2019 r. – 1 440 zł, Faktura nr FS/2019 z 28.03.2019 r. – termin płatności 4.04.2019 r., zatwierdzona do wypłaty 6.04.2019, zapłacona po terminie 16.04.2019 r. – 1 349 zł.

⁸⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

[...] ⁸⁹ – koordynator umowy nr DFS-II.7211.220.2019 (realizowanej w województwie śląskim, w tym w Ośrodku Pomocy Pokrzywdzonym w Tychach) zeznała: *nie otrzymałam bonów z umowy opolskiej*. Prezes Fundacji wyjaśnił natomiast, że rozliczenie bonów nastąpi w sprawozdaniu końcowym.

(akta kontroli str. 1189c, 3176)

NIK zauważa, że stosownie do wytycznych MS dotyczących sporządzania sprawozdań z realizacji umowy, o kwalifikowalności wydatku stanowi rozchód bonów, a nie wydatek na ich zakup.

8. Stosownie do § 8 ust. 2 pkt 5 umowy nr DFS-II.7211.279.2019 Fundacja była każdorazowo zobowiązana do uzyskania potwierdzenia, w dokumentacji rzeczowej realizowanego zadania sporządzonej zgodnie ze wzorem określonym w załączniku do umowy, udzielonego wsparcia od osoby, która je otrzymała.

Stwierdzono jednak przypadki, gdzie osoba na rzecz, której świadczone wsparcie nie potwierdziła jego odbioru w kwocie wynikającej z dokumentacji księgowej.

I tak, w części B wniosku o udzielenie pomocy osobie pokrzywdzonej przestępstwem potwierdzono:

a/ udzielenie czteroosobowej rodzinie pomocy w postaci pokrycia opłaty czynszowej za kwiecień 2019 r. w wysokości łącznej 420,91 zł⁹⁰, gdy tymczasem z dokumentacji księgowej wynikało, że osoby te otrzymały pomoc w kwocie 841,82 zł;

(akta kontroli str. 889-892, 897-899, 975-976, 997-1001, 1269-1282)

b/ udzielenie pomocy w postaci pokrycia kosztów opieki nad dzieckiem w żłobku⁹¹ za kwiecień 2019 r. w kwocie 550 zł, gdy tymczasem z dokumentacji księgowej wynikało, że osoby te otrzymały pomoc w kwocie 1 100 zł.

(akta kontroli str. 889-892, 902-904, 975-976, 980-982, 1283-1293)

Prezes Fundacji wyjaśnił przyczyny ww. nieprawidłowości omyłką pisarską.

(akta kontroli str. 1179-1185b, 1238-1246c)

Natalia Obrocka - Wiceprezes Fundacji wyjaśniła: (...) *nie umiem stwierdzić, czy przytoczone nieprawidłowości miały miejsce i w jakim zakresie, tym samym wyjaśnić ewentualne przyczyny ich powstania (...)*.

(akta kontroli str. 1194-1200b, 1230-1234)

[...] ⁹² - koordynator umowy dotacji Opole wyjaśnił, że nie umie wyjaśnić ww. spraw.

(akta kontroli str. 1238-1246c)

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że zgodnie z § 8 ust. 2 pkt 5 ww. umowy, w przypadku braku potwierdzenia otrzymania pomocy, koszt ten będzie uznany przez Dysponenta Funduszu jako niekwalifikowalny.

9. Stosownie do treści § 17 ust. 1 umowy nr DFS-II.7211.220.2019 Dysponent Funduszu dopuszczał możliwość zlecenia realizacji niektórych zadań stanowiących przedmiot umowy m.in. jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych, lecz każdorazowo takie zlecenie wymagało wyrażenia uprzedniej pisemnej zgody przez Dysponenta Funduszu.

⁸⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

⁹⁰ Dotyczy wsparcia dla Pani Barbary i jej synów (Adriana i Wojciecha) oraz córki Weroniki (poz. 1-4).

⁹¹ Dotyczy wsparcia dla Pani Aliny i jej syna Kacpra (poz. 8).

⁹² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

Jak ustalono, bez uzyskania wymaganej pisemnej zgody, Fundacja nawiązała współpracę i przekazywała środki na realizację zadań stanowiących przedmiot ww. umowy (udzielenie wsparcia 18 osobom w zakresie czasowego zakwaterowania, wyżywienia i zakupu środków czystości) podmiotowi, z którym nie została zawarta umowa, a którego podopiecznymi były osoby pokrzywdzone, zamieszkujące w prowadzonym przez ten podmiot Domu Matki i Dziecka.

Z tego tytułu Fundacja przekazała fundacji prowadzącej w Opolu Dom Matki i Dziecka kwotę 18,9 tys. zł tytułem dofinansowania kosztów zakwaterowania, wyżywienia i środków czystości.

(akta kontroli str. 1105-1127, 1148)

Koordinator umowy dotacji Opole wyjaśnił, że *Fundacja nie wniosowała do Dysponenta Funduszu o wyrażenie pisemnej zgody na zlecenia zadań realizowanych przez Fundację Ex Bono, ponieważ nie utożsamialiśmy tego ze zlecaniem zadań podwykonawcom i nie widzieliśmy konieczności występowania o taką zgodę.*

(akta kontroli str. 1604-1605)

Prezes Fundacji wyjaśnił, że *Fundacja nie udzielała pomocy osobom, którym udzielono już tożsamego wsparcia w innej instytucji. Każdorazowo osoby, którym udzielano wsparcia podpisywały stosowne oświadczenie o tym, że takiego wsparcia nie otrzymały (...) Fundacja nie finansowała działania Diecezjalnej Fundacji Ochrony Życia. Udzielała wsparcia osobom pokrzywdzonym przestępstwem zgodnie z celem projektu, który realizowała.*

(akta kontroli str. 1185a)

10. Zgodnie z treścią § 36 ust. 1 pkt 7 i 8 rozporządzenia w sprawie Funduszu, pomoc osobom pokrzywdzonym oraz osobom im najbliższym udziela się w szczególności przez pokrywanie kosztów związanych z kształceniem w szkołach i przedszkolach publicznych oraz z opieką nad dziećmi w żłobkach i klubach dziecięcych prowadzonych przez gminy.

Tymczasem Fundacja udzieliła wsparcia w kwocie łącznej 2,6 tys. zł, polegającego na pokryciu kosztów kształcenia w niepublicznej szkole językowej (0,9 tys. zł) oraz kosztów opieki nad dziećmi w żłobku i przedszkolu niepublicznym (1,7 tys. zł).

(akta kontroli str. 1186-1189)

Prezes Fundacji wyjaśnił: *większość niepublicznych żłobków w gminie Miasto Opole (w tym podmioty, które finansowała Fundacja) ma podpisane umowy z Miastem Opole na dofinansowanie pobytu dzieci w placówce, tak aby koszt pobytu dla rodziców był tożsamy z kosztem pobytu w żłobku publicznym. Miasto Opole realizuje politykę zapewnienia dostępu dzieciom do żłobków zarówno w placówkach publicznych, jak i niepublicznych.*

(akta kontroli str. 1187, 1189c, 1189f)

Natalia Obrocka - Wiceprezes Fundacji wyjaśniła: *(...) nie umiem stwierdzić czy przytoczone nieprawidłowości miały miejsce i w jakim zakresie, tym samym wyjaśnić ewentualne przyczyny ich powstania (...).*

(akta kontroli str. 1190-1193b)

Koordinator umowy dotacji Opole wyjaśnił: *w związku z faktem, iż we wskazanym okresie osoby pokrzywdzone nie mogły skorzystać z oferty przedszkoli publicznych (...) ustaliłem, iż jest możliwość objąć wsparciem osoby, których dzieci będą w przedszkolach (...) w ramach realizacji obowiązku zapewnienia miejsc w żłobkach i przedszkolach przez gminy.*

(akta kontroli str. 1238-1246c)

NIK zwraca uwagę, że wskazany powyżej przepis rozporządzenia dopuszcza możliwość pokrywania kosztów kształcenia i opieki wyłącznie w podmiotach publicznych, niezależnie od wsparcia udzielanego w tym zakresie z innych źródeł.

11. Zgodnie z treścią § 4 ogłoszenia o konkursie Fundacja była zobowiązana zapewnić realizację co najmniej ośmiu z 17 świadczeń wymienionych w § 4 ust. 1 punkt 1-17 ogłoszenia o konkursie, dotyczących udzielanej pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz osobom im najbliższym, w tym obligatoryjnie udzielania czterech świadczeń, z których jednym była pomoc w podnoszeniu kwalifikacji.

W okresie obowiązywania umowy dotacji Opole, Fundacja nie udzielała obligatoryjnych świadczeń określonych w § 4 ust. 1 pkt 9 ogłoszenia o konkursie, tj. nie udzielała pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem poprzez pomoc w podnoszeniu ich kwalifikacji (tj. poprzez organizowanie oraz finansowanie szkoleń i kursów podnoszących kwalifikacje zawodowe, a także pokrywanie kosztów egzaminów potwierdzających kwalifikacje).

(akta kontroli str. 564-602)

Koordynator umowy dotacji Opole wyjaśnił, że z uwagi na krótki okres obowiązywania umowy Fundacja nie zdążyła zorganizować i sfinansować takiego wsparcia.

(akta kontroli str. 1602-1603)

12. Stosownie do § 8 ust. 5 umowy nr DFS-II.7211.220.2019 Fundacja była zobligowana, w terminie 14 dni od daty zawarcia umowy, poinformować o świadczonej pomocy właściwe miejscowo sądy apelacyjne, okręgowe, rejonowe, wydziały zamiejscowe prokuratury krajowej, prokuratury regionalne, okręgowe, rejonowe oraz wszystkie komendy policji z terenu, na którym jest realizowane zadanie. Stosownie do treści § 8 ust. 8 tej umowy Fundacja była zobligowana także, w terminie nie później niż 14 dni od daty wykonania ww. obowiązków informacyjnych, do zawiadomienia Dysponenta Funduszu o ich wykonaniu.

Fundacja nie poinformowała o świadczonej pomocy z tytułu realizowanej umowy dotacji Opole, właściwych miejscowo sądów, prokuratur i jednostek organizacyjnych Policji w terminie wynikającym z umowy, tj. do 27 lutego 2019 r. Przedmiotowe informacje nie zostały w ogóle przekazane do prokuratury regionalnej, okręgowej i prokuratur rejonowych, wszystkich powiatowych komend Policji na terenie woj. opolskiego oraz Sądu Okręgowego w Opolu, a także siedmiu sądów rejonowych⁹³. Z opóźnieniem poinformowano natomiast sądy rejonowe: w Opolu (12 marca 2019 r.) i w Strzelcach Opolskich (29 kwietnia 2019 r.) oraz Komendę Wojewódzką Policji w Opolu (12 marca 2019 r.).

Fundacja nie wywiązała się również z obowiązku poinformowania Dysponenta Funduszu o zrealizowaniu wskazanych wyżej zadań.

(akta kontroli str. 1598-1600)

Prezes Fundacji wyjaśnił przyczynę ww. nieprawidłowości następująco: *w pierwszych dniach po podpisaniu umowy na realizację projekt był w fazie organizacyjnej.*

(akta kontroli str. 1238-1246c)

Natalia Obrocka - Wiceprezes Fundacji wyjaśniła: (...) *nie umiem stwierdzić czy przytoczone nieprawidłowości miały miejsce i w jakim zakresie, tym samym wyjaśnić ewentualne przyczyny ich powstania (...).*

(akta kontroli str. 1230-1233b)

⁹³ Sądy rejonowe w: Prudniku, Oleśnie, Brzegu, Kędzierzynie-Koźlu, Kluczborku, Głubczycach i Nysie.

13. Stosownie do § 10 ust. 2 lit. a) umowy nr DFS-II.7211.220.2019 Fundacja była zobowiązana do dostarczenia Dysponentowi Funduszu informacji kwartalnych w terminie (odnoszącym się do daty nadania korespondencji za pośrednictwem operatora pocztowego) do 15 kwietnia danego roku (za I kwartał). Informacja kwartalna Fundacji za I kwartał 2019 r. została nadana 17 kwietnia 2019 r., tj. z opóźnieniem wynoszącym dwa dni.

(akta kontroli str. 1660-1664)

Koordinator umowy dotacji Opolo wyjaśnił, że nie zna przyczyny tego opóźnienia.

(akta kontroli str. 1702-1704)

W trakcie kontroli NIK, w dniu 16 września 2020 r. Dysponent Funduszu wystawił notę księgową i wezwał Fundację do zapłaty z tytułu ww. opóźnienia kary umownej w kwocie 3,3 tys. zł.

(akta kontroli str. 3133-3135)

14. Stosownie do § 10 ust. 3 umowy nr DFS-II.7211.220.2019 Fundacja była zobowiązana do przekazania Dysponentowi Funduszu półrocznego sprawozdania z wykonania umowy, obejmującego m.in. rozliczenie dotacji w zakresie rzeczowo-finansowym, zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik do tej umowy.

Rozliczenie rzeczowo-finansowe dotacji, stanowiące załącznik do sprawozdania za I półrocze 2019 r., dostarczone Dysponentowi Funduszu w dniu 5 sierpnia 2019 r., zawierało dane, które były niezgodne z treścią dowodów księgowych. I tak: a/ w ww. rozliczeniu rzeczowo-finansowym wykazano udzielenie pomocy prawnej w wymiarze 279,5 godzin, tj. o 22,5 godziny mniej niż wynikało to z treści ujętych w ewidencji księgowej dowodów (faktur), które dokumentowały wydatek z tytułu usług prawnych w wymiarze 302 godzin;

(akta kontroli str. 601-602, 858-1068, 1693)

b/ w ww. rozliczeniu rzeczowo-finansowym wykazano udzielenie pomocy psychologicznej w wymiarze 267 godzin, tj. o 14 godzin mniej niż wynikało to z treści ujętych w ewidencji księgowej dowodów (faktur), które dokumentowały wydatek z tytułu pomocy psychologicznej w wymiarze 281 godzin;

(akta kontroli str. 601-602, 826-1068, 1694)

c/ w ww. rozliczeniu rzeczowo-finansowym wykazano udzielenie pomocy poprzez pokrycie kosztów kształcenia w szkołach i przedszkolach w kwocie łącznej 545 zł, tj. o 419 zł niższej niż wynikało to z treści ujętych w ewidencji księgowej dowodów (faktur), które dokumentowały wydatek z tytułu pokrycia kosztów kształcenia w szkołach i przedszkolach w kwocie łącznej 964 zł;

(akta kontroli str. 601-602, 858-1068, 1226-1227)

d/ w ww. rozliczeniu rzeczowo-finansowym wykazano udzielenie pomocy poprzez pokrycie kosztów opieki nad dzieckiem w żłobku w łącznej kwocie 550 zł, tj. o 1 200 zł niższej niż wynikało to z treści ujętych w ewidencji księgowej dowodów (faktur), które dokumentowały wydatek z tytułu pokrycia kosztów opieki nad dzieckiem w żłobku w kwocie łącznej 1 750 zł;

(akta kontroli str. 601-602, 858-1068, 1226-1227)

e/ w ww. rozliczeniu rzeczowo-finansowym wykazano udzielenie pomocy poprzez pokrycie kosztów związanych z czasowym zakwaterowaniem w łącznej kwocie 8 569,10 zł, tj. o 1 500,60 zł wyższej niż wynikało to z treści ujętych w ewidencji księgowej dowodów, które dokumentowały wydatek z tytułu pokrycia kosztów związanych z czasowym zakwaterowaniem w łącznej kwocie 7 068,50 zł;

(akta kontroli str. 601-602, 858-1068, 1226-1227)

f/ w ww. rozliczeniu rzeczowo-finansowym wykazano udzielenie pomocy poprzez pokrycie kosztów związanych z dopłatami do bieżących zobowiązań czynszowych i opłat za energię w łącznej kwocie 923,54 zł, tj. o 420,91 zł niższej niż wynikało to z treści ujętych w ewidencji księgowej dowodów, które dokumentowały wydatek z tytułu pokrycia dopłat do bieżących zobowiązań czynszowych i opłat za energię w łącznej kwocie 1 344,45 zł;

(akta kontroli str. 601-602, 858-1068, 1226-1227)

g/ w ww. rozliczeniu rzeczowo-finansowym wykazano udzielenie pomocy poprzez pokrycie kosztów zakupu odzieży i środków czystości w łącznej kwocie 7 673,50 zł, tj. o 2 926 zł wyższej niż wynikało to z treści ujętych w ewidencji księgowej dowodów, które dokumentowały wydatek z tytułu pokrycia kosztów zakupu odzieży i środków czystości w kwocie 4 747,50 zł;

(akta kontroli str. 601-602, 858-1068, 1226-1227)

Prezes Fundacji wyjaśnił przyczynę ww. rozbieżności, omyłkami przy wprowadzaniu danych do sprawozdania.

(akta kontroli str. 1238-1246c)

Koordinator umowy dotacji Opole wyjaśnił, że *przyczyną niezgodności rozliczenia rzeczowo-finansowego dotacji (...) z treścią dowodów księgowych były omyłki w załączniku. Było to trudne do zweryfikowania w tak krótkim czasie.*

(akta kontroli str. 1704)

Była pracownica pierwszego kontaktu wyjaśniła, że (...) *mogą być błędy w tym sprawozdaniu, bo na koniec czerwca i w lipcu na zamykaniu umowy był bardzo duży chaos.*

(akta kontroli str. 1172)

15. Stosownie do § 10 ust. 3 lit. g) ww. umowy, Fundacja była zobowiązana do dostarczenia Dysponentowi Funduszu półrocznego sprawozdania z wykonania umowy w terminie (odnoszącym się do daty nadania korespondencji za pośrednictwem operatora pocztowego do MS) 15 dni od wygaśnięcia umowy (tj. do 10 lipca 2019 r.).

Fundacja, złożyła ww. półroczne sprawozdanie za pośrednictwem systemu Witkacy. Za pośrednictwem operatora pocztowego nadała je natomiast w dniu 31 lipca 2019 r., tj. z 21 dniowym opóźnieniem.

(akta kontroli str. 1618-1664)

Dysponent Funduszu w lipcu 2019 r. dwukrotnie informował Koordynatora umowy dotacji Opole o obowiązku złożenia sprawozdania pocztą tradycyjną oraz o karze umownej za opóźnienie w złożeniu sprawozdania, która w przypadku Fundacji została przez MS wyliczona w lipcu 2019 r. w kwocie 0,2% dotacji (§ 15 ust. 2 umowy dotacji) tj. 10 249,38 zł za jeden dzień zwłoki. W korespondencji z 29 lipca 2019 r. MS informowało: *kara umowna na dzień dzisiejszy wynosi 194 738,22 zł.*

(akta kontroli str. 1618-1619)

W dniu 12 września 2019 r. Dysponent Funduszu w piśmie wysłanym na adres siedziby Fundacji poinformował, że sprawozdanie, które wpłynęło do MS w dniu 5 sierpnia 2019 r. nie może zostać zatwierdzone, z uwagi na 100 wskazanych w nim *błędów i nieścisłości*. Zażądał również (stosownie do treści § 10 ust. 5 umowy dotacji Opole) uzupełnienia lub skorygowania przedstawionego sprawozdania w terminie siedmiu dni roboczych od daty otrzymania pisma.

(akta kontroli str. 1620-1633)

Pismo to nie zostało odebrane przez Fundację, pomimo dwukrotnego awizowania przesyłki. Również wystosowane przez Dysponenta Funduszu na adres Fundacji

w dniu 16 kwietnia 2020 r. *Wezwanie do usunięcia naruszeń umowy* nie zostało odebrane, pomimo dwukrotnego awizowania tej przesyłki. W konsekwencji półroczne sprawozdanie z wykonania umowy za okres od 1 stycznia do 25 czerwca 2019 r. (tj. do dnia rozwiązania umowy) nie zostało przez Fundację skorygowane i uzupełnione przez okres co najmniej 13 miesięcy.

(akta kontroli str. 1634-1639)

Koordinator umowy dotacji Opole wyjaśnił: *nie wiem dlaczego Fundacja nie skorygowała tego sprawozdania. Ja działalność z Fundacją zakończyłem pod koniec lipca 2019 r.*

(akta kontroli str. 1702-1704)

Sprawozdanie sporządził [...] ⁹⁴, który na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 2 ustawy o NIK odmówił złożenia zeznań i na tę okoliczność złożył pisemne oświadczenie, w którym poinformował, że odmawia ich składania *ze względu na fakt, że złożenie zeznań może narazić mnie oraz reprezentowaną przeze mnie [...] ⁹⁵na odpowiedzialność majątkową.*

(akta kontroli str. 2714-2715)

Natalia Obrocka – była Wiceprezes Fundacji oraz Prezes Fundacji, na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 2 ustawy o NIK odmówili złożenia zeznań.

(akta kontroli str. 2669, 3199-3200)

W trakcie kontroli NIK, w dniu 16 września 2020 r. Dysponent Funduszu wystawił Fundacji notę księgową i wezwał do zapłaty kary umownej w kwocie 35,1 tys. zł z tytułu 21 dniowego opóźnienia w złożeniu sprawozdania ⁹⁶.

(akta kontroli str. 3133-3136)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia realizację przez Fundację zadań objętych umową nr DFS-II.7211.220.2019.

Przeprowadzona kontrola wykazała, że Fundacja nie była przygotowana kadrowo i organizacyjnie do realizacji zadań zleconych jej przez dysponenta Funduszu Sprawiedliwości. Nie miała również doświadczenia w udzielaniu pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem. W rezultacie, przystąpiła z opóźnieniem do wykonywania zadań na terenie województwa opolskiego i prowadziła je w zawężonym zakresie. Okoliczności te zostały stwierdzone przez Dysponenta Funduszu, który zdecydował o wypowiedzeniu umowy dotacji Opole. Nagłe przerwanie świadczeń realizowanych na rzecz osób pokrzywdzonych przestępstwem oraz trwający przez okres jednego roku brak dostępności wsparcia ze środków Funduszu Sprawiedliwości spowodowały pogorszenie sytuacji tej grupy osób na terenie województwa opolskiego.

W pozostałym zakresie kontrola wykazała liczne nieprawidłowości dotyczące w szczególności niezgodnego z umową dotacji dokumentowania świadczonej pomocy, które powinny skutkować uznaniem takich wydatków za niekwalifikowalne.

⁹⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

⁹⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwy Spółki. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

⁹⁶ Wysokość kary umownej naliczono stosownie do wysokości wypłaconej dotacji (834,8 tys. zł), tj. 1 669,62 zł za każdy dzień zwłoki.

2. Wykonanie umowy nr DFS-II.7211.279.2019⁹⁷ na realizację zadań Funduszu Sprawiedliwości, dotyczącej prowadzenia ośrodka pomocy w Tychach i czterech punktów lokalnych

Opis stanu faktycznego

2.1. W złożonej Dysponentowi Funduszu ofercie Fundacja w następujący sposób opisała swoje dotychczasowe doświadczenie: *Fundacja Ex Bono jest młodym podmiotem, ale dzięki doświadczeniu osób działających na jej rzecz pręźnie realizuje powierzone jej zadania. Do chwili obecnej były to zadania obejmujące pomoc osobom pokrzywdzonym w wyniku zdarzeń, tj. wypadki komunikacyjne. Ścisła współpraca z Miastem Opole w ramach projektów współfinansowanych przez samorząd dała doświadczenie, którym możemy się podzielić i przełożyć na miasto takie jak Tychy i miejscowości ościenne.*

Brak doświadczenia Fundacji w wykonywaniu w przeszłości zadań tożsamyh lub o zbliżonym zakresie tematycznym do zadań zleconych do realizacji przez Dysponenta Funduszu został opisany w pkt 1.3. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Prezes Fundacji w sprawie umowy nr DFS-II.7211.279.2019⁹⁸ nie stawiał się w celu przesłuchania go w charakterze świadka oraz złożył w dniu 13 września 2020 r. pisemne oświadczenie, w którym poinformował, że odmawia ich złożenia.

[...] – Koordynator umowy dotacji Tychy oświadczyła, że zajmuje się pomocą osobom potrzebującym od lat oraz, że działała w różnych stowarzyszeniach i fundacjach, a w Fundacji Ex Bono jest zatrudniona od 7 stycznia 2019 r. na umowę zlecenie.

(akta kontroli str. 1171, 2625, 3169)

2.2. W dniu złożenia oferty Fundacja nie dysponowała wskazanym w ofercie zasobem kadrowym, merytorycznym i organizacyjnym.

Badanie dokumentacji ofertowej, zawartych umów na realizację zadań, oraz dokumentów rozliczeniowych (list płac, rachunków, list obecności) wykazało, że Fundacja:

- w okresie od dnia 23 listopada 2018 r. do 13 lutego 2019 r. (tj. w okresie od złożenia oferty do zawarcia umowy) nie posiadała tytułów prawnych do wskazanych w ofercie miejsc prowadzenia Ośrodka Pomocy w Tychach i LPP na terenie województwa śląskiego,

- nie posiadała wskazanych w ofercie zasobów kadrowych, tj. nie zawarła umów lub promes do ich zawarcia z wskazanymi w ofercie osobami.

Pierwszą umowę w ramach realizacji zadania „Siła dobra” nr umowy o dofinansowanie DFS-II.7211.279.2019 zawarto 7 stycznia 2019 r. z [...] ⁹⁹, której zlecono koordynację zadania w zakresie organizacyjnym, merytorycznym i finansowym. W dniu 14 lutego 2019 r. zawarto pierwsze porozumienie o współpracy z psychoterapeutą, 1 marca i 1 kwietnia 2019 r. z osobami, które miały udzielać pomocy prawnej, a 1 maja z osobą pierwszego kontaktu. Fundacja nie przedłożyła do kontroli umów zawartych z osobami wykonującymi zadania osoby pierwszego kontaktu w marcu i kwietniu 2019 r.

(akta kontroli str. 2254-2285, 2379, 2520, 2545)

⁹⁷ Umowę o przekazanie dotacji na 2020 r. zawarto 7 lutego 2020 r. Dalej: umowa dotacji Tychy lub DFS-II.7211.279.2019.

⁹⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

[...]100 oświadczyła, że Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym w Tychach udzielał wsparcia od 14 lutego 2019 r. oraz, że *w dacie tej dostępna była pomoc osoby pierwszego kontaktu, pomoc prawna, psychologiczna, mediacje.*

(akta kontroli str. 2625)

2.3. Proces ubiegania się o środki dotacji na realizację umowy nr DFS-II.7211.279.2019 wg zeznań złożonych przez koordynatora ww. umowy, Panią [...]101, przebiegał następująco: *szukałam Fundacji, która będzie zainteresowana udzielaniem wsparcia osobom pokrzywdzonym, ponieważ bardzo zależało mi na zbudowaniu takiego ośrodka w Tychach, gdzie jest duży deficyt w udzielaniu takiej pomocy. Skorzystałam z kontaktu przekazanego mi przez Panią [...]102, która dała mi kontakt do Pana [...]103, który zajmował się pisaniem projektów o dofinansowanie. Skorzystałam z tej propozycji, ponieważ była to szansa, aby Fundacja pozwoliła mi zrealizować projekt w Tychach.*

(akta kontroli str. 3174)

W złożonym oświadczeniu [...]104 poinformowała również: *na spotkaniu dla kobiet (...) poznałam [...]105 (...) i w rozmowie podzieliłam się wiedzą o dużym braku pomocy dla osób poszkodowanych na terenie Tych i okolic. Pani [...]106 poinformowała mnie, że Pan [...]107 pisze różne projekty i dała mi do niego numer telefonu. Skontaktowałam się z panem [...]108 który poinformował mnie, że pisze wnioski dla Fundacji Ex Bono w Opolu i dowiedziałem się co da się zrobić. Oddzwonił i poinformował, że Zarząd Fundacji zgodził się na sporządzenie i złożenie wniosku*

¹⁰⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁰¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁰² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁰³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁰⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁰⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁰⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁰⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁰⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

do konkursu ofert z Funduszu Sprawiedliwości (...) poinformował mnie, że Fundacja wyłoży środki, tj. wkład własny wymagany w konkursie. Po podpisaniu umowy byłam w Opolu jeden raz 14 lutego 2019 r. i otrzymałam od Pana [...] ¹⁰⁹ pełnomocnictwo udzielone przez Prezesa Fundacji do prowadzenia czynności związanych z Projektem, m.in. do podpisywania umów.

(akta kontroli str. 2625)

2.4. Ze środków dotacji nie były nabywane ruchomości stanowiące wyposażenie Fundacji. Tym samym nie istniał w tym zakresie obowiązek zapewnienia trwałości produktów wytworzonych ze środków umowy dotacji.

(akta kontroli str. 2837-2904, 2921-2987, 3039-3060)

2.5. Zadania realizowane przez Fundację w ramach umowy nr DFS-II.7211.279.2019 odpowiadały celom określonym w Programie Pomocy Osobom Pokrzywdzonym na lata 2019-2021 ¹¹⁰ Funduszu Sprawiedliwości: 1/ udzielanie pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz osobom im najbliższym, 2/ udzielanie pomocy świadkom i osobom im najbliższym, 3/ wsparcie i rozwój instytucjonalnego systemu pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem i świadkom poprzez utworzenie Sieci Pomocy Osobom Pokrzywdzonym.

Fundacja przystąpiła do wykonania umowy z dniem 21 lutego 2019 r., tj. od daty zawarcia pierwszej umowy najmu lokalu (LPP w Bieruniu - osiem dni po zawarciu umowy dotacji Tychy) Podejmowane w tym zakresie działania polegały na: a/ udzieleniu pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz osobom im najbliższym oraz udzieleniu pomocy świadkom i osobom im najbliższym - z tej formy wsparcia do 26 sierpnia 2020 r. pomoc uzyskało 566 osób, b/ utworzeniu Ośrodka Pomocy w Tychach oraz czterech LPP na terenie województwa śląskiego.

(akta kontroli str. 2257-2285, 2631)

Materiały drukowane ¹¹¹ udostępnione i zamieszczone przed siedzibą i w siedzibie Ośrodka Pomocy w Tychach i LPP w Bieruniu, Mysłowicach, Pszczynie i Mikołowie zawierały ww. logotypy Funduszu i MS, co odpowiadało wymogom § 6 umowy dotacji Tychy.

(akta kontroli str. 2580-2624)

2.6. Zgodnie z treścią umowy dotacji Tychy, Fundacja była zobowiązana do utworzenia Ośrodka Pomocy w Tychach i czterech LPP na terenie województwa śląskiego. Pierwsze umowy najmu zostały zawarte przez Fundację w lutym 2019 r. i dotyczyły utworzenia LPP w Bieruniu i Mysłowicach (odpowiednio: 21 lutego w Bieruniu, ul. Turystyczna 1 i 28 lutego w Mysłowicach, ul. Mikołowska 4a). Umowy dotyczące Ośrodka Pomocy w Tychach i LPP w Pszczynie zostały zawarte w marcu 2019 r. (odpowiednio: 1 marca w Tychach, ul. Barona 30 i 7 marca w Pszczynie, ul. Kilińskiego 3a). Ponadto przekazano dokument poświadczający nieodpłatne korzystanie od marca 2019 r. z pokoju przy ul. Kolejowej 2 (pokój nr 17) w Mikołowie, gdzie utworzono kolejny LPP.

(akta kontroli str. 2257-2285, 2631)

W trakcie prowadzenia czynności kontrolnych, Fundacja realizowała część zadań wynikających z umowy w formie zdalnej z uwagi na przeciwdziałanie zagrożeniom wywołanym przez pandemię Covid 19, o czym informowała Dysponenta Funduszu. Utrzymująca się sytuacja epidemiologiczna skutkowała brakiem przeprowadzenia

¹⁰⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹¹⁰ Ogłoszonym przez Ministra Sprawiedliwości na podstawie § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie Funduszu.

¹¹¹ Drukowanych, powielanych i internetowych.

ogłędzin pomieszczeń i wyposażenia części LPP, w których miała być udzielana pomoc pokrzywdzonym. Ogłędziny przeprowadzono w: LPP w Bieruniu (12 października br.), LPP w Pszczynie (15 października br.) oraz w Okręgowym Ośrodku Pomocy Pokrzywdzonym w Tychach (15 października br.). W przypadku LPP w Mysłowicach sporządzono notatkę służbową na okoliczność sprawdzenia w dniu 13 października br. m.in. wyposażenia punktu (ogłędziny nie mogły zostać przeprowadzone z uwagi na brak, w tym dniu osoby upoważnionej przez Prezesa Fundacji do udziału w tej czynności).

(akta kontroli str. 3882-3915)

Fundacja nie zrealizowała w pełni obowiązku poinformowania właściwych miejscowo jednostek organizacyjnych sądownictwa, Prokuratury i Policji o prowadzonej działalności, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 3557-3558)

Fundacja udzielała następujących świadczeń: 1/ organizowanie i finansowanie pomocy udzielanej przez osobę pierwszego kontaktu, 2/ organizowanie i finansowanie pomocy prawnej, 3/ organizowanie i finansowanie pomocy tłumacza, 4/ pokrywanie kosztów związanych z pomocą psychologiczną, 5/ pokrywanie kosztów świadczeń zdrowotnych i lekarstw, 6/ pokrywanie kosztów związanych z kształceniem w szkołach i przedszkolach, 7/ organizowanie i finansowanie szkoleń i kursów, 8/ pokrywanie kosztów czasowego zakwaterowania, 9/ finansowanie okresowych dopłat do bieżących zobowiązań czynszowych i opłat, 10/ pokrywanie kosztów żywności lub bonów żywnościowych, 11/ pokrywanie kosztów zakupu odzieży i środków czystości, 12/ zakup urządzeń i wyposażenia dla osób pokrzywdzonych, 13/ dostosowanie lokalu mieszkalnego, 14/ finansowanie przejazdów, 15/ finansowanie kosztów zorganizowanego wyjazdu małoletniego, 16/ finansowanie kosztów wyjazdu osoby uprawnionej z małoletnim/ uprawnionego małoletniego wraz z osobą, pod której pieczęą pozostaje, 17/ finansowanie robót budowlanych.

(akta kontroli str. 3554)

Całość realizacji zadania w ramach obsługi administracyjnej projektu została powierzona przez Prezesa Fundacji [...] ¹¹², z którą 7 stycznia 2019 r. zawarto umowę zlecenia koordynacji zadań związanych z umową dotacji. Koordynator odpowiedzialny był m.in. za całość zadania w zakresie organizacyjnym, merytorycznym i finansowym (zgodność wydatku z budżetem zadania), w tym m.in. poprawność przekładanych Dysponentowi Funduszu sprawozdań, bieżące dostosowywanie oferowanych świadczeń do potrzeb pokrzywdzonych oraz działania promocyjne i informacyjne.

Ponadto, 14 lutego 2019 r. Prezes Fundacji udzielił ww. osobie pełnomocnictwa do reprezentowania Fundacji we wszelkich czynnościach zwykłego zarządu w związku z realizacją tej umowy.

(akta kontroli str. 2239, 2254-2256)

Fundacja do 26 sierpnia 2020 r. udzieliła pomocy 566 osobom (w tym: 17 świadkom przestępstwa, 16 osobom im najbliższym i 533 osobom pokrzywdzonym przestępstwem), które otrzymały łącznie 1 290 świadczeń.

Świadczenia te dotyczyły: organizowania i pokrycia kosztu pomocy prawnej (289), pomocy psychologicznej (299), organizowania i finansowania pomocy tłumacza (1),

¹¹² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

pokrywania kosztów świadczeń zdrowotnych (69), pokrywania kosztów związanych z kształceniem (38), zakupu żywności (166), zakupu odzieży (219), czasowego zakwaterowania (29), finansowania okresowych dopłat m.in. do czynszu (36), pokrywania kosztów związanych z opieką nad dziećmi (2), organizowania i finansowania szkoleń i kursów (22), finansowania przejazdów (8), finansowania robót budowlanych (1) oraz usług dostosowania lokalu mieszkalnego (2), finansowania kosztów zorganizowanego wyjazdu (51), finansowania kosztów wyjazdu (27) oraz zakupu urządzeń i wyposażenia (31).

(akta kontroli str. 3554)

2.7. Na realizację przedmiotu umowy Dysponent Funduszu przyznał środki w kwocie brutto 3 987,3 tys. zł¹¹³ na lata 2019-2021 (§ 2 ust. 1 umowy). Na zadania zaplanowane na rok 2019 kwota dotacji wynosiła 1 298,7 tys. zł brutto, a współfinansowanie przez Fundację - 13 118,80 zł brutto (§ 2 ust. 4 lit. a umowy dotacji). Na realizację zadań zaplanowanych na rok 2020 kwota dotacji wynosiła 1 328,7 tys. zł brutto, a współfinansowanie przez Fundację 13 422,45 zł brutto (§ 2 ust. 4 lit b umowy dotacji).

Ww. środki na współfinansowanie przedmiotu umowy (tzw. wkład własny Fundacji) na rok 2019 zostały w wymaganej kwocie¹¹⁴ przekazane w dniu 7 lutego 2019 r. na wyodrębniony rachunek umowy dotacji, a na rok 2020 środki takie¹¹⁵ przekazano 17 stycznia 2020 r.

(akta kontroli str. 1772-1773, 3390)

2.8. Dysponent Funduszu w § 2 ust. 7 umowy dotacji Tychy zobowiązał się do przekazywania na wyodrębniony rachunek bankowy kwot dotacji w czterech równych transzach w kwocie 324 680,30 zł każda¹¹⁶, w następujących terminach: 14 dni od daty zawarcia umowy (pierwsza transza), do 31 marca 2019 r. (druga transza), do 30 czerwca 2019 r. (trzecia transza) i do 30 września 2019 r. (czwarta transza).

Ostatnia transza dotacji została przekazana w dniu 16 grudnia 2019 r. Pierwotnie Dysponent Funduszu przekazał ją w dniu 27 września 2019 r., ale 30 września 2019 r. bank zwrócił środki Dysponentowi Funduszu z powodu zlikwidowania wyodrębnionego rachunku bankowego dla środków dotacji, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Umowę o przekazanie dotacji Tychy na 2020 r. zawarto 7 lutego 2020 r. i w związku z tym dla przekazania pierwszej transzy dotacji - zgodnie z § 2 ust. 8 lit. a - zastosowanie miał 14 dniowy termin jej przekazania, liczony od dnia zawarcia umowy.

W 2020 r. do dnia kontroli (14 września 2020 r.) przekazano transze dotacji (odpowiednio 12 lutego, 27 marca i 29 czerwca 2020 r.) w łącznej kwocie 996 550,35 zł (trzy transze po 332 183,45 zł każda).

(akta kontroli str. 3141-3154, 3385-3389)

2.9. Do 31 sierpnia 2020 r. kwota wydatków poniesionych przez Fundację w ramach realizacji umowy dotacji Tychy wyniosła 1 836,7 tys. zł (w tym wkład własny na rok 2019 r., wykazany w saldzie początkowym na dzień 13 lutego 2019 r. w kwocie 14 tys. zł i na 2020 r. w kwocie 13,4 tys. zł).

Wydatki te, według wyciągów bankowych (na 31 sierpnia) dotyczyły:

- a/ kosztów administracyjnych (364 tys. zł),
- b/ kosztów zatrudnienia osób pierwszego kontaktu oraz pełnienia przez nie dyżurów (275,4 tys. zł),

¹¹³ 3 987 330,60 zł.

¹¹⁴ Na dzień 7 lutego 2019 r. saldo początkowe na rachunku umowy dotacji wynosiło 14 015 zł.

¹¹⁵ W kwocie 13 288 zł i 134,45 zł.

¹¹⁶ W 2019 r. przekazano transze dotacji w łącznej kwocie 1 298 721,2 zł.

- c/ kosztów pomocy prawnej (170,5 tys. zł),
- d/ kosztów pomocy psychologicznej (393,8 tys. zł),
- e/ kosztów zakupu bonów żywnościowych (58,4 tys. zł),
- f/ kosztów współfinansowania pobytu w Domu Matki i Dziecka (13,5 tys. zł),
- g/ pokrycia pozostałych kosztów wsparcia, tj. m.in. opłat, za czynsz, prąd oraz zakup wyposażenia, odzieży, środków czystości, lekarstw, sprzętu i wyposażenia, finansowania wyjazdów i przejazdów oraz robót budowlanych (447,1 tys. zł),
- h/ refundacji pochodnych od wynagrodzeń, tj. składek ZUS i podatku dochodowego od osób fizycznych (114 tys. zł).

Nieprawidłowości dotyczące ww. wydatków opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 3403-3404,3555-3556)

2.10. Stwierdzono przypadki wydatków środków dotacji, których przedmiotem były zakupy opodatkowane podatkiem od towarów i usług, a których nie dokonano w formie bezgotówkowej, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 3155-3162)

W okresie od 13 sierpnia do 16 grudnia 2019 r. płatności ze środków dotacji ponoszono, za pośrednictwem rachunku bankowego, który nie został wskazany w § 2 ust. 7 umowy dotacji, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1773, 3229-3230)

2.11. Przekazana do kontroli ewidencja księgową nie była kompletna i nie została przekazana w żądanej formie (brak ewidencji wyodrębnionych kont zespołu 1 i zespołu 4). Ewidencję księgową za okres od stycznia do czerwca 2020 r. (tj. z pominięciem ewidencji za okres lipca-sierpnia 2020 r.) przekazano w dniu 30 października 2020 r., tj. w ostatnim dniu prowadzenia czynności kontrolnych. Nieprawidłowości w tym zakresie opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1733, 3236-3255)

2.12. Stwierdzono przypadki dowodów księgowych, które nie spełniały wymagań określonych w treści § 8 ust. 11 oraz w treści art. 21 i art. 22 uor, jak również nie spełniały wytycznych zawartych w *Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów księgowych* Fundacji, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 3275-3350)

2.13. Kwota wydatków administracyjnych pokrytych przez beneficjenta ze środków dotacji wyniosła łącznie 364 tys. zł, w tym 185,1 tys. zł w 2019 r.¹¹⁷ i 179 tys. zł w 2020 r. (do sierpnia)¹¹⁸. Postanowienia umowy dotacji Tychy nie obligowały beneficjenta dotacji do dokumentowania ponoszonych wydatków administracyjnych.

(akta kontroli str. 3385-3389)

2.14. Fundacja dokonała wydatków na zakup usług zorganizowanego wypoczynku, których wartość przekroczyła w 2019 r. wyrażoną w złotych równowartości kwoty 30 tys. euro netto. Dokumenty potwierdzające wybór wykonawcy turnusu profilaktycznego w Pokrzywnej oraz zasady tego wyboru i umowa z wykonawcą w dniach prowadzonych czynności kontrolnych nie znajdowały się w siedzibie Ośrodka w Tychach. Ostatecznie dokumenty te zostały przekazane kontrolerom, po wielokrotnych monitach, dopiero w dniu 28 października br., tj. na dwa dni przed zakończeniem prowadzenia czynności kontrolnych (oraz po przesłuchaniu w dniu 27 października 2020 r. w charakterze świadka wykonawcy tej umowy). Fundacja nie przedstawiła do kontroli wewnętrznych procedur wyboru wykonawców usług

¹¹⁷ Z kwoty 262 368 zł (12 x 21 864 zł) Fundacja zwróciła niewykorzystane koszty administracyjne w kwocie 77 274,49 zł

¹¹⁸ 8 x 22 369 zł.

z zastosowaniem zasady równego traktowania, uczciwej konkurencji i przejrzystości. Ustalenia w tym zakresie opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1733, 2937, 3181-3187, 3546-3548, 3976-3981, 5824-5919)

Na podstawie przekazanej przez Fundację dokumentacji (15 i 19 października br.) dotyczącej udzielonego wsparcia polegającego na uczestnictwie 24 osób pokrzywdzonych w kolonii w Międzywodziu (w okresie 15-26 sierpień 2019 r.) stwierdzono, że w dokumentacji 23 uczestników (w częściach B) jednostkowa kwota udzielonego wsparcia 1 499,56 zł, została przekreślona i poprawiona na kwotę 1 440,56 zł; ponadto w 19 z 24 załączników części B przekreślona i poprawiona została kwota podsumowana przez Koordynatora. Brak było adnotacji kiedy dokumentacja została poprawiona i przez kogo.

Stwierdzono również, że w dokumentacji przekazanej kontrolującym w dniu 19 października br., w 10 częściach B (na kwotę 19 271 zł udzielonego wsparcia) osoba pokrzywdzona poświadczyła „in blanco” udzielenie wsparcia poprzez złożenie podpisu w kolumnie podpis beneficjenta. Podpisy te były przekreślone. Brak było daty wykreślenia oraz podpisu osoby, która dokonała skreślenia.

(akta kontroli str. 4023-4285, 4596-4599)

2.15. Sprawozdania kwartalne z realizacji umowy dotacji Tychy za II i IV kwartał 2019 r. oraz I i II kwartał 2020 r. zostały przez Fundację złożone w terminie, a za I i III kwartał 2019 r. z naruszeniem obowiązującego terminu, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 2800-2817, 3081-3092)

Fundacja była zobowiązana treścią § 10 ust. 3 ww. umowy do przekazania Dysponentowi Funduszu półrocznego sprawozdania z wykonania umowy *w terminie, odnoszącym się do daty nadania korespondencji za pośrednictwem operatora pocztowego do MS w terminie do dnia 15 lipca (za I półrocze) i 15 stycznia (za II półrocze)*. Sprawozdanie za I i II półrocze 2019 r. oraz za I półrocze 2020 r. zostały złożone w terminie odpowiednio 15 lipca 2019 r., 15 stycznia i 13 lipca 2020 r.

(akta kontroli str. 2837-2904, 2921-2987, 3039-3060)

W dniu 6 listopada 2019 r. Dysponent Funduszu poinformował Fundację (w piśmie wysłanym na adres Opole ul. Niemodlińska 3a), że sprawozdanie za I półrocze 2019 r., które wpłynęło do MS w dniu 18 lipca 2019 r. nie może zostać zatwierdzone, z uwagi na 40 wskazanych w nim *błędów i nieścisłości*. Stosownie do treści § 10 ust. 5 umowy dotacji zażądał również uzupełnienia lub skorygowania przedstawionego sprawozdania w terminie pięciu dni roboczych od daty otrzymania pisma. Pismo to zostało odebrane przez Panią [...] ¹¹⁹ w dniu 22 listopada 2019 r., która zeznała, że nie przypomina sobie, aby odbierała i potwierdzała odbiór przesyłek pocztowych kierowanych przez MS do Fundacji w Opolu, ul. Niemodlińska 3a oraz nie przypomina sobie, czy w latach 2017-2020 (sierpień) przebywała w zajmowanym przez Fundację lokalu przy ul. Niemodlińska 3a w Opolu.

(akta kontroli str. 3025-3038, 3168)

Fundacja złożyła wyjaśnienia w sprawie błędów i nieścisłości w sprawozdaniu za I półrocze 2019 r., a także w dniu 18 grudnia 2019 r. skorygowane sprawozdanie, które zostało zaakceptowane przez Dysponenta Funduszu w dniu 31 grudnia 2019 r.

¹¹⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

(akta kontroli str. 2821-2824, 3020-3024)

W dniu 30 marca 2020 r. Dysponent Funduszu w piśmie wysłanym na adres siedziby Ośrodka Pomocy w Tychach poinformował, że sprawozdanie za II półrocze 2019 r., które wpłynęło do MS w dniu 20 stycznia 2020 r. nie może zostać zatwierdzone, z uwagi na 81 wskazanych w nim *błędów i nieścisłości*. Stosownie do treści § 10 ust. 5 umowy dotacji Tychy zażądał również uzupełnienia lub skorygowania przedstawionego sprawozdania w terminie pięciu dni roboczych od daty otrzymania pisma.

Do dnia zakończenia kontroli NIK Dysponent Funduszu nie dokonał rozliczenia dotacji objętej ww. sprawozdaniem za II półrocze 2019 r. z uwagi na liczne błędy, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 2905-2918)

Fundacja w terminie przekazała Dysponentowi Funduszu wyciągi bankowe za okres od marca do czerwca 2019 r. oraz od lutego do sierpnia 2020 r. Pozostałe wyciągi zostały złożone po terminie, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 3061-3067, 3093-3097)

2.16. Fundacja dokonała zwrotu niewykorzystanej części dotacji za 2019 r. w dniu 31 stycznia 2020 r., tj. z przekroczeniem terminu wynikającego z umowy dotacji Tychy, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 3391)

2.17. Realizacja przedmiotu umowy na dzień zakończenia czynności kontrolnych NIK, tj. 30 października br. nie została zakończona i w związku z tym nie wystąpił obowiązek dostarczenia Dysponentowi Funduszu sprawozdania, o którym mowa w § 34 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie Funduszu.

(akta kontroli str. 1770-1788)

2.18. Protokołem rozliczenia dotacji celowej z 31 grudnia 2019 r. Dysponent Funduszu, po zatwierdzeniu sprawozdania za I półrocze 2019 r. uznał kwotę 66,2 tys. zł za rozliczoną. Pozostałe kwoty dotacji za II półrocze 2019 r. i za I półrocze 2020 r., do dnia zakończenia czynności kontrolnych NIK, nie zostały rozliczone.

(akta kontroli str. 2822-2823)

2.19. Dysponent Funduszu w dniu 20 lutego 2020 r. wszczął postępowanie administracyjne w sprawie kontroli prawidłowości wydatkowania środków dotacji otrzymanej na 2019 r. na realizację projektu o tytule „Siła Dobra”, celem określenia kwoty przypadającej do zwrotu i terminu, od którego nalicza się odsetki¹²⁰. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych postępowanie to nie zostało zakończone, mimo zawiadomienia Fundacji o wyznaczeniu kolejnego terminu załatwienia sprawy do 20 września 2020 r.

(akta kontroli str. 3098-3099)

Biegła sądowa z zakresu badania pisma ręcznego i dokumentów w swojej opinii z dnia 26 października 2020 r. pn. „Ekspertyza pismoznawcza” z badań identyfikacyjnych pisma ręcznego¹²¹ w celu zbadania autentyczności podpisów Prezesa Fundacji na próbie dokumentów przekazanych w ramach kontroli stwierdziła, że podpisy Prezesa w przypadku trzech pism przekazanych do Dysponenta Funduszu¹²² oraz trzech dokumentów księgowych¹²³,

¹²⁰ Dysponent Funduszu 12 marca 2020 r. zawiadomił o niezakończonym postępowaniu w sprawie i wyznaczył nowy termin załatwienia sprawy. Tożsame zawiadomienia zostały przekazane Fundacji w kwietniu, maju, czerwcu, lipcu i sierpniu 2020 r.

¹²¹ Badania przeprowadzono na podstawie postanowienia wydanego przez kontrolera w dniu 9 października 2020 r.

¹²² Pismo z 14 października 2019 r. adresowane do Ministerstwa Sprawiedliwości, pismo z 14 listopada 2019 r. adresowane do zastępcy Dyrektora Departamentu Funduszu Sprawiedliwości oraz pismo z 21 listopada 2019 r. adresowane do Pana Mateusza Pilch w Departamencie Funduszu Sprawiedliwości.

prawdopodobnie nie zostały nakreślone przez Prezesa.

(akta kontroli str. 6151-6225)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Stosownie do treści § 8 ust. 2 umowy dotacji Tychy Fundacja była zobowiązana do bieżącego i kompletnego prowadzenia dokumentacji rzeczowej i księgowej dotyczącej realizowanych zadań. W myśl § 8 ust. 4 tej umowy pozostała dokumentacja rzeczowa dotycząca danego zadania mogła być przechowywana przez osoby realizujące zadanie, przy czym w ciągu 14 dni od zakończenia wykonywania zadań wszelkie dokumenty musiały być przez te osoby przekazane celem archiwizowania dokumentacji rzeczowej i finansowej. Stosownie do § 8 ust. 16 ww. umowy Fundacja została zobowiązana do zapewnienia dostępności całości dokumentacji związanej z realizacją zadań w biurze projektu wskazanym w ofercie, tj. w Ośrodku Pomocy Pokrzywdzonym w Tychach, przy ul. Barona 30.

Pomimo wezwania jednostki kontrolowanej do przekazania żądanych dokumentów umowy dotacji Tychy¹²⁴ w biurze projektu w dniu kontroli¹²⁵ brak było m.in. następujących dokumentów dotyczących zadań zakończonych, w tym w 2019 r.:

a/ umowy zawartej na organizację turnusu profilaktycznego w Pokrzywnej, na realizację, której wydatkowano w 2019 r. 110 tys. zł¹²⁶, listy i kart uczestników ww. turnusu (31 osób) oraz dokumentów dotyczących wyboru jego wykonawcy¹²⁷;

b/ umowy zawartej na organizację obozu przez Hufiec ZHP¹²⁸, na realizację, której wydatkowano w 2019 r. 43 tys. zł¹²⁹; listy i kart uczestników ww. obozu oraz udokumentowania wyboru jego wykonawcy;

c/ umowy zawartej na organizację przez POLSKA YMCA Ognisko w Częstochowie kolonii terapeutycznej dla dzieci¹³⁰, na realizację której wydatkowano w 2020 r. 36 tys. zł¹³¹; listy i kart uczestników ww. obozu oraz dokumentów dotyczących wyboru jego wykonawcy;

d/ umowy¹³² zawartej na organizację pobytu 11 dzieci w Międzywodziu¹³³, na realizację, której wydatkowano w 2020 r. 17,5 tys. zł¹³⁴; listy i kart uczestników oraz dokumentów dotyczących wyboru jego wykonawcy;

e/ umowy zawartej na organizację wyjazdu grupy 18 osób do OWR w Darłównu¹³⁵, na realizację której wydatkowano w 2020 r. 16,2 tys. zł¹³⁶; listy i kart uczestników ww. wyjazdu oraz dokumentów dotyczących wyboru jego wykonawcy;

f/ umowy¹³⁷ zawartej na pobyt dwoje dzieci na kolonii w Łebie¹³⁸ i dwoje dzieci na kolonii w Runowie¹³⁹, na realizację której wydatkowano w 2020 r. 6,9 tys. zł¹⁴⁰;

¹²³ Faktura VAT nr 0003/08/2019 z 11.08.2019 r., faktura nr 2019-8/KH05/3 z dnia 9.08.2019 r. oraz nota księgową nr 7/PPP-T/20 z dnia 4.03.2020 r.

¹²⁴ Pierwsze pismo o przedłożeniu kompletu dokumentacji dotyczącej umowy dotacji Tychy przekazano Prezesowi za pośrednictwem Pełnomocnika Zarządu Fundacji w dniu 31 sierpnia br. Kolejne pisma w sprawie przekazania dokumentów do kontroli opatrzone były datami odpowiednio: 10 i 11 września br. oraz 1, 5, 13 października br.

¹²⁵ 23 września 2020 r.

¹²⁶ 66,5 tys. zł przelew z 22 lipca 2019 r. i 44,5 tys. zł przelew z 30 września 2019 r.

¹²⁷ Przekazanej do kontroli w dniu 28 października br.

¹²⁸ Przekazanej do kontroli 28 października br.

¹²⁹ 24 tys. zł przelew z 19 sierpnia 2019 r. i 19 tys. zł z 21 sierpnia 2019 r. (dwa turnusy – 15-26 sierpnia 2019 r. i 19-28 sierpnia 2019 r.

¹³⁰ Przekazanej do kontroli 28 października br.

¹³¹ 36 tys. zł przelew z 28 lipca 2020 r. (1 999 zł za osobę).

¹³² Przekazanej od kontroli 28 października br.

¹³³ 1 590 zł brutto za pobyt jednej osoby na turnusie (8 osób na turnusie od 10 do 22 lipca 2020 r. i 3 osoby na turnusie od 14 do 26 lipca 2020 r.).

¹³⁴ 17,5 tys. zł przelew z 16 lipca 2020 r.

¹³⁵ Przekazanej do kontroli 28 października br.

¹³⁶ 16,2 tys. zł przelew z 14 lipca 2020 r.

¹³⁷ Przekazanej do kontroli 28 października br.

¹³⁸ Od 3 do 14 sierpnia 2020 r. (1854 zł za osobę).

¹³⁹ Od 3 do 14 sierpnia 2020 r. (1589 zł za osobę).

¹⁴⁰ 6,9 tys. zł przelew z 2 lipca 2020 r.

listy i kart uczestników ww. kolonii oraz dokumentów dotyczących wyboru jego wykonawcy;

g/ umowy/umów zawartych na organizację usługi transportowej z firmą [...] ^{141,142} na kwotę 13,5 tys. zł ¹⁴³ oraz listy osób, które skorzystały z ww. usługi (trasa Włoszczowa – Częstochowa – Międzywodziu – Częstochowa – Włoszczowa).

(akta kontroli str. 2147, 3181-3189, 3194-3198, 3989-4020, 6294-6298)

[...] ¹⁴⁴- koordynator umowy dotacji Tychy wyjaśniła, że dokumentów tych nigdy nie było w Ośrodku Pomocy w Tychach. Wyjaśniła także: *nigdy nie byłam w siedzibie Fundacji, nigdy nie miałam kontaktu z Prezesem ani Wiceprezesem Fundacji, ani osobistego ani telefonicznego.(...) nigdy nie było nikogo z Zarządu Fundacji w Ośrodku w Tychach tylko Pan [...] ¹⁴⁵ (...). Pan [...] ¹⁴⁶ organizował obóz wypoczynkowy w Pokrzywej dla dzieci i matek z dziećmi i zajmował się wyborem oferenta i miejscem wypoczynku. Nie wiem kto podpisywał umowę, nie ja (...) Realizator obozu nie chciał ze mną rozmawiać, bo informował mnie, że nie jestem upoważniona do kontaktu (...) kontaktował się wyłącznie z Panem [...] ¹⁴⁷*

(akta kontroli str. 3174-3176)

W piśmie, które wpłynęło w dniu 2 listopada 2020 r. Prezes wyjaśnił: *zgodnie z moim stanem wiedzy wskazane dokumenty znajdowały się w biurze projektu jednak ze względu na ogromną ich ilość oraz mało czasu (...). [...] ¹⁴⁸ miała problem z odszukaniem ich w segregatorach (...).*

(akta kontroli str. 6143-6150)

2. Stosownie do treści § 5 ust. 2 umowy DFS-II-7211-279.2019 wykonawca wydatkując środki dotacji na zakup usług przewidzianych w § 36 ust.1 pkt 16 i 17 (tj. na finansowanie kosztów zorganizowanych wyjazdów małoletniego, osoby uprawnionej wraz małoletnim i małoletniego wraz z osobą, pod której pieczęą pozostaje) miał obowiązek stosować określone w przepisach o zamówieniach publicznych zasady równego traktowania, uczciwej konkurencji i przejrzystości w odniesieniu do zamówień, których wartość jest równa lub większa aniżeli wyrażona w złotych równowartość kwoty 30 tys. euro netto. W załączniku nr 8 do tej

¹⁴¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁴² Przekazanej do kontroli 28 października br.

¹⁴³ Przelew z 9 września 2019 r.

¹⁴⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁴⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁴⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁴⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁴⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

umowy stanowiącej przykładowy wzór procedury wydatkowania środków pochodzących z dotacji dla podmiotów, które nie są zobligowane do stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych wskazano, że przedmiot zamówienia opisuje się w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniających wszystkie wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty (pkt 3).

Wyrażona w złotych równowartość zamówionych przez beneficjenta dotacji w 2019 r. usług zorganizowania wyjazdu małoletnich i osób uprawnionych wraz z małoletnimi wyniosła odpowiednio:

a/ 5 250 zł netto (obóz socjoterapeutyczny dla trzech osób, faktura nr 7/06/OSA/2019 z 12 czerwca 2019 r.),

b/ 101 851,85 zł netto (turnus profilaktyczny w Pokrzywnej dla 14 małoletnich i 17 małoletnich z opiekunem, faktura nr 0003/082019 z 11 sierpnia 2019 r.) - podpis Prezesa zatwierdzającego ww. wydatek był przedmiotem opinii biegłej, która wskazała w niej, że prawdopodobnie nie został on nakreślony jego ręką,

c/ 24 000 zł netto (obóz w Międzywodziu, faktura 2019-8/KH05/3 z 9 sierpnia 2019 r.) - podpis Prezesa zatwierdzającego ww. wydatek był przedmiotem opinii biegłej, która wskazała w niej, że prawdopodobnie nie został on nakreślony jego ręką,

d/ 19 000 zł netto (obóz w Międzywodziu, faktura 2019-8/KH05/4 z 13 sierpnia 2019 r.¹⁴⁹).

Łączna kwota udzielonego zamówienia na zorganizowany wyjazd małoletnich i małoletnich z opiekunem wyniosła w 2019 r. 150 101,85 zł netto (34 812,68 euro¹⁵⁰), tj. przekroczyła wyrażoną w złotych równowartość kwoty 30 tys. euro netto.

Tymczasem Fundacja pomimo żądania nie przedstawiła do kontroli wewnętrznych procedur mających na celu udzielanie zamówień z zachowaniem zasad równego traktowania, uczciwej konkurencji i przejrzystości, jak też dokumentów poświadczających zastosowanie zasady równego traktowania, uczciwej konkurencji i przejrzystości w odniesieniu do wyboru wykonawców, którzy zrealizowali ze środków dotacji usługi zorganizowanego wypoczynku w 2019 r. wyszczególnione w pkt a, c i d.

W piśmie, które wpłynęło w dniu 2 listopada 2020 r. Prezes wyjaśnił, że *ze względu na różne wymagania co do zasad udzielania zamówienia (...) Fundacja przyjęła zasadę, że stosuje wymagania dotyczące postępowań zgodnie z wymaganiami donatora.*

(akta kontroli str. 1733, 2937, 3181-3187, 3546, 5824-5919, 6143-6150)

Badanie dokumentacji dotyczącej udzielenia zamówienia dotyczącego organizacji turnusu profilaktycznego w Pokrzywnej, wykazało natomiast, że:

- według opublikowanego (w dniu 12 czerwca 2019 r.) na stronie internetowej Fundacji ogłoszenia - przedmiotem zamówienia była usługa szkoleniowa, a nie turnus profilaktyczny, a przedmiot zamówienia został w ogłoszeniu określony nieprecyzyjnie (pomimo że przedmiotem zamówienia miała być usługa szkoleniowa, nie sprecyzowano jakie szkolenia oraz w jakim wymiarze czasowym są przedmiotem zamówienia),

- w zapytaniu ofertowym nie opisano w sposób jednoznaczny i wyczerpujący specyfiki osób, na rzecz których miała być realizowana usługa szkoleniowa, co ostatecznie miało bezpośredni wpływ na rozwiązanie umowy przez wybranego wykonawcę w trakcie trwania realizacji usługi,

- w zapytaniu ofertowym, brak było informacji dotyczących specjalistycznych wymagań dotyczących kadry, która miała opiekować się uczestnikami obozu

¹⁴⁹ Łącznie na dwóch turnusach w Międzywodziu przebywało 33 małoletnich.

¹⁵⁰ Kurs euro dla zamówień publicznych w latach 2018-2019 wynosił 4,3117 zł.

ograniczając się w tym zakresie do wskazania że (...) zadania będą realizowane przez wykwalifikowaną kadrę dydaktyczną i specjalistów z danej dziedziny z uwzględnieniem specyfiki osób na rzecz których realizowana jest usługa¹⁵¹ (§ 2 ust. 4),

- pomimo tego, że przedmiotem zamówienia była w rzeczywistości organizacja turnusu profilaktycznego dla osób małoletnich i ich opiekunów, w warunkach tego zamówienia nie uwzględniono wymagania dotyczącego zgłoszenia właściwemu kuratorowi oświaty zamiaru organizacji wycieczki, wynikającego z art. 92d ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹⁵² (stosownie do ust. 6 tego przepisu, jeżeli zgłoszenie wycieczki spełnia warunki określone w ustawie i przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wycieczki dzieci i młodzieży¹⁵³ kurator oświaty umieszcza je niezwłocznie w bazie wycieczki prowadzonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania za pomocą systemu teleinformatycznego).

Zdaniem NIK powyższe wskazuje, że Fundacja określając przedmiot tego zamówienia nie uwzględniła wszystkich wymagań i okoliczności mogących mieć wpływ na sporządzenie oferty.

Umowa dotycząca organizacji ww. turnusu profilaktycznego dla osób małoletnich i ich opiekunów została zawarta z Włodzimierzem Kustrą prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą Cadyk Consulting Handel Usługi Włodzimierz Kustra. Wskutek braku przekazania wykonawcy kompletnych informacji o stanie zdrowia skierowanych na ten turnus profilaktyczny małoletnich, tj. informacji i dokumentów niezbędnych do prawidłowego wykonania umowy (do czego zobowiązywał Fundację § 9 ust. 1 umowy), wykonawca w dniu 6 sierpnia 2019 r. rozwiązał ww. umowę. W uzasadnieniu wskazał, że powodem rozwiązania jest zatajenie przez Fundację istotnych informacji o stanie zdrowia i chorobach przewlekłych uczestników turnusu i przez to uniemożliwienie realizacji programu turnusu profilaktycznego oraz narażenie na niebezpieczeństwo utraty zdrowia i życia jego uczestników. Stwierdził też, że informacje o stanie zdrowia dzieci uzyskiwał w trakcie turnusu poprzez telefoniczny kontakt z ich opiekunami, od samych małoletnich i na podstawie analizy przyjmowanych przez nich leków. Z informacji tych wynikało, że dzieci te obciążone były chorobami takimi jak zespół Aspergera, autyzm, padaczka, opóźnienie umysłowe, depresja, choroba dwubiegunowa, zaburzenia lękowe. W treści pisma do Fundacji podkreślił, że: *zarówno w dokumencie „rozeznania na obóz”, jak i w przedmiotowej umowie nie było żadnej informacji o tak przewlekłych i wymagających specjalistycznej opieki chorobach.*

(akt kontroli str. 5824-5918, 5919)

Pomimo powzięcia w dniu 6 sierpnia 2019 r. przez [...] ¹⁵⁴ informacji o narażeniu na niebezpieczeństwo utraty zdrowia i życia uczestników turnusu, obóz kontynuowano przez kolejne 5 dni, tj. do 11 sierpnia br.

Fundacja nie skorzystała z możliwości nakazania natychmiastowego wstrzymania jego realizacji, do czego uprawniał § 12 ust. 1 umowy.

(akta kontroli str. 5824-5917, 5918-5919)

¹⁵¹ Przywołano w tym zakresie rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 21 stycznia 1997 r. które określa kto może być wychowawcą w placówkach wycieczki; nie określono więc kwalifikacji specjalistów realizujących usługi szkoleniowe.

¹⁵² Dz. U. z 2020 r., poz. 1327.

¹⁵³ Dz. U. z 2016 r., poz. 452.

¹⁵⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

[...]155 - koordynator umowy dotacji Tychy w sprawie uczestników turnusu w Pokrzywnej, w szczególności w sprawie tego, że do udziału w turnusie profilaktycznym zakwalifikowano dzieci z zaburzeniami, autyzmem i po próbach samobójczych zeznała: *nie pamiętam jak to było. Wiem, że karty były przekazane, ale dokładnie nie wiem kiedy. Całą dokumentację ma Pan [...]*156

(akta kontroli str. 3174-3176)

[...]157 - Koordynator umowy dotacji Opole wyjaśnił: (...) *otrzymałem polecenie od Prezesa Fundacji przygotowania i przeprowadzenia procedury wyboru wykonawcy obozu terapeutycznego (...) podpisałem umowę na realizację obozu terapeutycznego w Pokrzywnej w 2019 r. (...) posiadałem stosowne pełnomocnictwo (...) jako pełnomocnik Zarządu Fundacji, a nie jako koordynator umowy opolskiej.*

W sprawie podejmowania działań po wypowiedzeniu przez Dysponenta Funduszu umowy dotacji Opole wyjaśnił: *w momencie kiedy pojawił się konflikt między Wykonawcą obozu terapeutycznego (w Pokrzywnej), a Fundacją zostałem proszony przez zważnione strony o ustalenie powstałych problemów. Byłem prawdopodobnie dwukrotnie w celu załagodzenia sytuacji. Zrobiłem to nieodpłatnie.*

(akta kontroli str. 3178)

Kierownik obozu w Pokrzywnej złożyła oświadczenie: *tylko i wyłącznie dlatego, że były to dzieci pokrzywdzone zdecydowałam się pozostać kierownikiem tego turnusu przez 8 dni, dwa dni przed końcem zrezygnowałam.* Stwierdziła też, że tzw. karty kwalifikacyjne otrzymała w dniu 1 sierpnia 2019 r., tj. w dniu rozpoczęcia obozu oraz, że karty te zawierały lakoniczne wpisy, iż dzieci nie sprawiają problemów wychowawczych. Oświadczyła również, że po przyjeździe do Pokrzywnej, gdzie odbywał się obóz stwierdzono, że *mamy do czynienia z dziećmi z zaburzeniami psychicznymi, z uzależnieniami, z autoagresją.* Wskazała: *w mojej opinii obóz ten miał charakter terapeutyczny a nie profilaktyczny (...)* *Zuwagi na szereg zastrzeżeń wspólnie z Panią psycholog dzwoniłyśmy do kuratorium w Opolu z zapytaniem, czy obóz został zgłoszony, dostałyśmy odpowiedź, że nie i poinformowałyśmy Pana Kustrę (wykonawcę umowy).*

(akta kontroli str. 3440)

Zamiar organizacji ww. wypoczynku nie został zgłoszony Opolskiemu Kuratorowi Oświaty, pomimo takiego obowiązku wynikającego z przepisów ustawy o systemie oświaty, co skutkowało jego organizacją z naruszeniem art. 92 d ust. 7 tej ustawy, zgodnie z którym wypoczynek może się odbyć wyłącznie po umieszczeniu zgłoszenia w bazie wypoczynku.

NIK zwraca uwagę, że Fundacja, stosownie do wytycznych § 9 ust. 1 umowy była zobowiązana do przekazania Wykonawcy wszystkich informacji i dokumentów niezbędnych do prawidłowego wykonania przedmiotu umowy. Zobowiązała ponadto Wykonawcę do prowadzenia dokumentacji związanej z realizacją zamówienia ściśle według jej wskazań (§ 2 ust. 1 umowy, po ust. 7). Tym samym Fundacja miała

¹⁵⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁵⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁵⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

obowiązek weryfikacji, czy prowadzona przez Wykonawcę dokumentacja jest kompletna, a przy realizacji zamówienia przestrzegane są przepisy obowiązujące w tym zakresie.

(akt kontroli str. 3809, 3811)

W piśmie, które wpłynęło w dniu 2 listopada 2020 r. Prezes wyjaśnił: *Fundacja nie była organizatorem wypoczynku (...) Fundacja przeprowadziła postępowanie mające na celu wyłonienie podmiotu, który zapewni kompleksową obsługę wyjazdu profilaktycznego (...).*

(akta kontroli str. 6143-6150)

Włodzimierz Kustra wykonawca obozu, zeznał: (...) *nie wiem czy obóz był zgłoszony do kuratorium. Od osób z Fundacji uzyskałem wiedzę, że obóz profilaktyczny nie podlega zgłoszeniu.*

(akta kontroli str. 3978-3981)

3. Stosownie do treści § 3 ust. 3 lit. a umowy nr DFS-II.7211.279.2019 wydatki na realizację przedmiotu umowy winny być dokonywane w sposób m.in. celowy i oszczędny. Tymczasem Fundacja wydatkowała kwotę 54,5 tys. zł z naruszeniem ww. zasad, co było działaniem niegospodarnym.

Stwierdzono, że koszty pobytu jednego małoletniego na turnusie profilaktycznym w Pokrzywnej były istotnie wyższe niż koszty 10 dniowego wyjazdu zorganizowanego przez innych wykonawców w latach 2019-2020, które sfinansowała ze środków Funduszu Sprawiedliwości Fundacja.

Koszt pobytu małoletniego z opiekunem na 10 dniowym turnusie profilaktycznym w Pokrzywnej wynosił bowiem 4 tys. zł za małoletniego i kolejne 4 tys. zł za jego opiekuna, a koszt pobytu małoletniego bez opiekuna 3 tys. zł. Za pobyt 14 małoletnich wydatkowano 42 tys. zł, a za pobyt 6 opiekunów (matek) i 11 małoletnich wydatkowano 68 tys. zł.

Przykładowo koszt 10 dniowego pobytu matki i jej dwuletniego dziecka na ww. turnusie został sfinansowany ze środków Funduszu Sprawiedliwości w kwocie 8 tys. zł, a koszt pobytu matki i jej trójki dzieci w kwocie 16 tys. zł.

Fundacja w tym samym okresie poniosła wydatki za pobyt na 10 dniowym wyjeździe małoletniego odpowiednio od 1 303 zł za osobę na obozie w Międzywodziu do 1 750 zł za osobę na obozie socjoterapeutycznym. Również w 2020 r. wydatki za pobyt małoletniego nie przekraczały 2 tys. zł od osoby i wynosiły od 1 590 zł (pobyt w Międzywodziu) do 1 999 zł (pobyt na kolonii terapeutycznej zorganizowanej przez POLSKA YMCA).

Brak podjęcia skutecznych działań w celu obniżenia kosztów pobytu małoletnich i ich opiekunów na turnusie profilaktycznym w Pokrzywnej był przykładem nieoptymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów i zdaniem NIK przyczynił się do dokonania wydatków w sposób nieoszczędny.

Zdaniem NIK skutkiem tej nieprawidłowości było niegospodarne poniesienie wydatków w kwocie nie mniejszej niż 48 tys. zł¹⁵⁸ (wydatki dokonane z zachowaniem zasad gospodarności nie powinny być przekroczyć kwoty 2 tys. zł za pobyt jednego uczestnika turnusu w 2019 r.).

(akta kontroli str. 3185-3187, 3194-3197, 3546)

Fundacja poniosła również wydatki na zakup pokrzywdzonym markowego obuwia. I tak:

- w dniu 20 grudnia 2019 r. Fundacja zakupiła dla osoby pokrzywdzonej dwie pary obuwia damskiego (botków ze skóry naturalnej), w tym jedną parę za kwotę 100 zł, natomiast drugą parę za kwotę 304 zł (marka Gino Rossi);

¹⁵⁸ Przy jednostkowym koszcie 2 tys. zł od osoby koszt 31 uczestników turnusu wyniósłby 62 tys. zł, a faktycznie wyniósł 110 tys. zł.

- w dniu 4 grudnia 2019 r. Fundacja zrefundowała pokrzywdzonemu zakup jednej pary obuwia dziecięcego za kwotę 239,90 zł (marka Bartek).

Zdaniem NIK pokrywanie ze środków Funduszu Sprawiedliwości kosztów zakupu butów jednych z droższych polskich marek w segmencie produkcji i sprzedaży obuwia świadczy o niegospodarnym ponoszeniu tych wydatków.

(akta kontroli str. 3380-3383, 3397-3398)

Fundacja poniosła także wydatki w kwocie 1 479 zł i 1 980 zł za zakup zmywarki do naczyń dla pokrzywdzonych, a także wydatek w kwocie 2 500 zł na sfinansowanie kosztów 12 godzin szkolenia zaplatania warkoczyków (cena jednostkowa za godzinę szkolenia wyniosła więc 208,3 zł).

Zdaniem NIK pokrywanie ze środków Funduszu Sprawiedliwości kosztów wyposażenia, które nie jest sprzętem niezbędnym, jak również pokrywanie kosztów szkolenia, którego stawka godzinowa była wyższa o 38% od najwyższej przewidzianej w kosztorysie zadania stawki godzinowej (150 zł) oznacza brak zastosowania zasady optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów, o której mowa w § 3 ust. 3 lit. a umowy dotacji Tychy.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca w tym zakresie uwagę, że przepisy § 14 ust. 5 pkt 3 rozporządzenia w sprawie Funduszu wskazują na pokrywanie ze środków Funduszu kosztów, co do których jest uzasadnienie *świadczące o tym, że są one niezbędne*.

(akta kontroli str. 3399-3402, 3552-3553)

[...] ¹⁵⁹ - koordynator umowy dotacji Tychy, która sprawdziła pod względem merytorycznym ww. dokumenty, odmówiła złożenia zeznań na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 2 ustawy o NIK.

(akta kontroli str. 3438-3439)

4. Stosownie do § 36 ust. 1 pkt 14 i 15 rozporządzenia w sprawie Funduszu, pomoc pokrzywdzonym przestępstwem udziela się w szczególności przez:

a/ pokrywanie kosztów żywności lub bonów żywnościowych (§ 36 ust. 1 pkt 14 ww. rozporządzenia),

b/ pokrywanie kosztów zakupu odzieży, bielizny, obuwia, środków czystości i higieny osobistej (§ 36 ust. 1 pkt 15 ww. rozporządzenia).

Tym samym możliwość udzielania pomocy przez pokrywanie kosztów bonów może dotyczyć wyłącznie realizacji zadania nr 14 *Pokrywanie kosztów żywności i bonów żywnościowych*.

W kontroli stwierdzono natomiast, że Fundacja zakupiła w objętym kontrolą okresie bony na kwotę 58,4 tys. zł, z których na realizację zadania nr 14 wydatkowano środki na pokrycie 335 sztuk bonów ¹⁶⁰ na kwotę 28,5 tys. zł.

Pozostałe środki na kwotę 29,9 tys. zł wydatkowano na zakup 299 bonów w ramach realizacji zadania nr 15 *Pokrywanie kosztów zakupu odzieży, bielizny, obuwia, środków czystości i higieny osobistej*, pomimo że ww. przepisy nie przewidują w ramach realizacji tego zadania pokrywania kosztów zakupu bonów.

(akta kontroli str. 3349-3350, 3403-3424, 5495-5498)

Pomimo żądania jednostka kontrolowana nie sporządziła i nie przekazała do kontroli zestawienia wydanych bonów, ich kwot wraz ze wskazaniem osoby pokrzywdzonej, którym taka pomoc została udzielona. W powyższym zakresie NIK zauważa, że stosownie do wytycznych MS dotyczących sporządzania sprawozdań z realizacji

¹⁵⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁶⁰ W tym 100 bonów o nominale 50 zł.

umowy, o kwalifikowalności wydatku stanowi rozchód bonów, a nie wydatek na ich zakup.

[...] ¹⁶¹ - koordynator umowy dotacji Tychy, która sprawdziła pod względem merytorycznym dowody księgowe dokumentujące zakup bonów oraz potwierdziła, że wydatek poniesiono w ramach realizacji zadania nr 15 na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 2 ustawy o NIK odmówiła złożenia zeznań.

(akta kontroli str. 3405-3424, 3438-3439)

W piśmie, które wpłynęło w dniu 2 listopada 2020 r. Prezes wyjaśnił, że z zapisu rozporządzenia nie wynika jakoby w zadaniu 15 nie można było pokrywać kosztów zakupu odzieży itp. za pomocą bonów (...).

(akta kontroli str. 6143-6150)

Zdaniem NIK przepisy rozporządzenia nie przewidują w ramach realizacji zadania nr 15 pokrywanie kosztów zakupu bonów.

5. Stosownie do § 16 ust. 2 umowy nr DFS-II.7211.279.2019 wykonawca umowy mógł wprowadzić zmiany do jej treści, w zakresie zmiany numeru rachunku bankowego, o którym mowa w § 2 ust. 7 umowy. Zmiany te, stosownie do treści § 16 ust. 3 umowy dla swej skuteczności wymagały akceptacji opiekuna zadania wyznaczonego w Departamencie Funduszu Sprawiedliwości do realizowania czynności związanych z Funduszem Sprawiedliwości.

Tymczasem, pomimo zamknięcia w dniu 9 sierpnia 2019 r. rachunku bankowego dotacji o nr 27 1140 2004 00003302 7758 8704 (o którym mowa w § 2 ust. 7 umowy) i otwarciu w dniu 13 sierpnia 2019 r. nowego rachunku bankowego o nr 68 1140 2004 0000 3102 7908 3125, Fundacja nie uzyskała ww. akceptacji co najmniej do 26 listopada 2019 r.

Powyższe zaniechanie skutkowało tym, że IV transza środków dotacji na 2019 r., przekazana na rachunek przewidziany w umowie, została zwrócona na rachunek bankowy Dysponenta Funduszu Sprawiedliwości w dniu 30 września 2019 r. Dysponent Funduszu pismem z 11 października 2019 r. zażądał od Fundacji wyjaśnień w tej sprawie oraz wskazał, że dopiero 30 września 2019 r. do dysponenta Funduszu za pomocą wiadomości e-mail skierowano pytanie o formalności, jakie należy dopełnić w związku ze zmianą wyodrębnionego rachunku bankowego. Fundacja udzieliła wyjaśnień, które jednak w ocenie Dysponenta Funduszu były niepełne, o czym pismem z 6 listopada 2019 r. Dysponent Funduszu poinformował Fundację. Pismo adresowane na ul. Niemodlińską 3a w Opolu odebrała w dniu 22 listopada 2019 r. Pani [...] ¹⁶² W odpowiedzi na ww. pismo z 6 listopada 2019 r. Fundacja przedłożyła żądane zaświadczenie z banku o posiadaniu konta, które wpłynęło do MS w dniu 26 listopada 2019 r. Przekazywana przez Fundację korespondencja ww. sprawie do Dysponenta Funduszu, tj.: pismo z 14 października 2019 r. adresowane do Ministerstwa Sprawiedliwości, pismo z 14 listopada 2019 r. adresowane do zastępcy Dyrektora Departamentu Funduszu Sprawiedliwości oraz pismo z 21 listopada 2019 r. adresowane do Pana Mateusza Pilch w Departamencie Funduszu Sprawiedliwości zawierała podpisy Prezesa, które w opinii biegłej sądowej z zakresu badania pisma ręcznego i dokumentów prawdopodobnie nie zostały przez niego nakreślone.

¹⁶¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁶² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

(akta kontroli str. 1773, 3202-3228, 6170-6193)

Aneks nr 1 do umowy nr DFS-II.7211.279.2019, w którym wskazany został m.in. numer nowego rachunku bankowego Fundacji, przewidzianego do obsługi środków dotacji, został podpisany 16 grudnia 2019 r. Na podstawie tego aneksu MS przekazało w tym samym dniu na ww. rachunek IV transzę środków dotacji na 2019 r. w kwocie 324,7 tys. zł.

(akta kontroli str. 3229-3235)

Na podstawie art. 105 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe¹⁶³ m Bank.pl S.A., poinformował że:

a/ Pani [...] ¹⁶⁴ została ustanowiona pełnomocnikiem do nowego rachunku bankowego Fundacji (nr 23 1140 2004 0000 3002 7908 2723), na który w dniu 14 sierpnia 2019 r. wpłynęły środki w wysokości 765 664,31 zł (z zamkniętego w dniu 9 sierpnia 2019 r. ww. rachunku bankowego umowy dotacji Tychy – 27 1140 2004 0000 3302 7758 8704);

b/ Pani [...] ¹⁶⁵ została również ustanowiona pełnomocnikiem do ww. nowo utworzonego rachunku umowy dotacji Tychy (tj. rachunku bankowego o nr 68 1140 2004 0000 3102 7908 3125, założonego w dniu 13 sierpnia 2019 r. dla umowy dotacji Tychy).

Ponadto w ww. informacji wskazano, iż wypowiedzenie umowy dla prowadzenia rachunków Fundacji i rachunku umowy dotacji Tychy nastąpiło już w dniu 19 czerwca 2019 r. Korespondencja w tej sprawie nie została odebrana przez Fundację, jak również nie powiodły się próby nawiązania kontaktu telefonicznego przez bank, co spowodowało zamknięcie rachunków bankowych Fundacji w dniu 9 sierpnia 2019 r. Bank w wypowiedzeniu umowy powołał się na § 46 ust. 1 pkt 8 *Regulaminu otwierania i prowadzenia bankowych rachunków dla firm w ramach bankowości detalicznej mBank S.A.* wskazując, na brak możliwości zastosowania wobec posiadacza rachunku środków bezpieczeństwa finansowego wskazanych w ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

(akta kontroli str. 6302-6304)

Pani [...] ¹⁶⁶ odmówiła złożenia zeznań na pytanie, czy jest upoważniona do konta Fundacji Ex Bono. Odmówiła również zeznań na pytanie czy zajmowała się obsługą rachunku bankowego, czy przekazywała Zarządowi Fundacji, Pani [...] ¹⁶⁷, Panu [...] ¹⁶⁸ wyciągi bankowe z realizacji tych umów.

¹⁶³ Dz. U. z 2019 r., poz. 2357 ze zm.

¹⁶⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁶⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁶⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁶⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁶⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

(akta kontroli str. 3166-3170)

Pani B. M. [...] ¹⁶⁹w złożonych zeznaniach udostępniła numer telefonu Pani [...] ¹⁷⁰, który był tożsamy z numerem telefonu wskazanym w informacji przekazanej przez mBank jako numer telefonu, na który ww. bank podejmował nieskuteczne próby nawiązania kontaktu z Fundacją.

(akta kontroli str. 2717, 6302-6304)

W piśmie do Dysponenta Funduszu z 14 października 2019 r. Prezes Fundacji wyjaśnił, że opóźnienia związane z poinformowaniem o zmianie numeru rachunku bankowego *wynikły z niedopatrzenia po stronie Fundacji*.

(akta kontroli str. 3208)

[...] ¹⁷¹ – koordynator umowy dotacji Tychy, w sprawie przyczyny braku niezwłocznego poinformowania Dysponenta Funduszu o zmianie nr rachunku bankowego konta dotacji oraz uzyskania akceptacji takiej zmiany zeznała, że nie wie dlaczego Dysponent Funduszu nie został niezwłocznie poinformowany. Dodała też: *finansami się nie zajmowałam, zajmował się tym Zarząd Fundacji i Pan [...] ¹⁷²księgowy*.

(akta kontroli str. 3273)

W piśmie, które wpłynęło w dniu 2 listopada 2020 r. Prezes wyjaśnił, że brak niezwłocznego powiadomienia Dysponenta Funduszu o zmianie rachunku bankowego wynikał z przeoczenia.

(akta kontroli str. 6143-6150)

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że stosownie do § 3 ust. 4 umowy dotacji Tychy wydatkowanie środków dotacji przeprowadza się wyłącznie za pośrednictwem wyodrębnionego rachunku bankowego, o którym mowa w § 2 ust. 7 tej umowy. Do dnia 16 grudnia 2019 r. rachunkiem tym był rachunek bankowy nr 27 1140 2004 00003302 7758 8704. Tym samym, wydatki ze środków dotacji w kwocie łącznej nie mniejszej niż 393,6 tys. zł ¹⁷³dokonane z rachunku bankowego o nr 68 1140 2004 0000 3102 7908 3125 w okresie od 18 sierpnia do 26 listopada 2019 r. zostały poniesione z naruszeniem ww. umowy, tj. za pośrednictwem rachunku bankowego innego niż wskazany w § 2 ust. 7 umowy dotacji. Zgodnie z § 3 ust. 9 lit. f umowy dotacji Tychy, wydatki ponoszone na realizację zadań będących przedmiotem umowy są kwalifikowalne, jeżeli są zgodne z wytycznymi określonymi w umowie.

6. Stosownie do treści § 17 ust. 1 umowy dotacji Tychy Dysponent Funduszu dopuszczał możliwość zlecenia realizacji niektórych zadań stanowiących przedmiot

¹⁶⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁷⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁷¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁷² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁷³ Wydatki w okresie od 18 sierpnia do 26 listopada 2019 r. (67,8 tys. zł w okresie od 18 do 31 sierpnia, 110,1 tys. zł w okresie od 1 do 30 września, 45,1 tys. zł w okresie od 1 do 30 października i 170,6 tys. zł w okresie od 1 do 26 listopada).

umowy m.in. wybranym fundacjom, lecz każdorazowo takie zlecenie wymagało wyrażenia uprzedniej pisemnej zgody przez Dysponenta Funduszu.

Fundacja bez uzyskania takiej zgody nawiązała współpracę i powierzyła realizację zadań stanowiących przedmiot umowy obejmujących udzielenie wsparcia w zakresie czasowego zakwaterowania i żywienia innemu podmiotowi, z którego wsparcia korzystały osoby zamieszkujące w prowadzonym przez to stowarzyszenie Domu dla Samotnych Matek z dziećmi Markot w Zopowych. Z tego tytułu Fundacja przekazała ww. stowarzyszeniu kwotę łączną 10 tys. zł, w tym:

- 5,9 tys. zł tytułem pokrycia kosztów pobytu i żywienia 17 osób w grudniu 2019 r. (147 zł od osoby za pokrycie kosztów pobytu i 200 zł od osoby za pokrycie kosztów żywienia)¹⁷⁴,

- 1 tys. zł tytułem pokrycia kosztów pobytu i żywienia trzech osób w styczniu 2020 r. (147 zł od osoby za pokrycie kosztów pobytu i 200 zł od osoby za pokrycie kosztów żywienia)¹⁷⁵,

- 1 tys. zł tytułem pokrycia kosztów pobytu i żywienia dwóch osób w lutym i w marcu 2020 r. (73,50 zł i 147 zł od osoby za pokrycie kosztów pobytu oraz 100 zł i 200 zł od osoby za pokrycie kosztów żywienia)¹⁷⁶,

- 1,8 tys. zł tytułem pokrycia kosztów pobytu i żywienia sześciu osób w kwietniu 2020 r. (113,33 zł i 147 zł od osoby za pokrycie kosztów pobytu oraz 83,3 zł i 200 zł od osoby za pokrycie kosztów żywienia)¹⁷⁷,

- 0,3 tys. zł tytułem pokrycia kosztów pobytu i żywienia jednej osoby w czerwcu 2020 r. (145 zł od osoby za pokrycie kosztów pobytu oraz 200 zł od osoby za pokrycie kosztów żywienia)¹⁷⁸.

(akta kontroli str. 3190-3193, 3351-3370)

Ponadto dla ww. Domu Matki i Dziecka zakupiono środki czystości i obrusy za kwotę 3 400 zł. W opisie faktury wskazano, że dokument dotyczy pokrywania kosztów środków czystości i higieny osobistej (...) dla 17 osób pokrzywdzonych z Domu Matki i Dziecka w Zopowych.

(akta kontroli str. 3392-3394)

[...] ¹⁷⁹ - koordynator umowy dotacji Tychy, która sprawdziła pod względem merytorycznym dowody księgowe zeznała: *moim zdaniem dokonaliśmy wsparcia konkretnych osób, a nie innych podmiotów.*

(akta kontroli str. 3274)

W piśmie, które wpłynęło w dniu 2 listopada 2020 r. Prezes wyjaśnił: *Fundacja nie finansowała działalności Dom dla Samotnych Matek Markot. Fundacja objęła pomocą osoby pokrzywdzone przestępstwem i osoby im najbliższe (...).*

(akta kontroli str. 6143-6150)

NIK zauważa, że Fundacja nie przekazała środków finansowych i pomocy rzeczowej osobom pokrzywdzonym, lecz bezpośrednio podmiotowi, którego działalność statutowa polegała na udzielaniu pomocy m.in. poprzez zapewnienie potrzebującym czasowego zakwaterowania i żywienia.

7. Stosownie do treści § 3 ust. 5 umowy nr DFS-II.7211.279.2019 Fundacja była zobowiązana do wydatkowania środków dotacji jedynie w formie bezgotówkowej,

¹⁷⁴ Noty księgowe nr 6 i 7/12/2019.

¹⁷⁵ Noty księgowe nr 8 i 9/02/2020.

¹⁷⁶ Noty księgowe nr 9 i 10/03/2020.

¹⁷⁷ Noty księgowe nr 6 i 7/04/2020 oraz 7 i 8/05/2020.

¹⁷⁸ Noty księgowe nr 8 i 9/06/2020.

¹⁷⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

tj. z wykorzystaniem przelewów bankowych lub zapłaty kartą do rachunku/kartą kredytową powiązanymi z rachunkiem właściwym dla dotacji. Tym samym dokonywanie płatności gotówkowych nie było dopuszczalne.

W kontroli stwierdzono jednak, że niżej wymienione wydatki w łącznej kwocie 4,6 tys. zł poniesione na sfinansowanie zakupów udokumentowanych niżej wymienionymi 26 fakturami wystawionymi dla nabywcy - Fundacji Ex Bono, nie zostały dokonane w formie bezgotówkowej. I tak:

a/ fakturę VAT nr 10020/2249 z 29 sierpnia 2019 r. na kwotę 194,72 zł, dokumentującą zakupy spożywcze w sklepie Tesco nie opłacono przelewem z rachunku dotacji lub kartą powiązaną z tym rachunkiem,

b/ fakturę VAT nr 510F02672/08/19 z 19 sierpnia 2019 r. na kwotę 153,11 zł, dokumentującą zakupy spożywcze w sklepie Biedronka opłacono gotówką,

c/ fakturę VAT nr 4441/19/FC z 13 sierpnia 2019 r. na kwotę 198,03 zł, dokumentującą zakup obuwia i odzieży opłacono gotówką,

d/ fakturę VAT nr 4475/19/FC z 14 sierpnia 2019 r. na kwotę 160,44 zł, dokumentującą zakup obuwia i odzieży opłacono gotówką.

W dniu 30 września 2019 r. Fundacja wystawiła notę księgową nr 22/PPP-T/19 na kwotę 706,30 zł o treści: *zwrot kosztów za zakup wyżywienia na kolonie* – [...] ¹⁸⁰

W tym samym dniu Fundacja z rachunku dotacji umowy Tychy wydatkowała kwotę 706,30 zł - przelew zrealizowano na konto [...] ¹⁸¹ (pracownika Fundacji), a w opisie przelewu wskazano faktury VAT nr: 10020/2249, 510F02672/08/19, 4441/19/FC, 4475/19/FC.

(akta kontroli str. 758-797, 2714-2715, 3155-3162)

e/ wystawiona na Fundację faktura VAT nr: FA1911021810086 z 19 października 2019 r. na kwotę 70,43 zł dokumentująca zakup wyposażenia została zapłacona kartą płatniczą, która nie była powiązana z rachunkiem właściwym dla dotacji.

W dniu 4 listopada 2019 r. Fundacja z rachunku dotacji wydatkowała kwotę ujętą na ww. fakturze przelewem zrealizowanym na konto bankowe osoby pokrzywdzonej.

(akta kontroli str. 3525-3527, 3529)

f/ wystawione na Fundację faktury VAT: nr FV/0003211912/2222920 z 12 grudnia 2019 r. na kwotę 119,99 zł, dokumentującą zakup obuwia i nr 01/12/2019 z 12 grudnia 2019 r. dokumentującą zakup odzieży na kwotę 269,97 zł zapłacono kartą płatniczą, która nie była powiązana z rachunkiem właściwym dla dotacji.

W dniu 23 grudnia 2019 r. Fundacja z rachunku dotacji wydatkowała kwoty ujęte na ww. fakturach (389,96 zł) przelewem zrealizowanym na konto bankowe osoby pokrzywdzonej.

(akta kontroli str. 3499-3450, 3533-3534)

g/ wystawione na Fundację faktury VAT nr: 12/12/2019/5130 z 10 grudnia 2019 r. na kwotę 239,98 zł, nr 1922021 z 10 grudnia 2019 r. na kwotę 97,54 zł, nr 1912183 z 12 grudnia 2019 r. na kwotę 28,45 zł dokumentujące zakup odzieży oraz nr 0325/01/20191212/0000112 z 12 grudnia 2019 r. na kwotę 49 zł dokumentującą zakup obuwia, a także nr 1308/F000291/2019 na kwotę 36,98 zł dokumentującą zakup środków higieny zapłacono kartą, która nie była powiązana z rachunkiem właściwym dla dotacji.

¹⁸⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁸¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

W dniu 23 grudnia 2019 r. Fundacja z rachunku dotacji wydatkowała kwoty ujęte na ww. fakturach (451,95 zł) przelewem zrealizowanym na konto bankowe osoby pokrzywdzonej.

(akta kontroli str. 3454-3465, 3533-3534)

h/ wystawiona na Fundację faktura VAT nr: FV/000323/1912/2222920 z 9 grudnia 2019 r. na kwotę 129,99 zł dokumentująca zakup obuwia została zapłacona gotówką.

W dniu 23 grudnia 2019 r. Fundacja z rachunku dotacji wydatkowała kwotę ujętą na ww. fakturze przelewem zrealizowanym na konto bankowe osoby pokrzywdzonej.

(akta kontroli str. 3466-3467, 3533-3534)

i/ wystawione na Fundację faktury VAT nr: 01/12BYTOM19 z 16 grudnia 2019 r na kwotę 48 zł i nr 43/2019 z 16 grudnia 2019 r. na kwotę 69 zł dokumentujące zakup odzieży zapłacono kartą, która nie była powiązana z rachunkiem właściwym dla umowy dotacji Tychy.

W dniu 24 grudnia 2019 r. Fundacja z rachunku dotacji wydatkowała kwotę 117 zł ujętą na ww. fakturze przelewem zrealizowanym na konto bankowe osoby pokrzywdzonej.

(akta kontroli str. 3468-3474, 3533-3534)

j/ wystawione na Fundację faktury VAT nr: PL0200_2019_674 z 16 grudnia 2019 r. na kwotę 109,98 zł, nr PL0200_2019_672 z 16 grudnia 2019 r. na kwotę 79,99 zł i nr PL0200_2019_673 z 16 grudnia 2019 r. na kwotę 79,99 zł dokumentujące zakup odzieży zapłacono gotówką.

W dniu 24 grudnia 2019 r. Fundacja z rachunku dotacji wydatkowała kwotę 269,96 zł ujętą na ww. fakturach przelewem zrealizowanym na konto bankowe osoby pokrzywdzonej.

(akta kontroli str. 3475-3483, 3533-3534)

k/ wystawiona na Fundację faktura VAT nr: FV/000207/1912/2111020 z 20 grudnia 2019 r. na kwotę 403,98 zł dokumentująca zakup obuwia została zapłacona kartą, która nie była powiązana z rachunkiem właściwym dla dotacji.

W dniu 24 grudnia 2019 r. Fundacja z rachunku dotacji wydatkowała kwotę 403,98 zł ujętą na ww. fakturze przelewem zrealizowanym na konto bankowe osoby pokrzywdzonej.

(akta kontroli str. 3484-3487, 3533-3534)

l/ wystawione na Fundację faktury VAT nr: 2521/2019/KO z 19 grudnia 2019 r na kwotę 66,31 zł, nr AUC/123/2019/19249 i nr AUC/123/2019/19250 z 15 grudnia 2019 r. na kwotę 305,97 zł i 163 zł oraz FA1900162010208 z 16 grudnia 2019 r. na kwotę 249,26 zł dokumentujące zakup odzieży i lekarstw zapłacono gotówką i kartą, która nie była powiązana z rachunkiem właściwym dla dotacji.

W dniu 24 grudnia 2019 r. Fundacja z rachunku dotacji wydatkowała kwotę 784,54 zł ujętą na ww. fakturach przelewem zrealizowanym na konto bankowe osoby pokrzywdzonej.

(akta kontroli str. 3488-3503, 3533-3534)

ł/ wystawione na Fundację faktury VAT nr: FA19110259200/1 z 14 grudnia 2019 r. na kwotę 881,41 zł, nr 793/2019, nr 792/2019, nr 791/2019 z 18 grudnia 2019 r. na kwotę 80,92 zł, 30,21 zł i 70,85 zł i nr 639/201912/010117 z 15 grudnia 2019 r. na kwotę 179,50 zł dokumentujące zakup odzieży i lekarstw zapłacono gotówką i kartą, która nie była powiązana z rachunkiem właściwym dla dotacji.

W dniu 24 grudnia 2019 r. Fundacja z rachunku dotacji wydatkowała kwotę 1 242,89 zł ujętą w ww. fakturach przelewem zrealizowanym na konto bankowe osoby pokrzywdzonej.

(akta kontroli str. 3504-3524, 3533-3534)

Powyższe operacje gospodarcze dokumentujące m.in. zakup środków spożywczych, odzieży i obuwia zostały ujęte w księgach rachunkowych na podstawie dowodu księgowego wewnętrznego (nota księgowa), pomimo posiadania dokumentów zewnętrznych obcych (faktur wystawionych dla Fundacji Ex Bono), co było niezgodne z treścią § 2 ust. 4 i ust. 9 pkt 1 oraz § 8 ust. 1 *Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów księgowych Fundacji Ex Bono*.

W ww. instrukcji wskazano, że dla udokumentowania operacji zakupu towarów i usług w Fundacji służą faktury, podstawą księgowania są dowody źródłowe zewnętrzne obce, a dokumentowanie operacji gospodarczej za pomocą dokumentu zastępczego jest dopuszczalne w przypadku uzasadnionego braku możliwości uzyskania zewnętrznych obcych dowodów źródłowych.

Ponadto, stosownie do treści § 9 ust. 6 pkt 1 ww. instrukcji osoba dokonująca kontroli formalnej i rachunkowej dowodu księgowego sprawdza cechy dowodów księgowych wymagane ustawą o rachunkowości, w tym czy operacja gospodarcza jest udokumentowana odpowiednim dokumentem.

[...] ¹⁸² - koordynator umowy dotacji Tychy, która sprawdziła pod względem merytorycznym ww. dowody księgowe, na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 2 ustawy o NIK, odmówiła złożenia zeznań.

(akta kontroli str. 3438-3439)

[...] ¹⁸³, prowadzący księgi rachunkowe Fundacji, który sprawdził dokumenty księgowe pod względem formalnym i rachunkowym odmówił złożenia zeznań i na tę okoliczność złożył pisemne oświadczenie, w którym poinformował, że odmawia ich składania *ze względu na fakt, że złożenie zeznań może narazić mnie oraz reprezentowaną przeze mnie [...]* ¹⁸⁴ *Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością na odpowiedzialność majątkową*.

(akta kontroli str. 2714-2715)

Prezes Fundacji nie stawiał się w celu złożenia zeznań w charakterze świadka i w dniu 13 września 2020 r. złożył oświadczenie o odmowie złożenia zeznań na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 2 ustawy o NIK.

(akta kontroli str. 2669)

W piśmie, które wpłynęło w dniu 2 listopada 2020 r. Prezes wyjaśnił: *Fundacja nie była stroną transakcji potwierdzonych opisanymi dokumentami księgowymi, zakupów tych dokonywały osoby pokrzywdzone i to one regulowały należności*.

(akta kontroli str. 6143-6150)

¹⁸² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁸³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁸⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwy Spółki. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

8. Stosownie do treści § 11 ust. 1 lit. a umowy nr DFSF-II.7211.279.2019 Fundacja była zobowiązana do dokonywania zwrotów niewykorzystanej części dotacji w terminie do dnia 15 stycznia 2020 r. w odniesieniu do kwoty dotacji przyznanej na 2019 r.

Tymczasem Fundacja zwróciła kwotę 387,2 tys. zł¹⁸⁵ niewykorzystanej w 2019 r. dotacji w dniu 31 stycznia 2020 r., tj. ze zwłoką 16 dni.

(akta kontroli str. 3391)

Prezes Fundacji na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 2 ustawy o NIK odmówił złożenia zeznań.

(akta kontroli str. 2669)

W piśmie, które wpłynęło w dniu 2 listopada 2020 r. Prezes wyjaśnił, że kwota niewykorzystanej dotacji została zwrócona z odsetkami za zwłokę.

(akta kontroli str. 6143-6150)

9. Stosownie do treści § 8 ust. 11 umowy nr DFSF-II.7211.279.2019 dowody księgowe związane z realizacją zadań *powinny być opisane w sposób trwały na odwrocie dowodu księgowego*. Stosownie do treści § 8 ust. 12 ww. umowy oryginały faktur lub rachunków (dowodów księgowych/źródłowych) muszą być bezwzględnie opisane w sposób trwały i przejrzysty.

W kontroli stwierdzono 35 przypadków, gdzie dowody księgowe dokumentujące wydatki poniesione na realizację ww. umowy w kwocie łącznej 89,4 tys. zł¹⁸⁶ nie zostały opisane w sposób trwały na odwrocie oryginału faktury lub rachunku (dowodu księgowego). Opis taki, jak również potwierdzenie przeprowadzenia kontroli merytorycznej, formalno-rachunkowej i akceptacja wydatku do wypłaty znajdowały się bowiem na kopii faktury dokumentującej wydatek, a nie na stanowiącym dowód księgowy jej oryginale.

(akta kontroli str. 3275-3350)

Stosownie do treści *Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów księgowych Fundacji Ex Bono* podstawą księgowania są dowody źródłowe (dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej) zewnętrzne obce – otrzymane od kontrahentów, a w przypadku uzasadnionego braku możliwości uzyskiwania zewnętrznych obcych dowodów źródłowych dopuszcza się dokumentowane operacji gospodarczej za pomocą dokumentów zastępczych, w szczególności w formie oświadczeń sporządzonych przez osoby dokonujące tych operacji lub dowodów wystawionych na te osoby (§ 2 ust. 4 i ust. 9 pkt 1 ww. instrukcji). Tym samym, również zgodnie z treścią zapisów ww. instrukcji podstawą ujęcia operacji gospodarczych w księgach rachunkowych Fundacji nie mogły być kopie dokumentów zewnętrznych obcych (faktur).

(akta kontroli str. 758-756, 1179)

Podpis Prezesa na dowodzie księgowym (kserokopii faktury nr 2019-8/KH05/3 z dnia 9 sierpnia 2019 r. na kwotę 24 tys. zł) w ocenie powołanego w toku kontroli biegłego z zakresu badania pisma prawdopodobnie nie został przez niego nakreślony.

(akta kontroli str. 6170-6193, 6192-6193)

W objętych kontrolą dowodach księgowych z miesiąca grudnia 2019 r. stwierdzono ponadto, że w przypadku wydatków w kwocie 17,7 tys. zł, do których odnoszą się

¹⁸⁵ W tym 77,3 tys. zł niewykorzystanych kosztów administracyjnych za 2019 r.

¹⁸⁶ Dowody księgowe z 2019 r. na kwotę 52,7 tys. zł (nr ewidencyjne: 2/06/2019/K1; 8 i 9/07/2019/K1; 8 i 9/08/2019/K1; 13 i 19/09/2019/K1; 15/10/2019/K1; 18, 20, 21, 23, 24, 25 i 26/11/2019/K1; 29, 35, 41,65, 84, 88 i 90/12/2019/K1). Dowody księgowe z 2020 r. na kwotę 36,7 tys. zł (nr ewidencyjne: 6, 11, 13, 15, 21 i 22/02/2020/K1; 7,13, 15, 16, 18, 22 i 23/03/2020/K1).

te dowody (16 przypadków¹⁸⁷) data zaakceptowania do wypłaty wydatku potwierzonego danym dowodem była wcześniejsza od daty sprawdzenia dowodu pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym. Stosownie do treści *Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów księgowych Fundacji Ex Bono* dowody księgowe powinny być poddane kontroli (sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym) przed zrealizowaniem.

(akta kontroli str. 766, 3545)

[...] ¹⁸⁸ prowadzący księgi rachunkowe Fundacji, odmówił złożenia zeznań na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 2 ustawy o NIK.

(akta kontroli str. 2714-2715)

W piśmie, które wpłynęło w dniu 2 listopada 2020 r. Prezes wyjaśnił: *zgodnie z moim stanem wiedzy wszystkie dokumenty potwierdzające poniesienie wydatków w projekcie były trwale opisane na odwrocie oryginałów faktur lub rachunków (...).*

(akta kontroli str. 6143-6150)

10. Stosownie do treści § 3 ust. 3 lit c umowy nr DFS-II.7211.279.2019, wydatki na realizację przedmiotu umowy, winny być dokonywane m.in. w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Weryfikacja dokumentacji wydatków z miesiąca grudnia 2019 r. wykazała, że ¹⁸⁹ 14 wydatków na łączną kwotę 24,9 tys. zł zostało dokonanych z przekroczeniem terminów wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Zapłata należnych kwot została bowiem dokonana po upływie od 1 do 44 dni od wskazanego w umowie/fakturze terminu płatności. Wydatków tych dokonano w dniach 12, 23 i 24 grudnia 2019 r. pomimo tego, że we wcześniejszym okresie Fundacja posiadała na rachunku bankowym dotacji środki finansowe (saldo rachunku na dzień 3 grudnia 2019 r. wynosiło 265,5 tys. zł).

(akta kontroli str. 3545)

W przypadku szkolenia florystycznego, które odbyło się w dniach 24-28 lutego 2020 r. fakturę za ww. szkolenie w kwocie 1 250 zł opłacono 27 grudnia 2019 r., tj. 44 dni przed terminem jej płatności (9 lutego 2020 r.).

(akta kontroli str. 3395-3396)

W piśmie, które wpłynęło w dniu 2 listopada 2020 r. Prezes wyjaśnił, że większość wskazanych wydatków *została opłacona z kilkudniowym opóźnieniem. Wynika to z faktu, że płatności w Fundacji realizowane są kilka razy w miesiącu w „transzach”*. W sprawie zapłacenia 44 dni przed terminem płatności faktury za szkolenie florystyczne wyjaśnił: *faktura została wystawiona z datą 23 grudnia 2019 r. i w tej dacie została opłacona*.

(akta kontroli str. 6143-6150)

11. Stosownie do treści § 8 ust. 2 umowy nr DFSF-II.7211.279.2019 Fundacja była zobowiązana do bieżącego i kompletnego prowadzenia dokumentacji księgowej dotyczącej realizowanych zadań.

¹⁸⁷ Dowody księgowe o nr ewidencyjnych: 25/12/2019/K1, 60/12/2019, 61/12/2019/K1, 62/12/2019/K1, 64/12/2019/K1, 65/12/2019/K1, 66/12/2019/K1, 67/12/2019/K1, 69/12/2019/K1, 70/12/2019/K1, 71/12/2019/K1, 84/12/2019/K1, 87/12/2019/K1, 88/12/2019/K1, 118/12/2019/K1, 119/12/2019/K1.

¹⁸⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁸⁹ Dowody księgowe o nr ewidencyjnych : 10/12/2019/K1, 11/12/2019/K1, 12/12/2019/K1, 16/12/2019/K1, 17/12/2019/K1, 18/12/2019/K1, 23/12/2019/K1, 29/12/2019/K1, 30/12/2019/K1, 36/12/2019/K1, 72/12/2019/K1, 79/12/2019/K1, 113/12/2019/K1, 115/12/2019/K1.

Tymczasem, w ewidencji księgowej nota księgowa 22/PPP-T/19 z 30 września 2019 r. na kwotę 706,30 zł została ujęta pod datą 31 grudnia 2019 r. i nr dziennika 481, a identyfikator księgowy nr 121/12/2019/K1 nadano jej w dniu 11 stycznia 2020 r. Powyższe oznacza ujęcie ww. noty księgowej w księgach rachunkowych trzy miesiące po jej wystawieniu w III kwartale, tj. w innym miesięcznym i kwartalnym okresie sprawozdawczym (IV kwartał).

(akta kontroli str. 3155-3157, 3255, 3258)

Stwierdzono również, że w księgach rachunkowych 2019 r. ujęto na koncie 402 *Zużycie materiałów i energii* równowartość operacji gospodarczych na kwotę 1,2 tys. zł (tj. zakupów wyposażenia, odzieży i środków czystości¹⁹⁰) z 8 i 10 stycznia 2020 r., udokumentowanych fakturami VAT z 2020 r., czyli operacji gospodarczych, które dotyczą następnego rocznego okresu sprawozdawczego (2020 r.). Powyższe naruszało przepis art. 20 ust. 1 uor, w którym wskazano, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

(akta kontroli str. 3250, 3252, 3371-3379)

[...] ¹⁹¹ prowadzący księgi rachunkowe Fundacji odmówił złożenia zeznań na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 2 ustawy o NIK.

(akta kontroli str. 2714-2715)

W piśmie, które wpłynęło w dniu 2 listopada 2020 r. Prezes wyjaśnił, że nota księgowa nr 22/PPP-T/19 została zaksięgowana w 2019 r., a więc we właściwym okresie obrachunkowym, a ujęcie na koncie 402 *Zużycie materiałów i energii* operacji udokumentowanych fakturami VAT z 2020 r. *wynikało z błędnego wystawienia faktur przez dostawcę (...)*.

(akta kontroli str. 6143-6150)

12. Stosownie do treści § 8 ust. 9 umowy nr DFSF-II.7211.279.2019 Fundacja była zobowiązana do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych od Dysponenta Funduszu środków dotacji.

W związku z powyższym, Fundacja w dniu 31 sierpnia 2020 r. została wezwana do przekazania kontrolującemu wyodrębnionej ewidencji księgowej dla realizacji ww. umowy, w tym w szczególności zapisów na kontach zespołu 1 *Środki pieniężne, rachunki bankowe i inne krótkoterminowe aktywa finansowe* i zespołu 4 *Koszty wg rodzajów*.

W dniu 14 września br. [...] ¹⁹² przekazał ewidencję księgową, która zawierała: 1/ zapisy w dzienniku częstkowym [K1] za rok 2019, 2/ zapisy w dzienniku częstkowym [BANK1] za rok 2019, 3/ zapisy w dzienniku częstkowym [LP1] za rok 2019. Przekazana w ww. dniu ewidencja księgowa nie zawierała wyodrębnionej ewidencji księgowej dla otrzymanych od Dysponenta Funduszu środków dotacji w 2020 r. O braku przekazania do dnia narady przeprowadzonej na podstawie art. 52 ust. 1 ustawy o NIK (22 października 2020 r.) wyodrębnionej ewidencji księgowej dla otrzymanych od Dysponenta Funduszu środków dotacji w 2020 r. i ponownym

¹⁹⁰ Zakup wyposażenia na kwotę 0,3 tys. zł (faktura VAT nr AUC/139/2020/529 - nr ewidencyjny 87/12/2019/K1), zakup odzieży na kwotę 0,7 tys. zł (faktura VAT nr AUC/013/2020/296 i nr AUC/013/2020/295 - nr ewidencyjne: 67/12/2019/K1 i 65/12/2019/K1) oraz zakup środków czystości na kwotę 0,2 tys. zł 2020 r. (faktura VAT nr AUC/013/2020/297 - nr ewidencyjne: 66/12/2019/K1).

¹⁹¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁹² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

żądaniu ich przekazania został poinformowany [...] ¹⁹³ – Pełnomocnik Prezesa Fundacji.

(akta kontroli str. 1733, 3236-3255, 3839-3841, 6294-6298)

Ewidencja księgową za 2020 r. została przekazana dopiero w ostatnim dniu prowadzenia czynności kontrolnych, tj. 30 października 2020 r. Ww. ewidencja dotyczyła okresu od stycznia do czerwca 2020 r. Tym samym pomimo żądania nie została przekazana ewidencja księgową za lipiec i sierpień 2020 r.

(akta kontroli str. 6080-6140)

[...] ¹⁹⁴ prowadzący księgi rachunkowe Fundacji odmówił złożenia zeznań na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 2 ustawy o NIK i na tą okoliczność złożył pisemne oświadczenie, w którym poinformował, że odmawia ich składania ze względu na fakt, że złożenie zeznań może narazić mnie oraz reprezentowaną przeze mnie [...] ¹⁹⁵ Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością na odpowiedzialność majątkową.

(akta kontroli str. 2714-2715)

W piśmie, które wpłynęło w dniu 2 listopada 2020 r. Prezes wyjaśnił: *Fundacja przekazała w dniu 14 września 2020 r. wydruki z wyodrębnionej ewidencji księgowej z 2019 r.*

(akta kontroli str. 6143-6150)

13. Stosownie do treści § 10 ust. 2 lit. a umowy nr DFSF-II.7211.279.2019 Fundacja była zobowiązana do dostarczenia Dysponentowi Funduszu informacji kwartalnych w terminie (odnoszącym się do daty nadania korespondencji za pośrednictwem operatora pocztowego) do 15 kwietnia, 15 lipca, 15 października i 15 stycznia, odpowiednio za I, II, III i IV kwartał danego roku.

Informacja kwartalna Fundacji za I kwartał 2019 r. została nadana 17 kwietnia 2019 r., tj. z opóźnieniem wynoszącym dwa dni, a informacja za III kwartał 2019 r. 23 października 2019 r., tj. z opóźnieniem wynoszącym 8 dni.

(akta kontroli str. 2800-2805, 3075-3080)

[...] ¹⁹⁶ - koordynator umowy dotacji Tychy, w piśmie do Dysponenta Funduszu wyjaśniła: *osoba sporządzająca sprawozdanie wprowadziła je do Witkaca w terminie zgodnie z umową i dopiero po tym fakcie pozyskała wiedzę, że należy jeszcze wysłać w wersji papierowej. W złożonych zeznaniach osoba ta wyjaśniła zaistniałą zwłokę przeoczeniem.*

(akta kontroli str. 3024, 3272)

Skutkiem przekroczenia terminu przekazania Informacji kwartalnej za I kwartał 2019 r. o ww. dwa dni było naliczenie przez Dysponenta Funduszu kary umownej

¹⁹³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁹⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁹⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwy Spółki. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

¹⁹⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

w kwocie 5,2 tys. zł¹⁹⁷ oraz wystawienie w dniu 31 grudnia 2019 r. wezwania do zapłaty ww. kary w nieprzekraczalnym terminie 14 dni od otrzymania ww. wezwania. Kara umowna w kwocie 5,2 tys. zł została zapłacona przez Fundację w dniu 24 lutego 2020 r.

(akta kontroli str. 2824-2826, 3121)

[...] ¹⁹⁸ – koordynator umowy dotacji Tychy zeznała: *nic o tym nie wiem. Nic mi z Fundacji nie przekazano o karze. Nie przypominam sobie (...).*

(akta kontroli str. 3176)

W piśmie, które wpłynęło w dniu 2 listopada 2020 r. Prezes wyjaśnił: *w systemie Witkac sprawozdania zostały wysłane we właściwym czasie. Przez przeoczenie wersja papierowa została wysłana z opóźnieniem.*

(akta kontroli str. 6143-6150)

14. Stosownie do treści § 10 ust. 3 umowy nr DFS-II.7211.279.2019 Fundacja była zobligowana do dostarczenia Dysponentowi Funduszu półrocznego sprawozdania z wykonania umowy. W przypadku przekazywania Dysponentowi Funduszu sprawozdań z powtarzalnymi błędami, koszty administracyjne mogły być uznane przez Dysponenta Funduszu w całości lub proporcjonalnie (w zależności od skali uchybień) – za niekwalifikowalne (§ 10 ust. 11 ww. umowy).

Złożone przez Fundację sprawozdanie półroczne za II półrocze 2019 r. zawierało liczne błędy (81) i nie zostało zatwierdzone przez Dysponenta Funduszu.

W szczególności Dysponent Funduszu stwierdził, że:

- *dane w sprawozdaniu nie zgadzają się z rzeczywistymi wydatkami,*
- *koszt wydatków kwalifikowanych nie pokrywa się z sumaryczną kwotą obrotów „winien” na wyodrębnionym koncie w tożsamym okresie rozliczeniowym,*
- *w zestawieniu dokumentów potwierdzających poniesione wydatki została opłacona faktura za osobę, która nie została ujęta w wykazie osób, którym udzielono pomocy,*
- *zauważono rozbieżność między wyciągami a zestawieniem dokumentów,*
- *przelewy dotyczące wynagrodzeń zostały przesłane na konto fundacji zamiast na konta pracowników,*
- *podpisy osoby pokrzywdzonej potwierdzające otrzymanie pomocy różnią się między sobą,*
- *widnieje podpis osoby pokrzywdzonej in blanco poświadczający odebranie pomocy.*

(akta kontroli str. 2905-2918, 2921-2987)

NIK zauważa, że powyższe błędy były częściowo tożsame ze wskazanymi przez Dysponenta Funduszu w wyniku weryfikacji sprawozdania za I półrocze 2019 r. W tym zakresie Dysponent Funduszu zauważył, że:

- *dane w sprawozdaniu nie zgadzają się z rzeczywistymi wydatkami (kwoty wydatków na pomoc psychologiczną, prawną, zorganizowanego wyjazdu z wykazem osób, którym udzielono pomocy nie zgadzały się z zestawieniem dokumentów potwierdzających wydatki),*
- *koszt wydatków kwalifikowanych nie pokrywa się z sumaryczną kwotą obrotów „winien” na wyodrębnionym koncie w tożsamym okresie rozliczeniowym.*

Stwierdzony został również brak podpisów osób pokrzywdzonych potwierdzających otrzymanie pomocy.

(akta kontroli str. 3025-3030, 3034-3038)

¹⁹⁷ Nota księgowa z 23 grudnia 2019 r.

¹⁹⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

[...]199- koordynator umowy dotacji Tychy w sprawie przyczyny licznych błędów w sprawozdaniu za II półrocze 2019 r. zeznała, że błędy powstały z powodu tego, iż dotację rozlicza się do końca roku kalendarzowego, a płatności dokonaliśmy w grudniu 2019 r. na podstawie faktur pro forma, a firmy wystawiły ostatecznie faktury z datami styczniowymi. Sprawa jest w toku (...) ale ostatecznie nie została jeszcze przekazana Dysponentowi.

(akta kontroli str. 3272)

W piśmie, które wpłynęło w dniu 2 listopada 2020 r. Prezes wyjaśnił: wszystkie błędy zostały poprawione, zgodnie z sugestiami opiekuna projektu. Wspomniane pomyłki dotyczyły rozbieżności pomiędzy datą udzielenia pomocy, a kwalifikacją (...). Nasz błąd polegał na obliczaniu kwot pomocy z datą jej udzielenia, dlatego spora grupa usług musiała zostać przeniesiona na drugie półrocze zgodnie z datą przelewu (...).

(akta kontroli str. 6143-6150)

15. Stosownie do treści § 10 ust. 1 umowy nr DFSF-II.7211.279.2019 Fundacja była zobowiązana do dostarczania drogą elektroniczną Dysponentowi Funduszu, na adres e-mail opiekuna zadania, pełnego wyciągu bankowego z rachunku właściwego dla uzyskanej dotacji za każdy miesiąc do 10 dnia następnego miesiąca.

Fundacja nie dochowała ww. terminu i dostarczyła ze zwłoką następujące wyciągi:

- a/ za luty 2019 r. (12 marca 2019 r., tj. ze zwłoką wynoszącą dwa dni),
- b/ za okres od lipca do grudnia 2019 r., tj. za okres pół roku (10 marca 2020 r., tj. ze zwłoką wynoszącą od 60 do 213 dni),
- c/ za styczeń 2020 r. (10 marca 2020 r., tj. ze zwłoką wynoszącą 29 dni).

(akta kontroli str. 3068-3074, 3093)

[...]200- koordynator umowy dotacji Tychy zeznała, że wysyłała do Dysponenta Funduszu wyciągi bankowe dopiero od marca 2020 r., a wcześniej robił to ktoś inny, lecz nie wie kto. Oświadczyła również, że nie ma dostępu do konta bankowego, a wyciągi bankowe otrzymuje drogą e-mail.

W trakcie kontroli stwierdzono, że wyciągi bankowe były wysyłane przez bank na adres e-mail: [...]201, a następnie z tego adresu przekazywane były na adresy e-mail: [...]202 i [...]203.

[...]204 potwierdziła w złożonych zeznaniach, że adres e-mail: [...]205 jest jej adresem poczty elektronicznej oraz, że wyciągi bankowe z konta dotacji z Funduszu

¹⁹⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

²⁰⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

²⁰¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie adresu mail. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

²⁰² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie adresu mail. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

²⁰³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie adresu mail. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

²⁰⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony

Sprawiedliwości dotyczące zarówno umowy nr DFS-II.7211.279.2019 (województwo śląskie) i nr DFS-II.7211.220.2019 (województwo opolskie) były jej przekazywane i do dnia dzisiejszego są jej przekazywane przez bank. Zeznała również: *Prezes nie posiadał adresu e-mail i ja się zgodziłam udostępnić mu swój e-mail. Wyciągi przesyłam na maila Prezesa, bo (...) potem już miał konto mailowe. Nie przypominam sobie, abym przekazywała komuś innemu te wyciągi bankowe.*

(akta kontroli str. 2625, 2771, 2773, 2777, 2788, 3169, 3177, 3916, 3921, 4603-4616, 4621, 4623, 4625, 4627, 4629, 4631, 4638, 4643, 4657, 4684, 4688, 6299, 6300, 6301, 6302-6304)

[...] ²⁰⁶ - koordynator umowy dotacji Tychy zeznała: *nie wiem jaką rolę pełniła Pani [...] ²⁰⁷ w Fundacji. Nigdy nie wyjaśniałam tego zagadnienia.*

(akta kontroli str. 3273)

W piśmie, które wpłynęło w dniu 2 listopada 2020 r. Prezes wyjaśnił: *wyciągi bankowe za lipiec, sierpień i wrzesień 2019 roku zostały wysłane do Dysponenta Funduszu z poczty mailowej Ośrodka w dniu 10.10.2019 (opóźnienie wynikało z przekształcenia konta przez bank). Potwierdzenie tej korespondencji znajduje się na mailu [...] ²⁰⁸; od października 2019 r. wyciągi były wysyłane na bieżąco.*

Prezes – pomimo żądania - nie dołączył do złożonych wyjaśnień dokumentów potwierdzających ich treść.

(akta kontroli str. 6143-6150)

16. Stosownie do § 8 ust. 5 umowy nr DFS-II.7211.279.2019 Fundacja była zobowiązana, w terminie 14 dni od daty zawarcia umowy, poinformować o świadczonej pomocy właściwe miejscowo sądy apelacyjne, okręgowe, rejonowe, wydziały zamiejscowe prokuratury krajowej, prokuratury regionalne, okręgowe, rejonowe oraz wszystkie komendy policji z terenu, na którym jest realizowane zadanie. Stosownie do treści § 8 ust. 8 ww. umowy Fundacja była zobowiązana także w terminie nie później niż 14 dni od daty wykonania ww. obowiązków informacyjnych, zawiadomić o ich wykonaniu Dysponenta Funduszu.

Na podstawie informacji przekazanych w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK ustalono, że Fundacja nie zrealizowała obowiązku poinformowania o świadczonej pomocy właściwych miejscowo sądów, prokuratur i jednostek organizacyjnych Policji w terminie wynikającym z umowy, tj. do 27 lutego 2019 r. Przedmiotowe informacje nie zostały przekazane do Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach i 29 z 32 komend miejskich i powiatowych Policji garnizonu śląskiego oraz Sądu Okręgowego w Katowicach i Prokuratury Okręgowej w Katowicach.

osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

²⁰⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie adresu mail. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

²⁰⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

²⁰⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

²⁰⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie adresu mail. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

Z opóźnieniem poinformowano natomiast Sąd Rejonowy w Pszczynie (12 marca 2019 r.), prokuratury rejonowe: w Pszczynie (18 marca 2020 r.), w Mysłowicach (13 września 2019 r.) i w Tychach (17 lutego 2020 r.) oraz komendy Policji: w Bieruniu (18 marca 2019 r.), Jaworznie (15 października 2020 r.) i w Tychach (21 lutego 2020 r.).

(akta kontroli str. 6232-6276)

Fundacja nie przedstawiła do kontroli żądanych dokumentów potwierdzających realizację obowiązku, o którym mowa w § 8 ust. 5 i 8 umowy dotacji.

O braku przekazania do dnia narady, o której mowa w art. 52 ust. 1 ustawy o NIK (22 października 2020 r.) żądanych dokumentów i ponownym żądaniu ich przekazania został poinformowany [...] ²⁰⁹ – Pełnomocnik Prezesa Fundacji.

(akta kontroli str. 3557-3558, 3839-3841, 6294-6298, 6294-6298)

W piśmie, które wpłynęło w dniu 2 listopada 2020 r. Prezes wyjaśnił: *obowiązek został dopełniony. Wszystkie podmioty zostały powiadomione. Niestety poczta mailowa Ośrodek w Tychach na początku bieżącego roku zablokowała się z powodu braku miejsca i część wiadomości z 2019 roku uległo wykasowaniu.*

(akta kontroli str. 6143-6150)

17. W przedłożonej do kontroli dokumentacji rzeczowej zadań realizowanych na podstawie umowy dotacji Tychy, oraz przeprowadzonego badania danych zawartych w 94 teczkach pokrzywdzonych stwierdzono liczne przypadki naruszenia obowiązków umownych dotyczących bieżącego i kompletnego prowadzenia dokumentacji rzeczowej realizowanych zadań ²¹⁰. Polegały one m.in. na:

a) naruszeniu wymagań wynikających z § 8 ust. 2 pkt 5 umowy, poprzez dopuszczenie do potwierdzania przez osobę, na rzecz której miało być świadczone wsparcie, uzyskania wsparcia, pomimo braku wskazania przez osobę realizującą pomoc, daty kiedy takiego wsparcia udzielono (powyższe dotyczyło wpisów w załączniku B dokumentacji 28 osób pokrzywdzonych i wsparcia w kwocie łącznej 47,4 tys. zł);

(akta kontroli str. 4023-4285, 4289-4583, 4593, 4596-4599)

b) zaniechaniu uzyskania od osoby, która otrzymała wsparcie, potwierdzenia jego otrzymania, pomimo takiego obowiązku wynikającego z § 8 ust. 2 pkt 5 umowy. Powyższe dotyczyło czterech osób i 3,1 tys. zł kwoty udzielonego wsparcia; jednocześnie na dokumencie tym znajdował się podpis Koordynatora zadania, potwierdzający udzielenie wsparcia, co było niezgodne z § 8 ust. 2 pkt 4 umowy;

(akta kontroli: 4023-4285, 4446, 4596-4599)

c) wprowadzeniu do dokumentacji prowadzonej dla 17 osób, wpisów dotyczących udzielonej tym osobom pomocy w kwocie łącznej 6,4 tys. zł, w sposób niechronologiczny, tj. z naruszeniem wymogu bieżącego prowadzenia takiej dokumentacji, wynikającego z § 8 ust. 2 pkt 4 umowy;

(akta kontroli str. 4023-4285, 4289-4593, 4596-4599)

d) zaniechaniu przez Koordynatora umowy dotacji Tychy, zbiorczego potwierdzenia na koniec półrocza udzielenia pomocy na rzecz siedmiu osób na łączną kwotę 13,3 tys. zł, pomimo takiego obowiązku wynikającego z § 8 ust. 2 pkt 4 umowy;

(akta kontroli str. 4023-4285, 4289, 4584-4593, 4596-4599)

²⁰⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

²¹⁰ Sporządzanej wg wzoru stanowiącego część B załącznika nr 3 do umowy.

e) dopuszczeniu do potwierdzania przez 15 pokrzywdzonych, na rzecz których miało świadczone być wsparcie, otrzymania bonów na kwotę 4,4 tys. zł, pomimo że w okresie w którym wykazywano, iż bony takie były przekazywane, Fundacja nie dysponowała bonami nabytymi ze środków uzyskanych na podstawie umowy nr DFS-II.7211.279.2019. Powyższe rozbieżności stanowią naruszenie obowiązku bieżącego prowadzenia dokumentacji rzeczowej dla każdej z osób otrzymujących pomoc, o którym mowa w § 8 ust. 2 pkt 4 umowy;

(akta kontroli str. 4289-4583, 4584-4593, 4596-4599)

f) udzieleniu wsparcia przez Koordynatora projektu, pomimo iż nie była do tego uprawniona. W pięciu wnioskach pokrzywdzonych w części B w miejscu Podpis osoby udzielającej pomocy widnieje podpis [...] ²¹¹, potwierdzający udzielenia pomocy pięciu pokrzywdzonym, na kwotę 800,00 zł (tj. bony żywnościowe o wartości 400,00 zł i bony towarowe o wartości 400,00 zł); powyższe dotyczyło udzielenia wsparcia przed tzw. „okresem pandemii”, kiedy koordynator otrzymał od MS taką możliwość, tj. uprawnienie do potwierdzania udzielania wsparcia;

(akta kontroli str. 4289-4583, 4584-4593, 4596-4599)

g) dopuszczeniu do potwierdzenia przez osoby ²¹², na rzecz których miało świadczone być wsparcie, uzyskania wsparcia, pomimo braku wskazania rodzaju i kwoty udzielonego wsparcia (dokument ²¹³ został podpisany „in blanco”);

(akta kontroli str. 3722-3734)

h) w teczkach 52 pokrzywdzonych (z 94 objętych badaniem) w częściach B na łączną kwotę 126,7 tys. zł udzielonego wsparcia brak było podpisu koordynatora zbiorczo poświadczającego udzielenie ww. pokrzywdzonym pomocy. W miejscu na złożenie podpisu koordynatora znajdował się odcisk pieczęci zastępujący odręczny podpis (tzw. faksymile), co było niezgodne z obowiązkiem wynikającym z § 8 ust. 2 pkt 4 umowy i wzorem załącznika B.

(akta kontroli strony: 4023-4285, 4289-4593, 4596-4599)

W piśmie, które wpłynęło w dniu 2 listopada 2020 r. Prezes wyjaśnił: *prowadzenie dokumentacji w sposób chronologiczny mogło być zaburzone w sytuacjach, kiedy karta B znajdowała się u specjalisty, bądź pomoc była udzielana w Lokalnym Punkcie i docierała po dyżurze do Ośrodka. Sytuację skomplikował stan pandemii, podczas którego izolacja uniemożliwiła kontakt bezpośredni z pokrzywdzonymi (...).*

(akta kontroli str. 6143-6150)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia realizację przez Fundację zadań objętych umową nr DFS-II.7211.279.2019.

²¹¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)(Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie imienia i nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

²¹² P.C.teczka z dnia (brak daty wniosku): a/ w dwóch częściach B (w których znajdował się gotowy nadruk katalogu pomocy: pomoc prawna, pomoc psychologiczna, pomoc osoby pierwszego kontaktu, bon żywnościowy bon towarowy, zakup sprzętu i wyposażenia) pokrzywdzony poświadczyl dwa razy odbiór bonu towarowego (brak daty udzielonej pomocy, kwoty, liczby, brak wskazania osoby która udzieliła wsparcia) – koordynator potwierdził, że pomocy udzielono w rozmiarze i kwotach wskazanych w polach, b/ w jednej części B beneficjent podpisał w kolumnie: potwierdzenie udzielenia pomocy (brak wskazania daty, rodzaju wsparcia, kwoty pomocy, czasu pomocy, opisu udzielonej pomocy) - koordynator potwierdził, że pomocy udzielono w rozmiarze i kwotach wskazanych w polach;

A.C.teczka z dnia (brak daty wniosku): a/ w dwóch częściach B (w których znajdował się gotowy nadruk katalogu pomocy: pomoc prawna, pomoc psychologiczna, pomoc osoby pierwszego kontaktu, bon żywnościowy bon towarowy, zakup sprzętu i wyposażenia) pokrzywdzony poświadczyl dwa razy odbiór bonu towarowego (brak daty udzielonej pomocy, kwoty, liczby, brak wskazania osoby która udzieliła wsparcia) – koordynator potwierdził, że pomocy udzielono w rozmiarze i kwotach wskazanych w polach.

W obu przypadkach nie wykazano w części B udzielenia pomocy przez osoby pierwszego kontaktu.

²¹³ Sporządzony wg wzoru stanowiącego część B załącznika nr 3 do umowy.

Kontrola wykazała istotne nieprawidłowości przy organizacji turnusu profilaktycznego dla dzieci z rodzin pokrzywdzonych przestępstwem, co skutkowało stworzeniem zagrożenia dla życia i zdrowia jego uczestników. Stwierdzono także niegospodarne wydatkowanie łącznej kwoty 54,5 tys. zł, tj. na realizację zadań, których koszty zostały istotnie zawyżone lub też takich, które nie były niezbędne w ramach umowy dotacji. Pozostałe ustalone nieprawidłowości dotyczące m.in. ponoszenia wydatków bez pośrednictwa rachunku bankowego wskazanego w § 2 ust. 7 umowy dotacji Tychy oraz nieprzestrzeganie umownych wymogów dotyczących opisywania dowodów księgowych, zdaniem NIK, podważają kwalifikowalność tych wydatków.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi

1. Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na ograniczoną skuteczność działań Zarządu Fundacji zmierzających do zapewnienia funkcjonowania tego podmiotu zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zgodnie z treścią zobowiązań podjętych wobec podmiotów trzecich. Świadczą o tym zarówno stwierdzone nieprawidłowości przy realizacji umów dotyczących realizacji zadań finansowanych ze środków Funduszu Sprawiedliwości, jak również inne ustalenia dokonane w trakcie prowadzenia czynności kontrolnych, które wskazywały na:

- brak dopełnienia obowiązku złożenia przez Fundację zeznania podatkowego CIT-8 za 2019 r., jak również brak złożenia Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej sprawozdania finansowego za 2018 i 2019 r., których złożenia nie odnotowano również w Centralnej Informacji KRS,

- nieuprawnione przetwarzanie danych osobowych, polegające na zgłoszeniu do KRS, jako członka Rady Fundacji osoby, która nie wyraziła świadomej zgody na pełnienie takiej funkcji, jak też nie miała jakichkolwiek związków z Fundacją,

- zaniechanie przez Radę Fundacji realizacji obowiązków nadzoru nad działalnością tego podmiotu, w tym poprzez dokonywanie oceny jej Zarządu na podstawie corocznych sprawozdań z działalności Fundacji i sprawozdań finansowych, do czego obligowały postanowienia § 10 pkt 1 i 3 Statutu.

2. Najwyższa Izba Kontroli zwraca również uwagę, że stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości dotyczące prowadzenia dokumentacji rzeczowej wymaganej umową dotacji Tychy, wskazują na istnienie ryzyka wydatkowania części środków tej dotacji na cele niezwiązane ze wsparciem osób pokrzywdzonych przestępstwem oraz osób im najbliższym.

Wnioski

1. Dokonanie ponownego rozliczenia środków dotacji otrzymanych w ramach umowy nr DFS-II.7211.220.2019, w którym uwzględnione zostaną wydatki niespełniające wymogów kwalifikowalności.

2. Dokonanie weryfikacji rozliczenia środków dotacji otrzymanych w ramach umowy nr DFS-II.7211.279.2019, poprzez uwzględnienie w nim wydatków, które nie spełniają wymogów kwalifikowalności.

3. Zapewnienie prawidłowego dokumentowania wydatków ponoszonych ze środków Funduszu Sprawiedliwości w ramach umowy dotacji Tychy, jak też pomocy udzielanej osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz osobom im najbliższym.

4. Wyeliminowanie przypadków zlecenia realizacji niektórych zadań stanowiących przedmiot umowy dotacji Tychy innym podmiotom, bez uzyskania uprzedniej zgody Dysponenta Funduszu.

5. Wydatkowanie środków uzyskanych na podstawie umowy dotacji Tychy, jedynie w formie bezgotówkowej.

6. Zapewnienie prawidłowej realizacji obowiązków dotyczących przechowywania dokumentacji realizacji zadań finansowanych ze środków uzyskanych na podstawie umowy dotacji Tychy.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Opolu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Opole, grudnia 2020 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu
Dyrektor

Kontrolerzy

Agnieszka Roszczak-Fedorowicz
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

.....
podpis

Piotr Mastalerz
Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Na podstawie art. 35c ust. 1 ustawy o NIK w powyższym tekście dokonano sprostowania oczywistych omyłek pisarskich poprzez:

a/ zastąpienie użytego na str. 4 w wierszu 7 od góry sformułowania „innej fundacji” sformułowaniem „innemu stowarzyszeniu” co odpowiada zapisowi na str. 47 w wierszu 4 od góry wystąpienia pokontrolnego;

b/ zastąpienie użytej na str. 51 w wierszu 20 od góry kwoty „23 tys. zł” kwotą „24 tys. zł” co odpowiada zapisowi na str. 40 w wierszu 12 od góry wystąpienia pokontrolnego.

9 kwietnia 2021 r.

data

.....
podpis kontrolera / Dyrektora

